

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Animalibus libri I-XXVI - Cod. Aug. pap. 11

Albertus <Magnus>

[Reichenau], [15. Jahrh.]

Tractatus II

[urn:nbn:de:bsz:31-87034](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-87034)

sicut id quod vocat^r tarconoz et torto et
illud quod dicit^r cyron adhuc aut^r genus q^d
multa continet est genus aialis rugos^r co-
pis tamen nullam aial contentid sub hoc gne
habet sanguinem aialia vero marmia hna
pedes multoz pedu^r sut et quedam no hnt
pedes adhuc aut^r quedam rugos^r volant
quedam aut^r non hec ergo sunt q^dia aliud
genera alia aut^r sunt gna corp^r ppter hoc
non magna gna dicit^r quia species mltas
no atinent Sed quedam ex eis sut simplia
q^d formalem in se no recipiunt diuisione Et
hec sunt species volome quedam aut^r hnt
diuersos modos per formales dras diuisoz
sed non habent nota ppa pzo q^d nota sit
nobis Sed m^rdmu^r sciend^r e q^d anna
aialia que sibi gnant similia exceptis
valde pauca hnt pilos Delphina em
sile generat et no habet pilos Sicut
aut^r et cetoz quedam spes Sed de agrestibus
est gnale q^d omne sibi pte gnans
habet pilos multa aut^r aialia auaroid
aquaticoz squamatoz quid^r hnt in corpore
dico aut^r squamatoz maculas rotundas
q^d cortibus assilant q^d auferant Adhuc
aut^r genus serpentid est vnu de g^rmibus
simpliabus aialid non ideo q^d diuidat in
species sed quia nota species subalt naz
ei non sunt nobis nota Tyrus tamen et
viperia nota nobis sut et hec serpint
et hnt sanguis natu licet non totus hu-
mor corporis corp^r sit sanguis et ista p
squamosi corp^r et h^r p^r d^r ambulacra
abusue dicitur ambulans id quod recipit
super venae Sed q^d in omnibus g^rem^r s
p^rentibus est q^d ouant Tyrus aut^r quid^r
non vocant p^rente eo q^d antea magna
ptem etaz p^rat corp^r su et dicit^r ap^r
q^d ipe gnat aialia sibi similia S^r hoc
no e verid de serpente que nos tyrid vo-
cam^r et aia carne in tyriace confectae
pam^r Sed de viperia sicut in pcedentibus
e manifestid ad ma aut^r alia aialia pilos
hnta gnant sibi similia sed no g^rem^r q^d
non omne aial sibi generat pte pilos h^r
nam quedam p^ru^r gnant sibi p^rid ut dy-
ma supus et tamen pilos non hnt Sed
cu^r dicim^r pilosid sibi gnare pte vnu q^d
pilos q^dta q^d seta et p^rme pili dicant^r Spi

nas em h^r tyricus vterq^r ta canas q^d
portans et similiter aial quod dicit^r fca q^d
anno hos duos mds h^r q^d quoddam eius pe-
des h^r porti et quosda eius h^r pedes aut^r
dicit^r et^r hic corp^r spm^r et vnt^r spm^r
loco pilos q^d cooptit ap^r et aliq^d vnt^r ab
loco armor^r et obauctendo cas m^rquet
cas et illi qui venat^r ap^r ad capiend^r Sed
nullo mo indiget eis nisi pedid sit q^d q^d
diuerid eduso aut^r tam in ma q^d in terra
sicut ma qui non g^rem^r sibi m^rne vno p^r
mo Sed vnu quodaz corp^r h^r p^rma sibi es-
sencialem q^d p^rat sicut homo leo ceruus et
equus et hui^r q^d g^rem^r et na formali p^roma
sunt dra Sed sunt quedam corp^r p^r acci-
dentia ad vnu genus sicut aial aia cau-
da intato pilosa e langis pilis vianat^r
in na vna sicut equus mula et asinus et
burdo et similiter e in volatilib^r q^d cau-
das plumosas habentes vianat^r et ex se
in vicem g^rapuit et fauent aia sua mltis
sicut p^rimissent aialia pilosid caudas hnt
vnu aut^r istos modos narrau^r hic s
mone quod et vmemias et dras istoz
m^roz postius aut^r subtilib^r consp^ratoz
m^ris q^d mvestigabim^r et q^d p^rhendim^r q^d
hic m^rpedi et qui voluit tuc consp^rare
totid hic quod dicim^r sicut q^d v^r p^r e p^rmo
que hic dixim^r m^ritate aialid antiapa-
tus em ca q^d dixim^r de q^d dr^r aialid ut
manifestet diuersitas aialid cu^r omnibus
accidentibus que accidit eis posterius et
dicim^r cas am^r istoz hec em vna nalis
e et veta ad suam adquirenda et per
illa est certa et manifestas eius quod
sire intendim^r dicim^r ergo plus vna
membra coqulibus g^ram^r aial q^d omne di-
uersitas p^rialis aialid causat^r ex illor^r
diuersitate quedam em hnt vna membra
et quedam non Et ista membra et diuiffican^r
sibus que vna hnt quedam hnt p^rdm p^rid
et augmentid et diminutioz et forma que
e figura et quementia et dras et alias
q^d tractates accidencid sicut dixim^r in diu
fombus supus induit^r
Tractatus 2° lib^r 2° de aialibus in quo agit^r
de diuifficibus membroz ta^m p^rmo de p^ribus
hominis manifest et similib^r et q^d sint cas
corp^r ii.

Consequenter autem in universali natura
 randa sunt membra hominis eo quod homo
 dignissimum est animal et perfectissimum
 in his membris secundum numerum et figuram
 quia aliquod aliud ex perfectis est
 in cognitibus melius poterit et imperfectiora
 cognoscit notiora enim sunt nobis humana quam
 aliena. Adhuc autem homo est magis composi-
 situs ex diversis quam aliquod aliud animal
 Non enim fingit et componit esse suum nisi
 ex diversitate magna organorum et sua
 quod magis recedit ab excellentia horum
 quam quod alius animalis et alios sicut et
 optime declarat aurum et argentum quoniam
 omnia frustra auri operantur ad obusum sive
 mundissimum aurum quod optime est moneta-
 tum et figuratum. Ita sunt omnes quod
 rationes animalium et operantes quoniam fuerint et
 parte ad optima hominis quod operatione partes
 aut auri et argenti feculentia aut sicut a
 nimis humidi tenuissime mallei et mo-
 netari non possunt propter quod etiam aurifices
 aurum extenuant et argentum impletas
 membranas primo depurant ad sale et
 fuligine et aliis quibusdam et tunc patitur
 extenuationem sicut et de quod operatione membrorum
 hominis quoniam nisi optime operata essent et de-
 purata in ipso alia et remota longe a
 fece concitulationis non sustinerent tam
 nobilium organorum figuratum et operationem
 omnibus enim diversitas quae est in corpore in
 organibus est ad diversitate quae est in viribus
 aut sicut ostendimus super libro de anima
 oportet ergo nos principaliter dicere membra
 hominis et partes ut et aliorum perfectiones
 et imperfectiones sciamus tunc ad membra hominis
 fuerint operata operatione accepta secundum quod
 methodum hominis et perfectionem creature sive
 formationis et bonitate operationis eius ad
 quas dantur partes que vocantur organa
 membra autem hominis quae manifesta sunt in
 exteriori parte eius manifesta sunt sensu
 cuiuslibet hominis qui videtur sensu tunc tunc
 tunc volumus commemorare facere et
 distinguere ea ut causas assignemus de
 eis que nota sunt sicut secundum sensum hic et
 convenientius et rectius est in nulla particu-
 lari de qua nunc loquimur prius ergo rememore-
 mus similia membra et primitiva sive organa

nita et deinde rememoremus similia que
 ergo maiora sunt de his membris corporis sicut
 caput collum cubitus et duo brachia et duo
 pedes cum cruribus in quibus sunt. Hec ergo
 dicuntur pedes maiores totum autem quod est
 inter collum et finem ventris in inguine
 de cubitus. Sciendum autem est quod pars superior
 capitis que vocatur cordale caput in qua
 est origo capillorum vocata est a quibusdam an-
 tiquis colla capitis eo quod impeditur et ce-
 rebri et defenditur quod quod etiam auditus
 clivus vel potius sicut cerebrum vocatur
 quod sicut est rotunde forme prope partem autem
 eius quae est in anteriori parte post sicut partem
 et supra fronte arabica dicitur natham et
 est locus qui in sanctibus non statim induit
 et hanc anobis vocatur occiput capitis sive
 protra capitis et induitur postquam indu-
 tata fuerint et formata omnia ossa corporis
 Et hoc contingit deo quod multum est medul-
 losa cella eo que est sub eo talis enim mol-
 licies coarctat ad optima receptabilitatem
 formam sensibilem que ad illud locum refe-
 runtur postquam autem capitis quod est post su-
 turum ultimum et supra collum est in quo in-
 figuratur et sub mergitur ultimum colli spon-
 dule vocatur est puris ab antiquis et ante
 vocatur sinaput sive puppis capitis. Caput
 autem quod naturalem habet figuram est sicut opera
 compressa aliquantulum oblonga quae est sicut navis
 et tunc medullam vocatur carina et antea
 protra et postius puppis. Intra sinapi-
 put ergo et occiput est medulla capi-
 tis quod vulgiter sumitur capitis appel-
 lat. Cerebrum autem retrahitur sub sinaput
 magis ut ibi sit principium motus et me-
 brorum motuorum. Anterior autem quod est sub
 occipite magis est vacuatum ut capiat spiritum
 et formas sensibilem in suis medullis. Es-
 ta autem capitis creata est ex ossibus duro ro-
 tundo quod continet corium superius et aliqua
 caro sub ipsa et in eo est sutura naturalis quae
 facit ossibus diversitate. Et ista sutura
 capitibus mulierum est una arcuata quibus
 sive superiorem semicircularem capitis. Capita
 autem virorum ut in pluribus continent in-
 tas suturas quarum quoddam continet dicitur
 ad alias sicut in suis ostendimus. Caro

autem quare e' ex osse duro ideo e' ut sit
clippens cerebri contra ictus et impulsiones
incidentes et caumata et frigus et humiditas
aut due sunt cause quarum una e' quia
illa figura e' capaxior q' alie. Secunda autem
causa e' quia illa figura in puncto tangit
tam a plano q' arcuato et ita ledit ab im-
pulsu talis ex hisce irruentid in ipso
Est autem hec rotunditas aliquantulum oblonga
sicut diximus ut distinguit sub ipsa cellule
formam aialud et eo' ideo ut remoueat
ab inuicem origines nervorum sensibulud
que sunt ante et motuorum nervulud qui p'
actis sensibiles em' voluit hie' pncipud
humidum et molle p' receptabiliter formam et
motum voluit hie' pncipud pncid ne re-
laxent in motu q' dant membris et si
eet figura rotunda caput no' e' nalis di-
uersitas aut ossid est cu' ppter ipm os et
ppter contentid mofse ppter ipm em' os
et diuersitas ppter duas cas quarum v'
e' q' si contingat vni leso et alim saluud
et ptegat cerebriud. Ra autem e' q' gene'
fici non potit q' muno et mod' ossa eet
diuersitas raltitatis et spissitudis subtilit'
et grossitaci mollitaci et duritaci. Ex parte
autem q' teni fuit hoc ppter quatuor quaru'
vna e' ex parte cerebri ut firmositas ipa
egrediendi locid heat cuius signid e' q'
capita mulieru' magis sunt dolencia qua'
inbriud p' maiorem futuraru' clausonem
ppter quod etia' testa quotida' miamatoru'
pforata reddit sanitat'. Ra autem e' ppter
eius quod de oculis nervulud accubio e'
gredit in optiora et supiora membra ca-
pitis h' em' vnam non hnt si os omnino
clausid eet. Tercia autem causa e' ut via
heant vene et arterie que per caput
per ipam futurid anduersu' p'ribus egredi
habent ut p'iant optioribus vitam et
nutrimetud. Quarta ud' ea e' quia intra
testam due pellicule q'tinent q' cerebriud
in voluit quarum supior' iuxta os caput
p' sua duritaci dura mater vocat' p'nta
inoptiori ut magis defendat. Maior autem
involucud cerebriud pia m' vocat' ppter
quod leuit' p'cipit cerebri tenetatem.
Si ergo non eet aliquid in quo duram
suspensa tenet' ipa decideret et duram
sua lederet cerebriud no' aut p' alligat'

suspensa in solido plano sed addentes futuraru'
vndiq' est colligatio et suspensio eius v'
tilior h' ergo sunt cas futuraru' capitis
Quas etia' h' em' enas caput vna q'de
ante futurid posteriorem in sinapite et hec
frigide sunt ut nervi sensibiles descendentes
sub p'na et nervi motu descendentes sub
vltima defendant et largas heat' vas.
Et autem caput femaru' dicit hie' futurid v'
nam no' ideo e' q' supius e' eius exponat'
exquatuor oppibus sicut et caput vnu' p'
ideo quia ex humidore et frigidore q'stancia
ossa femaru' magis confluit et coagulat'
et ideo fraxter obdurit' meis aliq' futuraru'
antior videlicet aut postior vel forte abo
media aut no' ita de finali de obdurat' quia
ossa que sibi altibus capite' vo' sinapite
aut etia' proia occupit' aliq' tanta et ipa
obducta videt' ppter huius aut contraria
capita vnu' multas q'tinent futuras Ita
q' ego vidi caput vni q' nullid habuit in
ventid e' caput maniquo tempe in quo
nullid fuit sicutia omio hoc aut ut iam
diximus sepe accidit capitibus mulieru'.
ardid aut capite' quod vocat' olla capite'
vel craneq' aquibusda' vocat' capite' in vo-
lucis eo q' ceta in sua in voluit totante
hec aut p' aliq' vocat' videt' duplicid
quas duas emmentas et in volucud heat'
sed hoc cas contingit et causa eius no' e'
nalis illud vero quod e' antius sub fronte
capite' in quo sunt plura organa sensu dicit'
facies sed nome' faciei p'dm recta com' no'
guent' nisi homid et alijs aialibus pars
aut supior astus que inter iacet occupit'
et oculis frons vocat' et h' sud optiora me-
bra capite' no' aut p'terend' e' q' nos ip'
cedentibus fecim' m'etione omi' membroz
stia' Inter que quide' os factid e' ppter tres
cas pncipaliter quarum vna e' ut sit p'f'
fundamentid in quo tota consistit machina co-
pis sicut patet in spandulibus in quibus
totid corpus consistit fundatid alia' quide'
est ut os sit arma corpus sicut diximus
de craneo capite' Ra est ut sit corpus sus-
tentatid sit p' columnas sicut patet in
ossid crurid in braciop' Arca autem alie cas
sunt quotida' ossid quoz quedam vacant ut
repleant vacuitatem membroz aliquoz sic
quedam pua ossa repleant vacuitates.

que sunt inter articulos digitorum pedis et
manus que sunt fere in figura lentis et a
quibusdam vocantur ossa sylvatica sylvatica
autem est quoddam primum semen cui simile habet
figuram Sed autem est quia quoddam accant ad
huc ut suspensoria ut in ipso suspendantur quod
membra que indigent suspensione sicut os e-
pyglocale inguit quod est simile laude laud
græce in quo suspenduntur mustuli guttis et
lingue Tertia autem est quia aliqua accant
ut sunt in loco basi alicuius membri nobilis
homine vel malo tali sicut os cordis thore
et in alijs alibus ossa hincibus Sed autem cre-
atid est vacuū continue et omne vacuit
et porosid et durid apter quod empedoctes
dixit maiorem partem ossis actum vulca-
no quia ignis indurat et foramina pororum
extra et minus vacuitatem sive gualitatem
appit et gualitatem quide est ut retineat me-
dulla habundanter ad nutriendum et irriga-
tum apud nisi enim irrigaretur medullis mi-
nis existeret et frangeret porum autem et
foramina que extra appit meo sunt propter duas
tas maiora enim sunt ut in ipso in ligamenta
in figurant ut fortiter ossa simul colligent
in moia autem sunt ut nutriendum per ipa
in grediat in medullis corp est autem os
minus stabro su extra et forte est extra
circa portu additamentis quibusdam sicut spon-
diles dorso et plantas quidem exterior
est ne ledat carnem et nervos sua appit
Scabrositas autem minor est ut videri re-
cipiat irrigacionis medulle apposito autem
additamentis in quibusdam sicut arma ne
graves actus in mediate ad ossa pertingat
precipue in spondilibus sup que consistit fa-
brica corporis vincta autem est in vno esse can-
cavitatis quia si plures essent actus frange-
retur est nam ossis Colligant autem os in ossa
ita que inter medullam semper intercedit carti-
lago quod ideo fit ne durid ad duro co-
iunctid collidat et corrupat et h est nam ca-
thilaginis valitas fere in toto corpore Co-
iunctio autem ossis in ossa in corpore hominis
et animalid est tribus modis Est enim lapa
et strata lapa autem fit id est in vno ossa mo-
to non alterid moueat sicut est gualitio of-
su vacete manus et aridibus brais
Et sicut gualitio ossa digitorum in pectine
manus et sicut vno os digiti gualitio

in alio ossa eius digiti et in illa iunctio
intercedit ossa sylvatica de quibus diximus
ne articulo iunctio edcauitas vacua appe-
at et debilitet nervi extensione et ligam-
ti Strata autem est quia in illo non vno mouet
sine altero nec alij intercedit mos iter
et os que suppleat vacuitates sicut vna
sunt ossa thoracis in pectore et ossa mandi-
bularum in fido et dentes et mandibula me-
dia autem est quia vno difficulter quide mouet
sine alio tamē alij gualitio vno moueri
sine alio sicut iunctio ossa durissima que
in vaceta sibi in vicem Et sicut iunctio
ossa pedis atque digiti pedis gualitio ad
huc autem tres sunt modi ligacionis sive off-
tu ossa in corpore animalid quoddam enim ligam-
serraliter ita ut vnaque vbi quoniam h
dentes qui sibi in vicem accipiunt et si-
se tenent ligant sicut ossa cranei in futurum
de quibus supra diximus Sed autem modus
est que per incastacionem vna ad alio que ita
vno dat locid perforamen quod est in ipso
et alterid in figurant illi sicut dentes figurant
in vtraque maxilla mandibula Tercius autem
modus est per contiguacionem et colligacionem
ligamentorum fortissimam que vno dicitur in
ligatur super planid alius sicut colligant
et figurant in mobilibus spondiles in dorso
Et hoc modo adhuc dupliciter colligant ossa
quod quoddam colligant sicut longitudine sua
sicut aridibus brais et quoddam colligant
ita que vno est super alterid sicut lapa vno
sicut spondiles in dorso Cartilago autem est
sicut inter membra similia et dictid quide
est que ipa est ut os non collidat ad ossa vbi
ipam est inter ossa vbi autem est in alio loco id
facta est que fit fundamentid quoddam mustularum
vbi non oportet portio ossis sicut in cartila-
gine epyglocali sunt portio latera epygloc-
et gutturis et lingue Aliquid autem in alio me-
bro au nec oportet duricia ossis nec molli-
tas carnis sicut est cartilago auris que si est
sicut os ossa in se reperiret sonos et si est
os carne nimis molliiter recepti prehit in
ca som Et id ingemata est nam et fecit cas eo
cartilagine et ad similes vsus est in alijs
in quibus est cartilago Nervus autem est per
que diffundit et operet motum et sensum que
hinc est esse vno sum aliquid durid apter
extensionem qua apter vno extendi per corpus

et undiq; sensu et motu indiget. Et oportet ipm esse flexibilem ut facilius manue et extendat ligamentis aut ossu est per quod colligant ossa laxa uel fixe colligata et e durus q; nervus et tamen e de suba ne uors sed est sine sensu qm si hret sensu motu continuo ossu qm daret et faceret dolorosum et indelectabilem motu aialud Dale aut quo alio noie mebrane dicitur sup etia ex substantia puoris nervos et simit ut sua involucoe qfuerit mebra que involuit i sua figura et ut dicit aliquem sensu ipis mebris que tegant et sensibila p paut est opar et cerebrum msi em aliquis sensus est in mebrana apoz no peperet noamta quod accidit eis aliq; ex apostemate et aliq; ex ventositate et aliq; ex alijs causis Sed tuc extensione uel pulsatione uel altera cone mebrane sentit noimentum mebrane aut omis q involuit omia ~~mebra~~ ruda ra pectoris nascit amembrans latera coes aut q involuit mictua nascit amembrana q supramt mictuis dicitur aliq; aut tm die involuit aliquid mictud qd indiget maiu custodia h; ergo de mebris hic dicitur sic magi qm in sequentibus considerabim; si galla de omnibus eis iteru consideratione coquisti

Capitulu p d m de stva physionomie per hialdmes mebror hominis qfiderata incipit pibus usq; ad oculos

ed, quia m pcedebus de moib; aialud et regimie ante fecim; mentio; qui tunc omes ex m pmetu nature causant; ad pte etia de moibus homi mctio; facte p d m quod a naliud mebror p gms declarai pnt nales homi mclmaces affectiu et regid vica h; quod autem pncipiant; avoluntate qfiderabim; de ipis in motalibus Non em hic querim; msi phisica et ea q aphisic mebror diffai bus causant; ppter quod ex p d m istius capituli physionomia dicit q diuinae docet de affectibus homi p phisicis foris mebris Et aut h; stva non nitate impones moib; homi sed mclmaces ex sanguie et pibus phisic ostendens q retine pnt frens vop paut et ap dicit p hiam mclm aliud esse msi anctoriam et ab pmentia qcipstabilid De quibus daret mctio; ppter quod etia

vtuas opus ex m pugnaco consistit adu pntencas qua dicit in sine mclmaces p pntencate ostendit ap d m qui narrat quod a discipulis ypoaratis figura ypoarati pta et optime e pressa portata fuit phy lemomom excellenci physionomia qua adu p p pisset et opasset mebror mebra et vim signor aduertisset pntencate dicit q cet vir luxulosa et deceptor amans coad illis aut indignans et culpans phylomene q de optimo vno talia pntencate pntencate iudicid ad ipm ypoaratem Et qfess est phylomene quidem vni iudicasse sed ex amo re p hie et honqrat dicit se qcipias cordis sui viciis et accepisse per p d m quod negatid fiat no ut aut melis pntencate q dicenda sine ponem; singularis mebror p se p gms ficaciones pntencate auctores magios huius artis dicit videlicet et auctema co stantim; et ipm q qmedat ap phylome nem loqu q et pale mone et dicit matorce qui de physionomia pfecta; etia; tradiderit loquus aut no magne sedem aut dicit ce m sanguie no sedm essentia sed sedm apoz et m mclmaces affectiu Spus em q vehidit sue vtutis eius ex sanguie generat; huore nec p d m q vctus non in mult; sequat motus sui vctois Melancolicos aut h; et graues dicit et terribiles ymagines pntencate et detmci m h; ppter sanguie mclm colica grauitate et frigiditate et horrore qua ymagines recepto m h; efficit; horribiles sanguie aut ppter sanguie pntencate subtilitatem et daltatem et tpatid caliditatem opoita hor; vndem; sentit colid aut facile mobilem mias et feruere thys et igneas fomas videre ppter sanguie sui feruorem et leuitatem ppter quod et ipas pntencate diffim; ex sanguie dicit q qua e accensio sanguie circa cor ut huius q dicit m stentia de motibus animalud et m stia de aia Cu ergo mebror figura et h; d; gment et mutant; ex sanguie qm e q ex ipa h; d; me mebror aliq; cognoscant; mclmaces pntencate ppter quod sapiens ptolome; phylomene dicit q dman; mclm; et verus pntencate accipiens iudicid apst p d m Sedas vacas stellas figurat et accidenciam mventia mclm; phisic q astellis supolibus impressa fuit s; em eam m pta pntencate e mclm; et id co pntencate pntencate coad pntencate ad accidenciam illa e mclm;

figure aut stellarum celestium et accidentia
 aliquid magis de qua iudicamus in pressa sunt
 aliquid aut magis iniquum omnia impedita per co-
 trariae dissonas que in materia subiecta inveniunt
 huius aut premissis ex quibus patet et probabitur
 huius iudicij melioris conditionis amice ponamus
 physiognomas alie aut primo accutur sunt
 discretio spiritus masculini et feminini videmus qd
 masculinum animi est implacibilem vehementem
 et ad impetum facilius odij liberalitate appetit qui
 non facile ebriatur aut cadem arte aliqua
 vel ingenio amantem per virtutes studiosi
 magnanimi strenui et cetera huius videmus
 quomodo viris feminas eorum in cordes mundas
 facile cedentes passim laborum impatiens
 amaras subdolas et timidas deo tra per her-
 et sinistra attendenda In femina aut deo tra
 minor et maior et pars sinistra tantum ma-
 bus qd impediunt In masculinis aut eorum
 minor sinistra et maiora per deo tra Si qd
 ergo mas in hoc appetitatem femine accipiat
 aut femina appetitatem masculis per certo signum
 et qd lactator et et meday paut et apud ps
 mendosum spiritus sibi assumptum demde
 incipiamus a summo quod est capillatura dices
 qd capilli stabiles nigri uel aquatici coloris
 pidi et crassi animi indicant violentiam et
 sunt tales similes apud uel sui qd tale hnt
 capillatura et violentiam et aper et sus Ca-
 pilli aut molles et rari et ultra modum te-
 nues rubei penuria indicant sanguis et
 ebri ingenio et pigro placentur Si aut
 sunt capilli nimis crassi punitat subdola
 appam timidam et lucam cupidam Capilli uero
 depressi nimis et fronta in minores ferat
 declinant animi et huius concordat capiti ut
 sui capillatura appetit quod et tales viri
 nos homines plerumque punitat Si aut per
 suprema supra modum fronte ad cerebrum
 respicientes calidus quide et in nequissis p
 uis sapientie punitat Capilli aut flauis et
 crassi albi in doales esse dicit et ferat
 scilicet est capillata coram qui multum pnt ad
 aquilonem Capilli aut rigidi et rari timi-
 did et frigidus esse punitat Si aut per den-
 si capilli et vasa circa tempora et circa
 aures calidus et libidinosus dicit esse homine
 Si no sunt tenues et rari iuxta tempora
 frigidus et sus viribus hanc ostendit Ca-
 pilli uero sub nigri si sunt moderate tenu-
 es et dicit paleman bonos indicat macis
 et hominis bona pntes hoc idem ostendit

subflauis moderate tenues ducentia aut d
 qd multa ultra modum capillorum densitas et
 grossitas in uirtute in animam pntis spiritus
 suauis placentur Si aut linea ad quod capillorum
 terminat gratia descendet et in nimis et
 fronta pretendit hanc animi sum et in corde
 Si aut eorum equalitas a fronte significat calid-
 decalabilem et pui intellectus hanc Si a
 vltima linea per sinaput ad quod desinit ca-
 pillorum gratia descendit versus teruitem indi-
 cat calidum iniquitatis et in sapientie et hanc
 et libidinosum Si aut ead linea multum exal-
 tat a teruice significabit ferum timidum car-
 did et uacuum Cuius ead caput si fuit rugo-
 sa uel ultra quod debet lava indicabit animi
 resolutum et molli Si aut per dura et densa
 et obstructa laudis amaram et ppe solidum
 hanc placent Sed optimus est marte pntis
 tu que no lava nimis nec ultra modum per
 stricta Caput etiam ead aliquo maus et quod
 hgruit sensus uirtutem et magnificenciam
 significat sicut dicit loous Si tamen enor-
 me sit caput ex uentis scate impedit sensum
 et uirtutem et pante suo inclinabit ad hu-
 mores Caput aut globosum hanc sine sen-
 su et sapie et memoria est et impudencie
 signum Caput aut enormiter pluidum et in-
 pudencie signum et si sit hunc superius et qd
 planum in pntis et dissolutio dat iudicia
 Si aut per moderatam hanc indicat iustitiam
 et magnam sensum aliquo tamen inuenit timid-
 et liberale In medio est aut stultum solidum
 et uehementer in doale Caput ita obliquum hanc
 suauis designat impudenciam et si emineat
 in pntis parte in pntis dicit Caput aut
 aut qd in pntis parte est ualliosum quasi per
 coram dolis et uacitie et deditur Caput
 aut longum i ad lata fronte et uoluptate
 magna tardum pigro et aliquo demit in do-
 alem Caput aut oblongum aliquo et ma-
 lle sit pluidum hanc circumspectum ante et
 retro indicat Caput etiam rectum quod in me-
 dio est planum et medie magnitudinis sen-
 sibus anget et magna nitatem declarat
 frontis angusta nimis andoale magnitudi vo-
 ratem signat frontis aut magna ualde ut
 dicit aros signat pondosum declinante ad
 stultitiam pua aut medicos signat bo-
 nitatem amarus lata uero significat pntis
 tem discretis Frontis uero uacitie signi-
 ficat ad blanga uero uigorem pntis

pru et sunt doctes tamen vehementes
aliquatulo habere aut humilem et dimissam
frontem signat veretudina et turpia no ad
mittentem Que curua e et alta e ad iocun
ditatem tendens soliditas e iudicium fidei
autem quadrata moderate magnitudinis
congruens capiti et vultui magne virtus
et sapientie et magnanimitas e iudicium
Qui aut frontem planam hnt atq; grmua ve
dicant sibi honores sz ultra modum quibz
aut caput imminet supra frontem cap
frontis obducta sit nico insolentes et dissolu
ti sunt Quibus aut concubuit in medio cap
sit obstricta uacua sit Qui aut rugas fro
tis supius hnt retractas magna cogitac
gshuerunt et sunt melancholia Qui autem
locam et tamq; ariditate frontis hnt autem
blandi quidem no tamen in nouy sz sunt et
blandiores palam et occulto detractores
Quibus aut frontis asperitas est et pe
collis etia graua sicut sit defossa versuti
et aspera sunt et forte aliqui sunt in sam q
stilla Qui uero frontem tenuis hnt et pel
le scari sz Superstia aut que sunt sub
fronte qn fuerint recta quasi lince et lan
ga significat in eis mollitas et femicitas
et flexibilitas et qn fuerint arcuata usq;
quo quicq; ad corud nasi significant leue
et subtilem et studiosum in omnibus opibz
suis Si aut abidem coent tristem homines
et parum sapientes demrat Si aut arcuati
tas declinat ad tempora et gibbositates
genarum significat negliges et male dispo
nens regmen uite pili aut sup alio
si sunt refracti uersu frontem dicitur anosp
stilla et uacua Si aut sunt longos et
multos pilos significat medietatem mag
et feru quod si tenues nel nullu anno heat
significat desinat in fura Sub sup alio id
est quod uocatur tilud quod e lacrimale oclis
et sunt duo in utroq; oculo cum quod e
minet altero quod subiacet Quod uero est
intra oculu e humiditas siue humiditates que
sunt in oculo per quas est visus et facime
per quas uidet e pupilla Et qd sequit pupi
llam arafusid eodem dicitur ingredo oculi Et
quod est extra illa albugo oculi uocatur Et
denus pau oculi sunt oculi oculorum alio
quorum unus e apud corud nasi et alter ap
gilla gene Cui ergo lacrimale siue tilud et

hoc qd sequit angulid fuit valde puu sub
tile signat malicia disponis et malicia con
suetudinis et figure et qn idem locus sicut
multe tams sicut accidit oculis mliu signi
ficat astucia et calliditas Qn aut supius ei
lud fuit qd in fland aliquatulo pendens sit
oculo significat somnolentia et qd ligatos
visus hntes Si aut in sub fuit grossid sp
sim significat omolentia Si aut sit tenuis
inferius et retractid ita q non coprat o
culu desituta interiora significat ex pitate
Et si est in sub in firmo aliquis tale alud ex
in firmitate accipies immod significat
mortem

Capitulu 3m de physionomia accepta in dispositione oculorum

nas aut q omnia gna aialia
hnt ocula q alia dicitur are no
habent dico aut gna aialia

perfecta imperfecta maxime tarent sen
su visu et oculis habent aut alia alia
oculos mpletos ab hac aut gualitate ex
cipiunt q marmoz q hnt corud durid sile
teste et sunt plura gna o saccos in quibus
no inueniunt oculi sed dura pellis e super
loca oculorum suoz omnia uero aialia q plu
similia generant oculos hnt preter talpa
que grece uocatur caly her em e puata o
culus ut uidet nichil em ois uidet et
errat incedens qn deteria egredit Sed
hoc expmto pbau q pellis su caput
in loco oculorum plana e et tenuis alba
sine pilis et clausa tata ata q nec signu
hnt diuisioms et qn subtilem mudi in cam
nichil anno inueni ingredims nec matie
oculorum sed tane inueni abi hunda mag
q alibi et tane recenter erat capta tal
pa ita q ad huc palpitabat dicit tam
aroz q ai madit pellis in loco oculorum q
in uenit humor mger et no oculu tag
acciderat oculo eius aliq occasio p qua
destructo sit in pnapio ptus sit qn
desiua fuit pellis super oculos exm
desiptione destructi p oculi eius hoc fit
miru e qn occasio no fit mitata oia spe
quare aliter na semper peccaret Et
ideo uidet dicens eo quod no arudit a
ocasio stdm uera et perfecta rom
ocasionis sed potius aliquid simile oc
casioni Et ai sit aial quod no hnt ex
tremam hituoz et arud sed uena in

terra limbaros et vermes no erant ei
 necessarij oculi sed essent superflui si hnt
 eos qua tame pleniq e in superfice ter
 vbi abus eius habundat no nata dedit ei
 in locis oculor pellem tenuē planā depila
 tam ad quā facta tenui hnt reflexione
 scupd atapiant qn sit sub terra et qn
 no sit sub opa qn anta eius no dicit sup
 terrā nisi forte ad spatū vniū hnt vel
 ad plus duas horas qn oculis aut pnapā
 conspnt perfectio physionomie dicit em
 palemon oculos ee tamq flores aie et
 aiam emicare per oculos et sola oculorū
 distātiō ee aditū perque aia mteppia
 passit et oculorū iudicia ee pnapā qm
 aliorū mēbroz iudicia subspūnt que mwl
 tu qstaura sūt Et si oculorū iudicia confir
 mant iudicia aliorū mēbroz tūc rata ee
 loquū dnt Si aut contrāiant a tūc
 firmant ea Et ipā oculorū iudicij pre
 valent ppter quod oculū verū cordis
 mēdā affirmaverūt amēs simul physio
 nam Oculi aut iudiciū e valde multi
 plex ep silā et coloribz et figura et
 postione et motū vpus sumptū oculi
 igitur qui tamq guttule mitōis madi re
 lucent mores compactos et gratos m
 dicant pupille aut iacentes porrecte an
 oculū aliquatūlā vanitatem Breues ā
 quasi retracte malignitatem cordis dete
 gunt ad huc aut scilicet moderati sūt
 orbēs pupillarū fortia designat ee auidia
 quorū sūt serpentes Serpentes autē
 et hyene forme omnes sūt testudies
 q margaritas hnt et volpes pupillas
 hnt pias et talis aia bestiarū significat
 m hāme cuius pupille sūt pue Sū altera
 pupilla maior sit altera minor iniquitā
 significat quoz aut pupilla mgorū a
 gūe tamq rota sit suspēsa obfūand e
 vādambe vmsōmter circūferant aut
 varie Si em vmsōmter agūt stercu
 bus et facmēibus detinet cuius oculi pr
 mouent aut homētidys domesticū aut
 m fānd tibus et canuūis e polluta qles
 dicit ee thyepti et theri et ondec
 tibi qui homī vstera et natorū deuo
 rauerūt et qualia p ethyria gubia q
 tū mribus et filialiq turpia qmercia

habuerūt Cum aut vāc mouent oculi
 ut mō involuant et mō curant ac modō
 terquiescant significat talia talia tā tāō re
 uoluisse sed non dicit ee pperata Si aut ad
 tali motū pupillarū ead obstinētis quēdā affe
 ctus et supercilys et m mīncat oculis et
 mīlēs quēdam hū grāua stercu versant et
 e presagū quod in rebus domesticis vram de
 vram cito debeant intrare Desixō aut pu
 pillarū mgnatitudinem homīs demāt adū
 aut qui cū humore aliquo stant remidit
 qui aut cū nimia scitate in fame sūt mdi
 tā Si aut sciti sūt et valent mentem oc
 tonicam et in aiam designant alii aut ad
 stabilitate et pallorē oculorū supercilia erigē
 est spū violenter contrahit et contapit
 mconsilia in mites maledicti sūt et vāadi
 Stantes aut dū et succubētēs libidinosū
 significant et voracem Stantes aut et bre
 ues valde significant mltā auarū lucroz
 Oculi aut glauci splendore tamē mēatēs
 dolosū et mendacem designant et pōngite
 ad maliciā oculi aut stantes parū cum
 fronte relaxata et palpebē mobilibus m
 dicant dācilem cogitatorū mathematicorū
 et denatura inquistorū et hec sola spes
 stabilitatē oculorū appbat Raptū aut oculi
 motū per turbatū et suspiciōsum designat
 sed tamē magendis tardiorē Quibus aut
 palpebre tam velociter quā oculi mouēt
 audaces sūt mptiles et scari alii ad
 tardos hnt motū oculos pigros et tepētes
 dnt hnt sensus difficile mptientes et
 difficile desmentes ppter quod constat mo
 bilitatē oculorū tpmētū mores optimos
 mdicare oculi aut vagi et errāntes
 e ad hoc obstari sūt in tpmētū ptendū
 libidinis oculi aut magni tremētes ad
 per errant et obstari sūt voracitatem
 et vniū mtempanciā causam sūt obsturita
 tis et tremōis mdicant Et ad hoc mtem
 panā venis et apoplexiā pūat oculi
 aut parū valde pauca sūt pudore p
 et sine fide et sine iusticia Tremētes aut
 parū ad āmo glauci non sūt adm fānd ver
 gūe Si aut mgti sūt ad hoc mag vā
 tūdi sūt q m fānd mdicant fluctuātes ā
 et tamq mēsti mobiles pram quidē sūt
 mvenērem et voluptatem non tamē gau

dent in iustis nec paucis malis aliis
neque malignis sunt neque in oculis. Glauca autem
oculi plures sunt speciei. Alii sunt varii alii
grisei et sunt siccus et humidus et albus. Sicut
quidem glauca ferros humidi aut glauca me-
liores sunt siccis. Glauca autem et albi timi-
di designant optima aut spes glaucorum
oculorum est quoniam sunt glauca humidi magni
et quicquid et plucidi. In hac enim specie oculo-
rum designat et ingemiosus. Alii autem
inglucos oculis gutte quedam rubee aut
colores hyanei huiusmodi edrupti sanguinis feculentum
admodum magnitudine circa pupillam ordina-
te videntur et huiusmodi turbidum aut et invidiosum
ingenuum bonum acutum et audacem ostendit
pupille autem que glauca et varie fuerint
dementia fuerint indicant adprophet aut
sunt quod oculi qui pure nigri sunt inbecille
et sine virtute indicant ahi et lucri a-
uidum. Varietatem autem in se habentes ita quod
ipsa varietas discreta est et quoniam guttule ru-
bentes sunt allquidum et tamen nigre ap-
peant eo quod ad ingredimem declinant sig-
nificant autem gratissimum iustum probum et in-
geniosum. Vbi autem guttule vehementer
rubent et non omnino rotunde et alia caro
tendant ad quadratum et quedam sunt etiam
pallide et quedam glauca et circuli qui fo-
rum secus ambue pupillas sunt sanguino-
lenti. Et sicut magni oculi et inter pupil-
le mouentur aut mouentur palpebra signa-
bunt humidi oculi autem qui autem excedit
morem ferax quicquid enim in fandoz co-
gitare per huiusmodi oculis spectabile nec ado-
mespice sanguine neque ab aliqua cessabit
impetate. Unde palemon talem suo spe-
ciem notauit que sceleratissimum esse dicitur.
In huiusmodi oculis guttule quod magis sunt
rubrae et minute eo magis signant
ira et inuidiosum et adulterum. Maiores
autem et obstiniores sanguinolente gut-
tule leniunt quidem huiusmodi vitia sed non tollunt
ea omnino. Sicut autem sanguinolente et pal-
lide in nigris pupillis aut et vitia per
more malefactorum et venerarios in-
dicant. Sed pallide magis prudentis dolis
sanguine audaces magis indicant. Re-
gula autem est de omnibus huiusmodi guttulis quod
per vehementius clari sunt colores gut-
tularum tanto vehementiora designant.

vitia et per ob similitudinem suorum colorum tem-
perant et vitia. Simister vitia si sunt ru-
bens et humidus cum nulla alia dispositione in-
ternemat hominem declarat esse illud ingenio-
sum et sapientem et magnimum. Si autem sunt
circuli nigri qui est per se dicitur fallace
furem pecunie deditum in iustum turpiter
in mulieribus coeuntem. Si interdu sunt
circuli tam variis sicut et vitia in nube
Et si huiusmodi vitia sunt in siccis oculis in sa-
mam profectur. Si autem in humidis sunt non
tamen longe absumme constatur quid a-
liqua magnificentia et sapientiam veritatis
ostendit. Vacilliores tamen et inuota ve-
nerem promores sunt. Cui autem sui pueri
et valetate sunt oculi et statim obtinet
moderatum et circa optimis statum mentis
declarant et hominem illud esse voracem et
vencum et vno deditum. Si autem cum hoc te-
muli sunt vitia que dicitur sunt augentur.
Si autem ad huiusmodi que dicitur sunt pallidi etiam sunt
horribiles indicant hominibus et sanguina-
rios. Si autem ad superiora versi oculi subru-
beant et magis sunt emolentes alce
deditos furiosos in mulieribus intempa-
tos contentiosos et clamorosos ostendunt.
Summa tamen autem vitia in huiusmodi oculis
ad superiora versus est in fama oculi aut
deorsum versus tamquam occidant in mentes
et in placabiles preloquantur. Oculi autem
pui sunt addeotum se offerant pulticie. Si
autem ad superiora libidini deditum esse promi-
trant. Cui autem pui sunt oculi et inter se
quemant inuota naso sibi occurrentes
venis est signum praecipue si humidus sunt
et si plura palpebras arguit venci obno-
ros et amol profectur. Si autem periores et
patuli sunt in pudicitiae et iniquitatis sunt
signa. Si autem tremetes sunt in oculis autem au-
delunt quod iniquum sit et invidiosum. Si autem ad
multa mala sunt in oculis si aqua recepta
in oculo semper moueant et magis sunt o-
culi non autem sunt recusandi quod temperantia
a malicia. Cui autem tui sunt oculi mali no-
tam huiusmodi et quo maiores sunt et humides
eo plus significant inuidia. Sicciores autem
ibidem oculi infideles proditores et sacri-
legos proloquantur et tui ad glauca rigidi
sunt in sanam arguunt. Cui autem dolositas
et malignitas sunt signa. Et si tui in ob-
scuritate deficiunt sunt signa ad huc autem

oculi tui nimium medie magnitudinis co
 astens rugidi piri si insuper hanc supralia
 lata tamq̄ pudencem significat et maliḡ
 et si potentibus ingrā continuatōe negoti
 orid atq̄ causariū et nūq̄ quiescit sed semp
 aliq̄ mali aliquod cogitabit alii aut atq̄ e
 leuati oculi mōtōisibus signis putant sed
 ubi timor circa oculos albos in sanā fut
 tura significat ubi autē ambitus oculi caug
 e tamq̄ fossa subdolem mētē et mōtōis p̄
 declarat p̄mittēs aut et si sanguolenti o
 cūli temulentū ostendant p̄mittēs aut
 glauci in iustū et solidū et plus q̄ stoli
 did si sup̄oculis alijs onerent Si autē pro
 mēant et fieri sint amica p̄ce bona pro
 mēntiū oculorū Si em̄ magis sint mēn
 tes plucidi iustū doctem pudencem amo
 nitōrem mōtōis et tales referūt ab apu
 legio fuisse oculi Socratis q̄ apollo p̄ude
 tissimū eē p̄mittit oculi aut m̄mū p̄
 mēntes rubicūda parui mōtōis mēn
 hōiem et hūgue effenate et corpore m̄ sta
 bilem eē declarant Si autē sint p̄mittēs
 tremēntes et mēntes et salientes dālos
 et versutia ostendit Si autē nō hoc sint
 magni p̄mittēs detinet et furia Si autē p̄
 moderate magnitudinis et hūdi atq̄ plū
 di magnificū hōiez atq̄ magnarū reij cogi
 tato rem atq̄ p̄fōrem declarant aliq̄ et
 indicant iactantiam et om̄o deditū et iac
 tantū sui et cupidū glōie ultra condicōm hu
 mand et talid oculorū putat alleoander
 magnus fuisse Ciracemētes aut et pro
 mēntes oculi in mētes et sine pietate ven
 tri et venēi p̄udentes et alijs voluptarijs
 deditos ostendit Sime quidē oculi luos
 ciracemētes qui si mēntes signa nulla meliora
 habuerint in mala iudicia q̄ putant dūdaces
 em̄ et m̄p̄deles et m̄m̄i sūt oculi aut t̄p̄
 luudi qui tamq̄ tenebrosi sint et nocētēs
 sint et p̄cipue si fuerint sicut nec nullū
 inter est an magni an p̄m̄i sint nisi q̄ ma
 iorem nequicia p̄m̄i p̄fētent Supradicta
 tamē p̄mittēs oculi tenebrosi si tempore
 magnitudinis et quieti sūt oculi signifi
 cabit p̄mittēs doctem distendi cupidū ma
 turū et parad et m̄m̄i q̄ mēntēs oculi
 aut caligine obp̄ta malis artibz m̄buti
 sūt in fideles et impantes Et id optim p̄
 contrarij istoz hoc eē p̄mittēs si nullū p̄

mala in pugnas eos signū Et tales dū
 fuisse adriam impatis hūdi videlicet
 atres et lūs plēni et corusti oculi aut
 corusti si glauca sint et sanguolenti te
 mutatem sensus indicant et in sanā Cur
 ui aut suspiciōsim in om̄ibus rebus hōiez
 declarant Nūq̄ corusti ceterū oculi ti
 midū et subdolum designant Cū autē visu
 per impet sūt sūmā notā impudēcie et
 malicie p̄ferūt oculi aut atriter mēntēs
 et m̄m̄i mōtōis sūt Si qui tales hū
 di sint bellatores indicant veridicū velo
 cem in agendis rebus p̄uidū et i noxū
 Qui autē intendit acriter et sint tui
 p̄m̄i p̄m̄i sūmōs m̄m̄i et ex occulto nocētēs
 om̄a audentes et om̄a p̄petrantes et eo
 magis quo sup̄ficiem habuerint leuiorem
 Si em̄ hūdi oculos obducit frigidus et te
 gant palpebre et coappant sup̄alia erūt
 h̄ signa fortitudinis audacie et aūstiat et
 in hūis erūt m̄m̄i et m̄m̄i nocentes Si
 autē frigidus sup̄er alia et palpebre tran
 quilla et leuia fuerint talid oculorū dāos
 aut mēntēs trax et amara et aspera De
 oculi p̄mittēs crudelitatem et in m̄m̄i
 tatem atq̄ p̄mittēs in sup̄er dōlos om̄es hū
 oculis ascribent Sūt nō nulli oculi visu
 et voluptati p̄m̄i et hū non om̄es sūt
 laudabiles Nam qui fieri sint et subter i
 tendit malicie sint m̄m̄i Sed et tui oculi
 qui atudent t̄p̄ in m̄m̄i q̄mittēs hūdi
 sint p̄cipue tamē si q̄m̄m̄i genas et
 sup̄alia et labia talis em̄ visus aut cogi
 tates ne fandas aut acceptos indicant do
 los Maxime tamē si ad hūis signis et
 palpebre m̄m̄i cocūt et i tēdū p̄m̄i
 hoc em̄ p̄mittēs dicit m̄m̄i eē cogitāz
 iniqua Si nō p̄mittēs oculi ad visu et
 erunt p̄mittēs id eē iniquitate declant
 Si autē dūdant et sint tūdi m̄m̄i
 quidem am̄ sed p̄mittēs sine affectu et sine
 p̄mittēs destrubit Cum autē p̄mittēs
 molliter oculi et tūdi sūt et totū volū
 aptus et solutus e ad leticia et remisse a
 ligatū sūt palpebre et mollis frons et
 alia t̄p̄a aliquatū m̄m̄i statu talis o
 culorū dispositio m̄m̄i bonū magnificū
 iustū m̄m̄i religiosū hospicalem
 gratū p̄mittēs doctem et amatorū sig
 nificat Tristes etiā oculi nō om̄es sūt

mundi Nam qui talia oculorum hūdi p
negatione sunt constructi et studia optimo
arā in esse designant Et si mitalibz oculis
existentiis existentiis superilia sit laxi
dia et fronte laxior et in tranquillitate que
miant et palpebre sint laudabiles designat
ingeniū bonū fidū benignū pendendū
grauitate Si autē tristes oculi et sicut sūt
et accidat ad hoc fronte asperitas et acri
ntentio et palpebre sint subiecte designat
nocentem ferū et nihil mansū velmā
ad oculi autē obclausi cū sint rugentes pal
pebre si quidem fraxter concludant et re
ferant malignos mores et insidiosos et
nocentes pignant Si autē sint hūdi
obclausi oculi bone artū studijs indicat
hōiem occupatū Sed cū hūdi nō sint
sed tremore et pallore pmoxi manā
p loquitur Quibus autē obclausi oculis sta
tus suus pmanet ipi autē cū palpebras
claudūt supius ex tollūt in samam ead
pducunt hō tōne pocus ferre quā dicit
sunt et telare viciū gestūt Om autē
oculi fraxter latefūt et conspū in se
cogitatos in eē indicant vtrū autē hec
ipā cogitatio bona uel mala sit ex supra
dictis signis cū manifestū Si cū hūdi
lucidi si maiores et profundi et si mol
les sūt meliores cogitatos pgnabūt Si
uero sicut aut obstina si parui si rari
duri aut dīra fuerint peiores p tendit
cogitatos ad oculi autē lati patentes in
cantes leuē intendentes tāq̄ sint con
tinuati ad suauitatem et grām tendūt
palemon in quodā oculorū talia multa
noxiū desipit qd ei nome nō posuit
sed multa corporis sui iudicia adiūxit itaq̄
de quodā fauor mo intelligit diuise dixit
em hūc habuisse censā fronte genas mal
les os lappū ceruicem tenuem crassa au
ra pedes planos tāq̄ corpore palpis vo
cem feminam uerba muliebā mēbra et
omēs actus sine vigore luxuriosum et
dissolutū in pacā libidind turpia fecisse
omā et passū eē ab alijs eēā con naz
p terea dicit cū fuisse maledictū teneca
rū et maleficijs studere dicebat em
uentū leti fero clancō vende ad oculi

autē qui fraxter claudūt atq̄ referante
tūdiū atq̄ in beallid declarant Si autē ad
hoc sicut sicut dolos uersare atq̄ mpidias
tendere denūciat Si autē tales oculi sūt
pusti uel pallidi stulciū indicat nō futurū
Sunt autē qui adem oculorū turbulēt in
tendūt et ipi in quibz cogitatos attenū
Si autē status oculorū sit mansuetū et
heāt aliquid hūis significat cogitatore
studiosim mansuetū amatorem Si autē
in mobiles sūt oculi et cū hoc pallidi uel
rubicūdi sūt cū sicutate cerad e hys
aras et in furias in mure diuturnas
Si autē cū predictis signis p tempore aliq̄
p ingruū torqueant uehementissime p
dunt in samam ad oculi autē cū parubati
rapacem indicant Qui autē merte palpe
bras pmouent uel q̄tingūt cū cūitate et
taligine oculorū sub diuersis motibz oculorū
et supius aliud molliet subduāt tūdi
eē demānt Qui autē alterā ex supra dictis
palpebris paulatim desipūt et molliet
uenocant et acie dirigunt affectatores
sunt pulcritudinis et mēchos et aduice
ros se eē pfitent Interdū ead palpe
bra supior ad mediu ita deduat ut
hinc atq̄ illinc reflexis et ueract in
gulis subiacet oculis et ad hoc mēte
mouet palpebra et hō ead signa adul
teis et for mētibz attributa se pal
pebre autē ingre et solide et rigide
bona sūt signa Rare autē et tenues
et rubicūde in firmitate acie declarant
et desipitūm de hys tamē nō nisi v
nūsalit tangit apud mlibro de talibz
dicens q̄ albedo oculi ferz q̄tis est
in omibz hōmibz Quibusdā tamē
est maior et in quibusdā minor et in q̄
busdā tota alba et in quibusdā sūt
rubee uene mixte et in quibusdā pmi
nens et quibusdā supissa et quibusdā
in sicut equali p dū mētibz sed in figura
e equalis Nūq̄do uero oculi plūmū
uariant in hōmibz Sic em aliq̄ nig
ualde et forte cū glauca colois et
hoc p dū maig et in ma force em cū
magne glauca et forte cū sicut
et aliq̄ declinabit ad rubedine nō ve
ram sed ad colorem q̄ uocat cyanos

qui e inter rufum et melius sicut fit co-
 lumentid coagulati sanguis Et ad fuit tal
 dispositio aerei ceteris signis no respicitur
 signat bona consuetudo et acume discretio
 In nullo aut aiali valant oculi q ad mgra
 quod e in oculo m p in homie solo In alijs a
 aialibus no dmerfit Ab hac aut gnditate
 exoptitur equus qm meqno dmerficati
 invenitur colores mgra moxilo aliqui ei
 equos mgra oculi hnt fignid et aliqui glau
 ai et aliqui mgra Adhuc aut forte erit
 oculus magnus et forte parvus et for
 te mediocris Mediocris aut ceteris signis
 attestantibus bonitatem discretiois signi
 ficat intellad et bona doctna et forte
 erit oculi q mmetes et forte erit p fidi
 et forte mediocres Siquidem erit p fidi
 significat in omnibus alibus visus aau
 tas qm p fidiatio ex umbra fonce ca
 oculid existens adiuuat et confortat vi
 sum et non permittit ipm spergi hec e
 em ad quae in homie eleuata sunt cilia
 pte una et nasus in 2a et in 3a gene
 super oculid et similiter lacmalia conclu
 dema ut omnia hec adiuuent radid vi
 suid et spergi ea non pmttit Si aut
 fuerint pmmetes oculi significat p turbat
 discretiois et malicia dispositio quod stig
 ppter tam pminae que e ventositatis co
 flusa in antioi capite ubi e spus visus
 hec em dispergit ex sufflando spus et
 formas aiales ita q id no gntit In si
 cas et ideo effiat indistreta Et qm sunt
 mediocres ceteris attestantibus signis tuc p
 laudabiles in hoc em significat bonitas p
 aialis in quo forme aiales repntan Et for
 te erit oculi multe clausure et forte erit
 multe apertioes et pauca motus et forte e
 rit mediocres inter hec Si aut fuerint
 multe apertioes et pauca clausure signat
 stulticia et in verecundia ppter tam minie
 apertio q e stultas ad tenui ventositate et
 calore hec em facit deficere spid aiale
 ex sinitate et distigntuante ad ex sufflatoe
 ventositatis et p turbant opacoes eius ex
 calore et ideo p talibus oculis rubor ad
 dit tuc gfortant signa corp Et si appant
 eis humor mtriga malicia stultia et p
 tales ex defectu aialid In verecundia aut ex
 hac q semper contra se et mag clauso in

bos

tra se mouent Sim aut fuerint multe
 clausure et tales oculos hnt multad fit
 mobilis et leuis discretio et non fixus f
 inconstans fit in omnibus opibus suis et
 hoc contingit ppter clausure causd q est
 pondus humois complent oculos et in
 quo ead diuiritat hmen et foma sen
 sibilis et animalis sicut maqua et ideo
 defluit et inconstans talis effiat homo
 in cetera signa bona digniora q istud impediut
 An aut mediocriter se hnt inter h duo sig
 nat per hoc bonitas discretiois et dispositio
 in omni opere Et omnibus hys dictis patet
 satis de causis om q dicta sunt de physio
 nomia oculoy tales em causas cetera ha
 bent palemon aut antiquissim physiono
 omis qui copaneg fuit ypsocras colhi que
 et postea scutu est palemon et postea
 layus tra attendenda ee dicit in signis
 hmoi Quors pmo e memoria significat
 signos et hoc dicit ee elementid per quod
 predit et dirigit iudiciu physionom
 aut e compacio signos pdm dignitates
 corp que fit ex duobus Et causa videlicet
 signos et ex relatione ad sua signa pdm
 fignat pualent signis oculoy eo q mag
 tepntat formas et spid aiales ad q mouet
 homo in opacoibus quid aliqua signa alia
 licet em retrahat forte arone tame for
 me omagnabiles ut m plidius amant
 ut pbanis in stoncia decaid Tercid aut
 e applicaco signos ad foma vte hoc ut
 caucat q no statim pferat iudiciu qm for
 te signid e per accidens in firmitate et no
 per natam et forte vntid e contraria q
 sicutudine Et id non det iudiciu nisi de
 terminet et dicat q hoc e om quid e
 designo et non simplr

Cap qutu de dispositioe auris physionomia
leus 12

p mo ead pnd caput est
 auris et hoc e in stantia au
 ditus ad mptm enb ad anhelid
 ppter quod hallamou poeta ar
 guit mendacij fingens poctite q capre
 anhelant per aures dntior aut ps aut
 in forame vocat pars sepsa eo q colca
 per site sepi ad heret ei qm purgat per
 ipam partem optior auris q vntiditate

habet somnolentem vocat cantha auris
quod in ipso colligit sonus veniens ad aures
Compositio autem auris est ex cartilagine sicut
diximus superius superius et carne modica quae
est super cartilagine in vacuitatibus parti-
cularibus et super illa est cutis ut breviter di-
catur dicitur et membrum creatum auditui et
factum est ei foramen anfractuoso ut sentiat
in eo omnes sensus voces et faciat huius-
modi corpus quiescentem per reversiones organum ab
maiori autem major hoc foramen in ossa ca-
pitulis quod vocatur petrosus de quo nos infra
faciamus mentionem et misit secundo ad
cantham auris via anfractuosa est ipsa an-
fractuositatis per elongans spatium vice ad-
teriora ab exterioribus in per factum est fora-
men penetrans dicitur est spatium breve
admittit et hoc faceret tria noxia in
aure quorum unum est contrarium cerebri et
duo sunt contraria auditui Contrarium autem
cerebri est quod tunc calor habundanter et
frigus excellens veniret per ipsum ad ce-
rebrum et ledetur ex his sicut dicitur unum
autem contrarium auditui est quod soni qui ad
motu excellenti aeris veniunt subito per-
tingeret ad nervum auditum et corrumpent
ipsum Nunc ergo proportionant per anfractu-
ositatem sensus enim omnis armonia est
sicut in 3o libro de aere et ostensum Sedem autem
noxiarum auditus est quod non quiescit
aliquis aer in ea quae indurata una unum
impellet aliud et in tali commotione soni quae
confundunt et non possunt dicitur per for-
amen enim aer pervenit ad gravitatem in-
torem per gradum anfractuoso in qua est
stans et in motus et in quietus aer Super
facies autem maior auris est tota strata et
apta villis nervi auditum qui venit
ab maiori parte cerebri et est quaedam par-
ticularis septem partium qui ibidem oriuntur
sicut nos in sequentibus in anathema ner-
vorum docebimus hic autem nervus valde
factus est durus et non de facili ledatur a
percussione aeris sed potius repugnans que-
renter rapiat sonum Cum enim condans
aer vocalis vel sonatus pervenit ad ner-
vum illud tunc recipit auditum vocem vel sonum
et id vocatur tympanum auris hic enim ner-
vus se habet ad auditum sicut se habet humor
glacialis ad visum et reliqua membra au-

ris sunt sicut alia que curantur glaciata
exhilarant et humoribus que sunt in oculo
de quibus nos infra ponemus anathema
hec enim omnia recata sunt propter glaciata
ut fiant ei et ei producat ipsum anathema
et via quidem tortuosa est sicut foramen
vnce motulo recata est alia auris carti-
laginosa quae si esset carnea aut pannulari
propter molliorem non fuisset figura semivili
et anfractuosa que est in ea Si autem recata
esset ossa ledetur et ledetur in omni casu et in-
immo dura recipet sonos et in frangeret
eos recata est ergo cartilaginosa huius-
modi figurae quae suavitatis leuitatis et reflexionis
In lateribus autem capitulis posita sunt vel
supra capita quorundam animalium quia ante
faciei altus est convenientius visui pro-
pter hoc quod visus fit per rectas lineas et
secundum perpendiculariter sicut in ante huiusmodi libris
probatur est et non poterant organa qui-
bus duos sensus accipere per medium sicut
in una parte capitis qui apoplexia omnibus
confunduntur tunc apoplexia altus et figura
vniuersae quae figuram altus ut oportet
quod caput et facies enormia fierent ex-
ipso non est per lineas rectas sed laterales
positio non repugnatur auditui eo quod ipse
non est per lineas rectas positus est autem sub
radicibus capillorum et non radicibus ipsius
ne si pilis dirigerent in ipso impediret
perceptio sonorum Insuper autem circa dicitur
oculi quodam et apoplexia in loco
speciali de membris faciemus mentionem Sa-
mus autem ex his que diximus quod in maiori
auris est foramen tortuosum sicut arml-
la eris huiusmodi speciale foramen figura autem
spiralis vocatur que gyrat et gyri eius
perducunt non reuertentes ad idem
fontem Et finis eius est in ea petroso quod
est sicut in forma et recatae at mille auri
concaue dicitur autem auris et quod aures dulciter
huiusmodi sonum magis exprimit nam auris et
rosim quod aliquid aliud metallum Et ad hoc
foramen propter nervum auditum stratum tunc
in ipso pervenit omnis huiusmodi qui est reflexus
et percussus sonus qui est hoc vocatur et dicitur
sonus simplex et ab ipso redditur ad cerebri
ad virtutem auditivam per nervum quod est tym-
panum auris non est autem via apta et

continua exire acerbis ad aurem ne-
 gus ingreditur sed potius panna e ante
 structuram foraminis et est foramen claudit
 in structura in puncto ossis petrosi qm for-
 men non e factu ad hoc qd ipm somus vocat
 ad cerebrum qd tunc amoueret a somis sed e
 factu ut mps stat aer qui recipit somu
 et reddit ei neruo audiano et neruis re-
 ddit ei cerebro sed e via continua aperti
 foraminis acerbis ad palatu ppter simosi-
 tates que p ipm ascendunt et p purga-
 menta cerebra que per ipm descendunt In
 hoc em no e nocimentu eo qd illud fora-
 men arastanibus mebris optu e qd frigg
 et alia nocimenta non pnt per ipm ad ce-
 rebu ptingere forame etia aut vnt
 versus palatu et ideo acuti et stridentes
 qd pressioni som indentibus sentit Et p
 diuina in antioi pte cerebra exiit vnu par
 venaru hoc e neruors qua nerui ab an-
 tiquis vnt dicebant et illius pars amus
 neruis pvenit ad aure dextera et diffi-
 ditur mea et alter pvenit ad aure sinistru
 et in ea similiter diffidit Et sunt due
 aures tantu in omi aiali hnt aures qd
 ille sufficit ad auditu Et si am accidit
 nocimentu alia accidit pns Nerui etia
 matui exantia parte cereb vnt ad
 aures quoruda aialia et sup illos manet
 aures Et omi aial hnt aures habet eas
 mobiles preter homin et sim litudine
 homis habens qd e pma et pigres Et
 qd quiddam homines mouent aures qd fit mo-
 tu ipso aurud sed per extrusione mustilli
 qui e rea mandibula Tunc em ex gtmua
 tidilla aquilupdam qui ad hoc apnario
 studuerit mouetur auris Adhuc aut qd
 dam aialia sunt qd quiddam auditu hnt qd
 tame aures non hnt sed foramina hnt de qd
 diuina et per illud auditu pnt volatilia
 omnia que nota sunt nobis et omes pntes
 quamosp quiddam aut hantur pnos et
 vates per poras suas amuloz pnt am-
 losa ut apis genera et muste Admud
 vero aialia nobis qd sibi similia generat
 aialia pmo pti ex utero hnt aures pe-
 delphinu et balena et qda genus mur-
 quod grece vocat koly et e talpa vocatu
 apud nos Et aut supra diuina volatili-
 a nata nobis no hnt aures intelligi hnt

De volatili plimosa et bipedi vesptilio
 em hnt aures et e pilosa et licet no hnt
 nisi duos pedes in membrana sue cauda
 tame hnt duos digitos pedis meubias a-
 lax suas quibus vnt loco duos pedis Et
 ideo tu capit exiit se alis et qua acced
 ad nam quadrupedis no habet aures p
 quadrupedes in supiori parte lateru sui ca-
 pit homo aut et cetera bipedia habent
 aures uel foramina que sunt loco aurud in
 feiori parte lateris capitis suoz retro vnt
 tunc mandibularum aialia aut anarma qd
 sunt magni corporis et pncipue qd pedes
 hnt aures hnt manifestas et sunt boni
 auditus quia nisi essent boni auditus no
 venient ad eos som per aqua quoruda
 aut ham et pncipue vnt sup pilose
 in aliqua parte in fibri videlicet et mioru
 conde aut et quoruda in nulla pte p
 lose Et quedam valde modicos et paucos
 hnt pilos et hoc signat bonu auditu
 eo qd est signu calois et spis nullo forte
 aut erit aures alicuius homis magne enor-
 mes et forte paucos et forte modicos
 et forte erit pncipue valde acapite et
 forte eton nimis comisse super caput Et
 forte sunt paucos modicos mter h duo mo-
 dicos em autem spis quas diuina sig-
 nificant Cum aut sunt auricle pncipue
 tes et magne valde significat stoliditas
 et garrulitas et imprudencia ut dicit loy
 que aut valde malignitas iudicia sicut
 testat palemon aures aut que quasi pnt
 sunt et valde breues ad stulticia dicit
 loyus referri debent dicit em aures de
 bere e fortas semiculau conneo lince
 in medio aliquatid comisse versus centru
 et medie magnitudinis qd decere capiti ad-
 herent aures em immu ualde qd dicit
 indicant aures aut oblongas et angustas
 invidie dicit e signa Nacentes aut aut
 p caput aplicatas dicit significare ebrietate
 et pigra causa aut signu fiamu e qd vnt
 formatu qd dicit format organa aut deficit
 in firmite to calois et spis aut malicia ma-
 tie effluent mondat enormiter aut p
 citate et pte eius adedica retrahitur
 pitate et p dicit hoc etia no pnt pncipue
 opa aie n aut fm luxum aut penuriam
 pcedant inquit puenit ab mclmaculis ne

**Capitulum quintum et de digressio declarans
figuras et diuisiones ossis capitis**

Ad congrue non possimus loqui
de ordine omnium membrorum capitis
et physionomia nisi faciamus hanc
digressionem et ostendamus figuram
et comparationem faciem capitis et anastomias
ossium que sunt in ipso tunc enim et precedere
sunt et vera et sequentia plana intelligenda
et cetera cetera Congruere autem capitis as-
sa et opacitatem investigare non possimus nisi
per figuram eius et diuisiones ostendamus
Acceptum autem est ab antiquissimis opacitate
videlicet et appolline quatuor esse figuram
capitis humani que saluantur in vita In similitudinem
autem monstrare que saluantur non potest ex quo
autem que saluantur una sola naturalis est Et hec
est sicut spera compassa ita que caput crani
aliquantulum est oblongum quia tunc inico est
elevatione occipitis propter salutem sensuum et
aliqua elevatione sinu capitis propter salutem vi-
tutem motualem Tunc autem alie sunt in na-
les et prima quidem est que dimminuit ex parte
occipitis ita que occiput minus opacitatem
ad trancum versus futura prima capitis
2a autem est que dimminuit versus sinu caput
ita que minus opacitatem sinu caput versus
futura ultima et ibi decurrit 3a autem
est que dimminuit motuque istarum ita que caput
rotundat sicut globus uel spera Et ibi
tunc caput dimminuit uel rotundat ibi a-
signat debilitatem virtutis aut defectum
materie et est quo ad hoc principium primum
opacitatem per contrarium aut quicquid accidit
ad formam naturalem quo ad hoc est principium
rectarum opacitatem Si enim dimminuit ante
est significabit defectum in motibus et re-
cordationibus Si autem in medio recedit a for-
significabit defectum in motibus et cogitatione Et
si in omnibus dimminuit significat defectum
in omnibus Sicut autem etiam antea diuif-
ones ubi os ossis quinguit sed diuifiones in ossibus
accens non sunt manifeste nisi ubi est
quicquid future ubi autem quinguit per far-
tissima in fixationem unius in aliud et
colligacionem ibi diuifio non apparet nisi in ossibus
que diuifissime arefacta sunt Sicut enim
in toto capite diuifiones id quatuor
prima est futura que est per os que vocatur sca-
pula sicut protra capitis et est forma cui

sicut semmaribus et est que non clauditur
statim per naturam Sed est que vadit per
longitudinem capitis sub verace capite
3a est que futura posterior est ante sinu caput
et habet figuram trianguli ita que inter
futura trianguli posteriorem et figuram
future anterioris que est paruo arcu sicut
vadens per longitudinem capitis intracet
sicut linea perpendiculariter cadens super
similitatem uniusque et huius est hec figura
→ Os autem quod est occiput propter figuram
triangularem quod habet vocatur sicut simile
laude hinc grece que est cum figuram Sicut
autem caput superior arcu dicitur supra hinc
ex inspectis duas diuifiones visibiles et
non aquibusdam dicitur mendose quare una
est in latero dextro capitis at tempore usque
ad os laude postius alia vero quod est in
latero sinistro at tempore usque ad idem os
laude postius alia est diuifio invisibilis
que diuidit fauces in duas partes per prima
quandam invisibilem que est in medio que est
sicut diuifio invisibilis capitis inuenta
et transt in os quod vocatur basis capitis
Septima autem diuifio capitis est linea
que dicitur at tempore super alud dextro in la-
tere dextro Et octava respondet illi
que ducta est at tempore per super alud oppo-
situm in latere sinistro Nona idem linea
naturalis est que venit ab aure per genam
dextro Et decima respondet illi que venit
ab aure per genam in latere sinistro Unde
cima diuifio est frontis ex tractibus per gibbum
super aliorum duodecim que est sub osse laude
et basi capitis ubi illa duo ossa quinguit
Tredecima est que est sub osse quod papillare
vocatur et occipita ubi illa duo ossa quinguit
decima quarta est que est linea quedam des-
cendens ab intermedio super aliorum sub nasum
ad medium quicquid duorum anteriorum denarum
superiorum qui duales dicitur duodecim est linea
quedam descendens ab eadem medio super aliorum
ad unum dentem tamen in dextera parte
Sedecima autem est respondens illi in parte
sinistra decima septima est in medio sub
nasum ad dextro in sinistro per medium nasum la-
tudinem et decima octava est in medio lon-
gitudinis nasi in nasum ossibus trianguli

bus istas tamen divisiones quedam sunt manifeste quedam autem occulte Et ideo vocantur mendose manifeste quidem sunt sicut tres que sunt fere in omni capite hominis alia enim capita aialud suturas non habent occulte enim sunt ad modum lineam in quo positioe diversarum ossium que tres hinc diversitates ex duricia quidem maiori et minori sicut ossa latera capitis dividuntur ab ossibus crani et ossa petrosa aurium dividuntur ab ossibus aliis et spiritudine et tenuitate sicut dividit os quod est fundamentum capitis ab ossibus super edificat et sicut patet dividit ossa in angulo convenientia ab maxillam per dividit os frontis ab ossibus superioribus et autem divisiones istae manifestantur in ossibus capitis si primo fortiter coquantur et postea per aliquot annos intra materiam fuerint quadam autem aliquid humoris est in comitate carum occulte sunt quia in prima generatione quod sunt ossa tunc huiusmodi et materiae carum et vni fuerint in aliud et agglutinantur fortissimum conglutinatione

Capitulum sextum et de digressio declarans nomen et figuram ossium capitis et qualiter caput apponit ossibus

Compo capitis et nomen ossium eius est hic caput enim usque ad divisiones eius quod est et quod sunt in lateribus eius et sicut est in quod fecit superficies planas et haec superficies est os lateris quod caput habet aut fundamentum vocat et super illud erigitur in medietate quatuor ossa quarum prima est ex parte ante in facie frontis os et venit a superioribus usque ad curvaturam capitis prima ubi incipit oritur capillorum. In autem est respondens illi posteriori incipit quod est sub maxilla et est quae latitudinis quod stat sub basi usque ad caput anteriori posteriorem sub illo est quod simile laude est dicitur dicitur autem est pars dextra capitis sub ea crani si nistro et haec duo vocantur ossa petrosa propter duriciam sunt magis dura sicut et sunt et os quod est sub lauda quod est ossa co quod est tunc maxillae actum et castum medietate in ea et ideo nata ingenata est duriciae carum ossa autem quod fecit caput ad modum superficies plane vocatur aquibusdam fundamentum

capitis et aquibusdam vocatur papillare eo quod super ipsum sicut super papillam suspenditur cerebrum et tota superior maxima capitis super quatuor autem ossa de quibus diximus erigitur alia quatuor in quibus concluditur testudo sperere capias et prima quidem illorum quod incipit si frontem et porrigit usque ad primam suturam capitis vocatur aquibusdam os coronale Constantino vero vocatur protra capitis ab azele vocatur protra posterioris vero respondens illi in quo incipit testudinarum caput est os laude quod incipit vel venit a maxilla ossa in frontem usque ad suturam capitis posteriorem. Tertium autem est os crani in dextra parte stans super os petrosam et pertingens usque ad suturam quae vadit per caput longitudinem. In sinistra autem parte est tertium os per omnia respondens illi et haec quatuor ossa molliora et rariora sunt ossibus super que sicut et molliores quidem a parte ut melius recipiant cerebrum. Partes autem ut per ipsum evaporent superflua cerebrum similitudines sunt autem duo ossa operentia ossa petrosa in loco tympani que deserviunt coaptare venas quatuor et vni vocatur pars posterior dextra et alterum vocatur pars sinistra ambo autem simul vocantur ossa parva et sunt tenuia et dura valde et ista sunt ossa superioris partis capitis hys autem ossibus quidem adiunguntur unum incipit quod dicitur esse stimulant os papillare ad caput ossibus exterioribus que maxilla erigitur super ipsum ut sunt duodecim ossa enim superioris capitis alia autem sunt ossa quae sunt superioris mandibulae quae dentes superiores in figuram et prima quidem illorum est os quod vocatur os genae dexterae quod venit ab aure dextra sub orbita oculi dexteri et descendens usque ad divisionem que transit per medium palatum super per medias fauces et terminatur in facie in divisione que per intermedium superiorum descendit et addentes caninos in parte dextera terminatur. Secundum os genae sinistrae per os illi simile et ad similes lineas terminatur. In autem os quod est super illud iacet in superioris parte orbitae oculi usque ad medium orbitae et incipit a divisione superiorum quae venit ab aure linea enim dividens venit per medium

per mediam partem orbitae oculi motus ipsius
versus nasum et terminatur in linea descen-
dente a fronte que terminatur ad canthos de
qua ante foramina menas et os istud vocatur
superius os orbitae oculi dextrum et est simile
ubi sit in parte sinistra et hoc est quod dicitur
autem videtur in suis os orbitae oculi dextrum
et incipit ad iustione que morbita oculi et
extenditur usque ad os genae dextrae et post
hoc est per omnia simile in oculo sinistro et
illa pars sunt ossa genarum et orbitarum oculorum
dextrum et sinistra que ad herent mandibulae
ad ossa autem que hic dicta sunt quater omnia
posita sunt in facie et in naso ad parietes
autem sunt que sub naso est spatium super duos
triangulos planos super quos erigitur quod
utrumque est os triangulare super quod erigitur
una naris et posita sunt ista triangula in
duas divisiones quarum una venit a medio
frontis et ex medio superalio et terminatur
ad canthum dextrum Suba autem incipit ab
eodem puncto et terminatur ad canthum sinistrum
et subitus terminatur ad lineam que dividit
ad os in sinistra parte sub naso sed
naso latitudinem habet enim primo ambo ia-
cent ista triangula unus autem triangulorum est
divisus ab alio per lineam descendente
a medio frontis interzant quod est inter
supalia et terminatur inter duos primos do-
tos qui maiores sunt duales dicitur primum
ergo os nasi est triangulare in basi nasi dex-
tra et est triangulare in basi nasi sinis-
tra et est os quod est in elevatione nasi a
linea basi dextra operiens narem dexte-
ram usque ad medium quod est inter naves
et est etiam triangulare id os dicitur autem
est situm in sinistro et quod est quod est in
medio distinguens naves quod etiam est tangu-
lud et est que utrumque nari et huiusmodi ossa na-
sum componunt cum cartilagine que est man-
dibulae parte nasi Optatur enim nasum esse aptum
ut per apertura descendat ad quod purgatur
exfluat quatuor ex cerebri Si autem motu
est compactus posse tunc non possent
tunc non possent dilatare et contrahi na-
res in sternutatione et attractione aeris et o-
doratum et angelicum sed de his dicemus in
sequentiibus ubi nasi camporum plerumque con-

sequitur Sub naso autem relicta sunt duo os-
sa que latent inter quatuor dividentes
lineas lineas quarum una sunt duos di-
vidit secundum latitudinem nisi terminata ad li-
neam que de medio superalio venit ad ca-
nthem et altera parte terminatur ad similem
illi lineam in sinistra et in medio distinguit
autem per lineam perpendiculariter descendente
de puncto medio superalio et inter duos
dentes maiores terminatur et distinguuntur
hec ossa in ferus ad origines denu et
sunt huiusmodi duo ossa quadrangula omnibus line-
is inaequalibus longior enim est linea superioris
denu quod apponitur illi sub navius et
longior est linea obliqua descendens ad
canthos quod perpendiculariter descendens ad
maiores medium et huiusmodi est figura huiusmodi
sunt ossa superioris mandibulae quod monius
denu et computantur Inferior autem mandibula
est os quod ad caput pertinet et opponitur
ex duobus ossibus in medio fortissime
quod et unum quidem est dextrum veniens
a tempore dextro et curvatur et in eo nas-
cuntur dentes inferiores et superioris in tempore
habet nodum qui vocatur additamentum per quod
ligatur ad os petrosum dextrum et alterum
per omnia est simile illi in sinistra parte
et sic monius ossa caput sunt quod per
terdentes de quibus ad huc non fecimus
mentionem Nunc autem denu navius in
quolibet homine quod navius autem quod de-
ficiens est ad alterum autem istarum minorum habet
navigiter quilibet homo ex quibus quatuor
sunt duales vel maiores vocati sunt duo
superius et totidem in suis quatuor videlicet
in quolibet parte mandibulae utrumque qui
sunt ad et illi sunt ad canthum alium de
inde scilicet quatuor in fine omni qui vocantur
dentes stantem sensum eo quod nascuntur quod
in medio etat qui juvenis vocatur quod san-
guis iam est molano virtute spermate et
non etiam non in omnibus sunt ista per post-
omnes alios nascuntur unus in dextro su-
perius et alter in dextro in ferus et duo
in sinistra mandibulae respondentibus eis
quolibet enim denu propter molares huiusmodi
unum plura additamentum per quod in figit ma-

dibule molaru aut in feioz quilibet ad
 unio duo et aliqñ hē plura sed molaru
 supior mandibule quilibet hē tā et aliqñ
 hē plura et hoc fit qz suspensū sunt et
 digent ut forius ligentur qz in fibres qui
 stant perse ipos alij aut ppter molaru
 non indiguerūt nisi vno additamento sine
 radice qm nō molūt sed plū diuidit cibū
 Et ideo acuti facti sunt molaru aut laci
 Nullū aut ostiū ut dicit galienus et auicen
 na ppter dentes hinc sensū dēdenalū a
 dicit qz oopmetū demrāt dentes hīc sen
 sū et hoc sagacitate nature factū ē scit
 em eis sensū cū virtute sensus que detēb
 descendit ut ipi etiā inter calidū et frigi
 dū discernat Sic descendit ut ipi ergo
 omia ossa capitis pī apitata sunt 49 p
 dentes p 32 Si autē p 28 tūc p 44
 Et apomē ex eis caput p dīm modū que
 pcedimz
 Capitūlū pxtimū et ē digestio declarans
 oculoz opticoni et figurā

N. oculus aut orbitarū oculi q
 cauus ē compōitō oculi ad qz
 pcedit ab antioi pte caput vtz
 visua inter duos neruos oca
 uos de quibus nos dicimus manathama
 neruoz Cum aut virtus neruoz et pāndi
 cerdri qui sonant eis descendit ad orbi
 tam dilata extremas vtz apoz et
 replet et ampliat ita qz apprehendit p hu
 mores qui sūt in pupilla quoz modū est
 humor glacialis vocatū dicit aut glaciāt
 eo qz est clarū sicut glaciēs et ē figurē ro
 tūde nisi quod apprehensū ē ab antioi parte
 ut sit ibi aliquātilū plane supficiē ut can
 venientius recipiat formas visuas qm p
 perfectius vis pbatit planū speculū re
 cipit formas in pps quantitatibz et rotūdiū
 recipit in minorā qnitate formas qz sūt h
 etiā ideo fit qz res pue que vident hēant
 superficiem latam latam in qua fōment
 quia aliter effugent visum postremū aut
 eius parūqz constructū et ut melius pas
 sit copria corpibus qz apm recipiūt et
 hęc sime p fmda dilatata acōstrico ut
 melius copiant cū pōitus ē aut hīc
 humor in medio qz ppter custodia indiget
 loco medio ut custodia vndiqz sit circa

cū Sed post ipm pōitus ē humor aliq
 aduenēs et acerbis ut imitat apm ad
 portūit em qz in ter ipm et sanguinem pu
 rō cent gradus per quos mutat sangē
 ad simile humois et hīc humor similis
 ē vitro liquefacto Color em viri liquefit
 ē quidam clarū sed declinat ad quidā puulā
 rubedmem et ē quidē clarū et ē mēmetā
 clari parue aut rubedms ē eo quod ē
 ex subā sanguis eliquatū et aliquid reti
 net liquidū eius eo qz nō integre qūit
 ad similitudinē glacialis nisi postquā mē
 pōitū ē Et hīc humor puenit ab eo qd
 mittit sanguinem acerbis mediātē recte
 neruoz Et ideo appōtet ut mcolor aliq
 nō sequā nām eius Et hīc humor ad
 ad hūc oculū devenit eleuat ad medicē
 postiois partē glacialis usqz ad maiore
 circūlū qui ē in spera eius qui in duo
 equa sciat glaciālem et dicit emgila cū
 et tūc mittit ei In antioi aut parte
 glacialis ē alius humor silis albugin
 ou et nōiā albugmens et ē sicut sit sup
 fluitas a subā glacialis pveniens Et
 qz superfluitas clai clara ē ideo et hīc
 humor clarū ē pōitū aut antioi mortū
 ante glaciālem qz hoc congruit Cū em
 nutrimentū sit postius versa fronte sen
 sus et nutrimentū adpūit superfluitate
 eiusdem postius ē ne nutrimentū impe
 dicit Alia autē causa ē qz hoc pmet ad
 opletū visus lumen em dilatā in hū
 do claro et ptenāa ideo ante ut hūmē
 dilatat mipo et hīc referat formas vi
 sus et in super fit ei sicut dypcus ex
 pte antioi oculi m qz plura madue nō
 cūmetā Amplius extremas nerui qui v
 tā opticus sive visus apprehendit et claud
 vitreū postius et glaciālem antioi usqz
 ad terminū qz ē int glaciāle et albugi
 nēū Et talis adqz per venit vitreū hūor
 ē apūt telam que dicit aranea sive re
 the qz apprehendit em sicut recte arancee
 comprehendit venacōm Et ideo vocat a
 ranca tūcā Et alio nōie dicit rectima Et
 istus aut eiusdem extremitate nascit q
 dam alia thela que distinguit inter secū
 dūā quādā glaciālem et humorē albu
 gineū ut inter subtile et spissū et aq

sepans ne ledat subtile appissd et puf-
sum et aliquid sepans et ne adveniat
ei nocimentum de facili ab antioi pte ipius
penetrans ad ipm arctima et secundma et
h vocat aquibusdam sectio tunc glacialis
et h tela fuit subtilis qm si est spissa stas
in glaciale impediret lumine adueniens
ad ipm Extremitas aut eiusd pamiculi si-
tilis impletur et tpoitur ex vems sicut
secundma postius qm ipa facit penetrare
nutrimentu no tamen omnes ptes eius sunt
ppter nutrimenti utilitate sed postius tm
que aquibusdam vocat p dma Illud aut
quod de ipa pertransit usq ad antioia in
spissat et ingrossatur et habet colorem
celestem inter albedine et nigredine me-
dium ut congreget visum et non pmitat
ipm spargi quia sparsus visus e debilis
sicut omis dicit q in multa dividit Et
ut pportet lucem et equet ut no ledat
visio h em facit opacois calois sui et ap-
peit ipm tpe lassitudinis qm visus indi-
get tenebris et ut distinguat inter hio-
res et corneam q e vehementis duricia
et stet sicut mediatu inter ea Et etia
ut mutat corneam cu eo nutrimento qd
advenit ei ex secundma retina q est
postius motulo hec aut tela non con-
cludit manioi parte oculi versus fora-
men acrie ne phibeat visio et recepoy
formay et id dmittit in antioi parte acti
versus foramen acrie ne phibeat visio
et recepoy formay et id dmittit in
antioi parte eius fenestra et forame
simile forami uie qm remouet ab ea cor-
tilidem in quo suspendebat ad vacemid qd
vocat porus uie et in illo forame ma-
dud ad venientia visu ex formis visus et
lucis et h vocat tunc ovalis et ad fran-
gitur foramen quod e fenestra eius phibz
visio in antioi parte eiusdem tunc uia-
li simili raro molli et ut immoret lesio
tactus eius durior aut pars eiusd tunc
e in extiori parte eius ubi obuat tunc
dure que cornea ppter duricie et transpa-
rentia suam vocat et ubi finitur et h
vocat sapiens na ut extremitas eius ar-
cistat foramen sit durior forame aut
ipius uie e plenu humiditate et spu

et hoc signu e quod extenuat illud
quod e coram forame in egris quibus
mors statim in nimit Sedq uero pami-
culu e stricte valde gnepus ut bñ reti-
neat quod e mipo et pars postior que
ophendit tota pupilla et ubi sit pua ne
phibeat visum et ideo h colorem cor-
nu subtiliati limati et bñ rasi et parati
ad puritatem et ideo vocat cornea dymog
Clarior aut pnd eius est antioi q est
pdm virtutem composita ex tuncs quor
subtilibus q sunt sicut cortices sibi tunc
suppositi ita q ex corticali pte unus corp
ita q alij non in fert nutrimentu et p
eius est una que opponit foram uie et
illa e durior et fortior eo q locus ille ma-
gis indiget fortitudine et tutela et h e
tota plena carne alba pingui et ovilla
leuia oculu et palpebra et phibeat ne
exissent et hec tota tunc vocat quic-
ua et de hoc lacerto dicem infra in a-
nathama nervoz et lacerto 20 Recap-
itulantes et sumati perstringetes que dicta
sunt tunc oculi sicut A. et humores es
Tunicay quide pma dicit retina que
e in postioi parte oculi orta anervo ap-
tico qui pponit ex nervis et arterijs al-
tera aut etia ex parte postioi dicit p d-
ma eius ortus e apia mte cibri q est
pamus involuens cerebrud Tercia item
postius claudens humores oculi dicit
fluros que dicitur aduina mte cerebri
has em duas pelles scd ad subam oculi
trahit nervus opticus in opmccid sui q
ta aut vocat aquibusda aranea speculif
et e ante in oculo exorta a postioi antio
uero dicit uiea q orit ex secundma postioi
Et scota e ad cornea que orit a reliq
tercie postiois Septima aut e quicua q
orit a pello sub ciltanea ut dicit q e in
extioi pte sedis oculi pms aut huor
est vitreus et p dms crystallino sive gla-
cialis qui in p dms vitreo Tercia e albug-
nea qui e plingametu glacialis dulozo
aut colores ut frequenter tam in hoibz
qua in alijs animalibus ead pupilla oculi
sunt quor aliq em e mger aliquis sub
albestens aliquis aut varus et aliquis
glauco ad puritatem declinas et plubie-
tate qnd a Niger aut color fit aut
ex aliqua septem causay aut ex plubz

casu simul quare prima est defectus visui
 spiritus Cum enim ille sit lucidus defectus eius
 in oculo causat tenebras et vergit ad nig-
 redinem. Quia autem est per turbationem eius spiritus
 et propter eandem causam defectus claritatis spiritus
 non permittit candescere crystallum et ra-
 diare. Quia autem causa est penuria crystalli
 humoris qui tunc deficit non est aliquid satis cla-
 rum quod candescat sufficienter apud lucos et
 causa distantia eius humoris nimis in pro-
 fundum oculi tunc enim apud profunditas non si-
 mit apparere claritatem ipsius. Quia tunc est
 et forte nimis habundat albugines tunc
 enim sub ipso positus albugines crystalli clari-
 tate sua non penetrat et sunt tenebre su-
 perius in fenestra visus convergentes ad nigredinem.
 Quia tunc est et forte turbata est ad albugines
 humor tunc atque claritas crystalli non pene-
 trans per ipsum inducit nigredinem. Septima
 causa est et forte humor melancholicus est qui mi-
 ritur vucam corneam et tunc obscurat color
 eius et impedit crystallum candorem et illus-
 trationem. Color autem sub albus sit ex septem
 causis apparentibus ex habundantia videlicet spiritus
 visui vel claritatem ipsius aut ex habun-
 dantia crystalli humoris aut ex multo ex-
 uat extra visus foramen vucam ipse humor
 crystalli aut quia diminitur est humor albu-
 gines ita quod de facili per lucet crystalli a
 quod valde clarus est albugines aut quod clari
 nutrimento impleta vucam puritate sua de-
 mitur crystallum humoris candorem et clari-
 tatem. Colores autem medij inter hos variis
 vici et glaucus sunt ex horum causis per mix-
 tione. Varius autem significat ipsum visum
 magis habundat et clarescit. Glaucus vero
 significat spiritum visum magis habundat et per
 turbat. In omnibus autem hijs coloribus simi-
 timor sunt sicut diximus supra in persona
 mia. Est autem ad huc non peritudo silencio
 quoniam si visus vici quid alonge et ex prope
 simul et non ledit avisibilibus quod videntur
 ad ipsum tunc est foras visus et equalis apper-
 rationis. Si autem contrarium modo se habet ad
 visum tunc est corruptio malis quod penetrat et
 quod plexionaria quod spiritus. Si enim patens est com-
 phendit quod quid visibile quid quod ad
 non apprehendit quod elongat ab ipso tunc spiritus
 oculi clarus et sanus seu paucus valde
 ta tamen quod soluet distantia que debetur

visui sicut diximus in libro de sensu et
 sensato. Illa enim nec languitas nec proxi-
 tas visus vocat sed quod est circa illa vo-
 cat languitas proximitas. Et quod est ultra
 illam vocat languitas plati aut dixerit
 huius tamen est quod spiritus qui vehit radio vi-
 suo non potest dilatare. Et ideo prope quidem
 comprehendit. In languino autem non dilata-
 et nimis extenuat. Et adeo tunc efficit
 imptens ad comprehendens. Quia autem ex prope
 quidem non comprehendit sed ex languino
 ille spiritus visus patitur eclipsi spiritus habun-
 dantia sed per turbationem et non est clarus
 nec subtilis sed paucus humidus qui tunc ex-
 tendit in radio per extenuationem clarificat
 et patens efficit ad videndum. Nos autem iam
 in antehis personis librorum naturalium osten-
 dimus hanc causam falsam esse. Ex prope
 enim non videre sed ex languino provent
 pro spiritus humorem obscuritatem quod requirit
 distantiam claritatis magna illuatio. Et in
 mentalibus oculis quod lumen multum quod
 visibili de prope optime vident propter
 quod proximitas non est tunc per se male vi-
 sionis sed per accidens quod videlicet prope
 ad lumen non est quietum non est bene illuatio sed
 distans est videlicet illuatio non impeditur
 ab apparente videlicet visus autem quod qui
 comprehendit ex prope et non est ex lan-
 guino causa est spiritus clarus et tenuis quod
 dimittat ex multo lumen remoto et colligit
 et adunat ex aliqua obumbratione prope
 cuius signum est quod tales bene discernunt ad
 lumen lumen. Considerat autem oculi naturalis
 dispositio ex tactu quod sit spiritus frigidus
 et calidus et ex motu congruo spiritus. Si
 enim nimis leuiter mouetur est nimis calidus
 aut nimis paucus. Si autem grauius et tarde
 mouetur est frigidus aut humidus. Ad huc autem
 considerat dispositio eius ex vici et figura
 et colore et quantitate et ex opacibus suis.
 Ex vici quidem an sint amplex et grosse
 quia tunc habundant humor. Si autem sint
 subtiles et sparse significant esse modico.
 Color autem sibi proportionalis de quo dictum est
 significabit bonitatem oculi. Alij autem co-
 lores oculi significant malitiam. Sicut autem fi-
 gura naturalis quod non est bene speret sed ante
 prope significabit malitiam ipsius. Sicut

aut figura nalis qm non e bn pperius
 sed ante appressus p/ aut e iudicid de qnti-
 tate et opacombus eius et hec sunt fmda-
 meta phisice que m pcedenti coecuti sumus
 Snt autem quida quoz visus euanesat in
 nocte et confortat indie et dnt hupati are
 tilopam quida aut nisp euanescent hnt
 indie et vident confortato visu in nocte et
 dnt hnt oculos noctue Et ca quda pncipal-
 sions visus est grossaces hndid baculi et
 habunditas spūs eius et grossaces et hor-
 plim accidit habentibus oculos nigras q
 mcalibus sunt tales spūs et tales hndres
 accidit etiā hys qui hnt colores in oculis
 aut habnt oculos vndes q talis spūs
 et talis humor condensat frigore nocte
 et densat tenebris eius et id visus euanes-
 cit indie aut dissoluit et clarificat luce di-
 ei et ideo tū confortat Quorū aut visus
 est hnt puid spūd qui euanesat hnt
 solis dissoluti aut vigore nocte et tenebris
 congreget et adimat et confortat spūi et
 palpebrarū creati sunt circa oculū ut per
 eos opcludat madencia mo oculū et qui des-
 cendit ad oculū ex capite Nigri aut snt
 ut coquent et pportand fatiant lūne
 sua m gredme In ipis e quadda aut snt
 pannulo qui accedit p dūm aliquid adducit
 cartilaginis et hoc fit ideo ut firmi sent-
 stent super oculū et nō cadant ab eo p
 firmitate istius pannuli cartilaginosi et
 etiā ideo ut lacertus apprens oculū heat
 sustentaculū loco cuiusdam opis et per hoc
 bona fiat macio qua mouet oculū p mūd
 aut cooptorū oculi snt palpebre et de-
 inde cooptorū e tūca q fit ex opis
 pelle snt dixim et p qca ad opis oculi p
 id quod fit ex lacerto et p qca snt alie tu-
 nte per ordinem hnt aut palpebra nō
 hnt lacertū mouente an homie et quadru-
 pedibus gnantibus sibi snt Sed aues co-
 puit oculos quadda pellicula que mouet
 ex m fici palpebra

**Capitūl de dūm de dūm nās et genarū
 et phisnomia iporū**

p
 ars aut que mteriacet mter
 oculū et aurem vocat gibosū
 sūe canopitas genarū Nasus
 vera que mteriacet mter oculos

et descendit ab ipis est in strumētū sē
 odoratus quod in strumētū sē e compoū
 Gortemtas quidem cereb' verq os quod di-
 coronale uel puppis caput de fiat in duas
 papulas q snt ples papulis māmllarū
 et iacet vna iuxta altam versus rānglōs
 nariū et in omibus odorantibus p m spūoz
 opūit velatē pāmritad ne ledan abuan-
 te aere calore frigore uel ideo talia aūlia
 non odorant nisi tū vento in spūacōis op
 sufflat velamen illud eo q vltus olfactū
 est in illis papillis sicut visus in oculis in
 atalibus aut non in spūacōibus snt mēde
 papille illo quia illa hnt rebella sctora q
 non ita facile ledit ab spūacōibus hec ergo
 e ca in spūacōis et non in spūandi nās
 aut e canmale odoratū et quia odor est
 calidi pti cerebriū aut frigidū et hndid
 id nō bn rapit et ut melius reapiat op
 tuit e vnam pacula usq ad mstrumētū
 odoratū Et hoc e vna ca nās apte ca
 aut ca e q licet aer attractū p nares
 ex maxima parte veniat ad pillmonem
 tamē magna eius venit ad cerebriū ut
 euatet apm et refrigeret apm a calore q
 fit mco ex sūmīs vmentibus alio
 digestions et ab eo calore qui generat
 amotibus spūū aūlia qui canae mouet
 super ipm et ppter hoc itoz opūit eo
 vnas Adhuc aut qd e ut superfluitas
 mustilaginis gnata m cerebriū opellat p
 vnas illas que tū spūa snt et vntosa non
 exiret nisi per vnam amplā et aptam p
 quod sūctas supius nares hnt et p
 mā obstruōis pāctes nariū opfluat
 nō odorant et sūctē dormitēs m apūit
 duas aut nares e oportuit ut ob-
 struata vna non pūct odoratū p alia q
 tū mustilago ut dū dixim grossa et spū-
 sa snt sepe obstruit vnam Est aut apta
 nās ead ppter bn e Sicut em est
 foramen in fistula ita p forama in nās
 m quibus spūs tenē et modulāt m laqū
 et canai Sed hō nō e ca q ptingit fo-
 ramā usq ad cerebriū sed potius p rea-
 piūt a canna pulmōis de opfluū aut
 nās et cartilagine iā m pcedentibz e hnt
 Sed tamē sciend e q vna e deora in nās

per quad amadulat. d'op et descendit flata
 super lingua et copulatur et aduabz exte-
 m'itibus eisdem forambus e' vena quada
 p'ingens ad lac'malia v'it'z oculi et ideo
 amaritudo tollit' p'it'z morulo sent' aliq'n
 lingua Stermitaco aut e' motus p'us
 cerebri ad expellend' humor' aut mat'ia
 alia ad adu'it'z aer' qui attract' e' p' na-
 res expellit' aut illic per via' n'as' et
 ois' accidit aut stermitaco cerebri p'ut
 tussis pulmai et eis q' quada p' pulmai
 adu'it'z aut sunt quada cerebri no' ster-
 mitare nisi q'n quera' humor' no'au' q'
 e' m'itaco in vaporem et fumid' aer'ie
 et tunc extrahit eu' et copulatur ad aere
 n'as' extracto hoc aut no' semp' est
 nec' no' em' in stermitaco indiget aere
 cui' continua attractio p' ad part' h'as'
 n'as' ad hoc ut corpus aquo p' expulso
 sit plend' aere cui' continua attractio sit
 ad p'tem h'as' expulsi' et t'n' q'p'mit'
 totus ille aer' motu lacertor' p'ectois et
 velamis labiois et expellit' ab ant'ialibus
 ad p'tora cogit' p'us suas languiores ex-
 pectare cu' festinat' ad op'it' et e' adu'it'z
 ad expulsi' et victoiam q'n ip'm co-
 mitat' camos' acis qui p' e' et adu'it'z
 v'it'z expulsi' ad madend' m'as' et
 expellend' cam' et id' q'n sit appetitus ster-
 mitacois statim sequit' stermitaco q'n
 v'it'z comp'mit' cito et relaxant' na-
 res dig'it' l'ina aut comp'mit' facit' angu-
 lus trianguli n'as' sup'us m'it' sup'alia
 imp'it' stermitaco q' aut vapor et ma-
 tia expellenda redent' ad m'it'ora Signu'
 aut' eius quod expectat' can'it'z iunct'
 stermitaco e' quod stermitaco est egror'
 quaz' capita replent' malis materijs et
 h'as'ibus Inaly' aut stermitaco e' signu'
 f'atidinis cereb' p'pter quod qui cito mola-
 sunt et v'it'z corp' defiat stermitare n'
 p'nt' Si aut' stermitaco p'uo'antibus ap-
 p'it'z aliter egror' non fiat stermitaco
 signu' e' q' m'it' conualestant' Stermitaco
 aut' sit q'n colligentes p' lacti' p'ectois et
 p'icis et cerebri adu'it'z acis atar'ia ex-
 pellunt' no'imenta p' expulsi' p'u' Sic
 ergo n'as' e' in stermitaco per quad' sit
 angelicus et stermitaco q'n multiplicat'

intercedis ventus attracti acis et opicet
 ex m' spiraco fingunt' m'it'z aut' augur'z
 q' stermitaco sit signu' duaz' v'it'z q'z v'
 e' q' dicit' q' p' signu' v'it'z illius dicit' cu'
 m'it'z stermitaco Sedm' aut' e' q' p'
 signu' v'it'z p'iculi p'ati q'n aliquis i'
 p'ias sustinet' ab alio et p'capue p' h'is
 terminauit' h' em' significat' habundancia
 v'it'z q' no' e' p' homo ille celestibus aut
 no' adu'it'z et hoc aut' decusa dicit'
 v'it'z dicit' e' signu' q'n v'it'z celestibus
 p'ter'at' e' et complet' dicit' et ad equat'
 ip'm v'it'z Canu'it'z aut' e' angelicus per
 n'as' ad hoc em' v'it'z e' n'as' ap'it' ad
 h'as' aut' qui ore sit p'pter n'at'it'z sit
 obstructio n'as' et e' fedus p'pter directam
 viam oris ad stomachu' cui' euaporaco i'
 m'it'z p'it'z et corrupit' ip'm et ideo
 e' nulla n'as' que a n'as' e' ad pulmai
 et ad cerebri q' p' m'it'z no' emittentia ta-
 les vapores amplius aut' n'as' e' m'it'z
 subtilis tactus et boni motus q'n cito sen-
 tit' m'it'z p'pter bonitatem sensus
 tactus m'it'z dilatat' aut' et constingit' p'
 bonitatem motus quod habet in n'as'
 motus v'it'z ad ip'm non em' e'
 ut auris q' e' in molales m'it'z et alij
 quibusdam aialibus partes aut' q' m'it'z
 p' ossa n'as' e' in medio n'as' e' e' q'
 ex cartilagine ut melius sustentet n'as'
 partem anterior' q' e' grossior pars n'as'
 e' m'it'z firmiter suspensa q' m'it'z na-
 si pars anterior' q'n m'it'z dilatando et
 constingendo via aut' transtus m'it'z
 et angelicus est v'it'z sicut' p'pe d'om'z
 n'as' v'it'z elephas qui p' m'it'z v'it'z
 e' factus et longa p'lica et explicat' q'
 talcus et v'it'z ip'd' elephas loco mang'
 per ap'm em' at'it'z abid' et porrigit' ai-
 suo et per ap'm h'ant' ap' et porrigit' al' suo
 portu' h'ic h'ic p' p' m'it'z alud' aut' fact'
 m'it'z ip'e' sicut' aut' d'om'z m'it'z n'as'
 bus et oculis m'it'z gibbostas v'it'z
 genaz' Venas aut' ut palemon dicit' qui
 v'it'z h'ic agnau' sicut' et v'it'z q'
 aut' m'it'z m'it'z m'it'z p' Quorid' aut'
 gene male disparte sunt tamq' sicut' ab
 t'is ab oculis plenitudine h'as' et ponde-
 suo p'gnate sunt v'it'z aut' m'it'z ar

quint' laues aut male et plixpe importuna
significat loquacitatem omis em volca ai ple-
nis e et rassis ignauis et et voluptati-
bus deditio significat deditus aut de de
pendens avlaus cogitatore subdolo et ti-
midid dicit Nares aut em in extremo acu-
tesime faalem ad iracundia hanc ostendit
Classe aut vltima modid naves in mundicia
dant intelligi Cu ma naxid solida sint
rotunda tanq sint obtusa fortem dicit
magnamud tales em naves plb consue-
dari leonibus hamibus et canibus gnaf
eo q in leonibus et canibus et generof
tales naves videbat dicebat em q que
cuq similitudo atalud aliquoz in homibz
e q et hamis talid imitant mox dala
lid Et q naves longe et tenues auibus
sint pte et hq mox nobilitates et leu-
tatis dant homibus qui tales naves hnt
Naxid aut pars que iuxta fronte est
si a fronte depaia sit honeste et se iuxta
tempoe bona nec alta nec huli sed ali-
lma descendat virile signid e et consta-
ciam demat et prudenciam nota tribuit
Si aut depostior sit et pfundior naxid
pars supior stulticia indicat et ai mbe-
allitatem Signid ei simice leuitat Si
aut in alacridine frontis dicit eleuare
gtmne pcedunt naves pduc lingue in
miam loquacitate et hec sue naves q
Eoptemitate in fidi i cartilagine mpe
eleuanc et lma recte descendendo ptingt
adnas comid Naves tame maiores esse
gnaliter melius signid e q immores m-
nores em puilibus ingemis et furibus
et tgnis sanibus assignanc Aquile aut
naves magnas attribute snt ut dicit
loous et phyleman Symce ut ibidem
testant auctores libidinosi quoniam
paulement naves alaceras et fortis
dant iudicia Sim aut per angusta sint
et rotunde et concludit stulticia pntent
Et gnaliter concludat pmo naves puse
figura quadrate seu moai glitate pusa
inducant intencas Que aut in ppoce
snt nali figura colore pntate seu mo-
tu bona metis hntidmem nalem in
dicans Et id iudicium e de omibz meibz

Capitulu nom de opone maxille et labioz et oris physionomia eoz

Embrioz aut q anomia est na-
ribus est gobbositas gene et
maxilla et pars mandibule
sup qua mox est ortus la-
be et degenis quidem iam diximus quod
sufficit ptem pntem intencas Maxilla aut
opone vocatne molli ad musculus laus
et nervosus ex quibus est mox e Et
maxilla est ad utilitates multas quare
vna e necessitas qm continet aliud q con-
terendus est denarius pte talis qui sit
circa molares in molendino qui no pmetat
effundi amonia molenda sed continet ad
iuxta molares lingua aut inter dentes
est pte manus molendinari qui amus
trauit et imponit grand inter molares
ut apte canterat sed nos de lingua in-
ferius loquamur Sicut aut et labia cata
sint de carne molli addentes anadres
se hnt pte maxille se hnt addentes qui
dicit molares Cu aut que e ptem bn ce
maxillaz et labioz e ut gennat aere
qui e impalato et denarius plectroqz lingue
frangit ad vocis figura et pnd muscu
Et ead ut confuet dentes astagore et
alijs noaimetis Signid aut eis q dicit
e qm quibus maxille rotundo forame per-
forant ita q postea claudi non pnt de
ccis non pnt loqui ad intellectud deosse
aut mandibule infrais quod descendit v-
sus tympanus vbi ligat ia mptibus dyp-
ing et sup illud orit barba ppter calore
et humorem qui reflectan ad ipm ab m-
tari parte caput extractu te pnculoz q
pserma maxime trahit ab illis locis Cuius
signid e q vena ppratica p illud load
descendit seme us qui no hnt testiculos
nisi debiles valde id no hnt barbas Et
aut ex eis callidiores hnt testiculos ille
ead hnt aliquid calois reflexi ab eo
Vnde pntissimu sperma trahit et her-
calor reflexus pnd trahit hndid ex
quo anas gnancat pili barbe Sed est
in eis barba vera et breuine piloz
ad mandibula aut inflora plus trahit
humor ex quo orit barba ppter mox

ipius Et quia lapam habet valde uic-
 trid q pe utaper hndid qn hanc em
 mouetur mandibula mfor et similit
 omi atali pter rseucom plam qe pced
 queda coodrilli q mouet mandibula su-
 piorom Non tanc amis spes coodrilli
 facit hoc quia ego uidi duos coodrillos
 qui mandibula m forom mouerut Suer
 tanc quda pistes m fluiys germanie et
 galie qui duas hnt mandibulas mobi-
 les mguttare suo sed sint m lacibus vna
 adextis et alca dmpis subbranc con-
 se inuicem mota et m ore nullu hnt no-
 dentem sed m mandibulis illis pcut bar-
 balus et pistis qui vocat monachus et
 carpo et vmdosa Sancer etia m pcedat
 terris habet duas dentes m ore suo q
 contra se inuicem alacibus mouent se
 m pcedat pistibus Thencea aut non
 em non mouet mandibula m forom h
 etia non ht lngua neq aliquid signu
 lngue co q lngua e q uertit abid m
 ter dentes mandibule m foris quom te
 aut maxillaz sint labia q facta sint
 ex carne molli pcut dyping bam motu
 qm duplia motu mouent vno ppo strig
 et m fuis et altero maxillaz motu versu
 vtriusq latus vna sim sine uersus vtriusq
 maxilla Et h e etia causa quare papue
 etia labia homi motus dicitur Galicus
 aut e ppter loquela et ut bn concluda
 m ore quod repone meo et pcepue qd
 e liquide sube color aut labiaz uersus
 aperturam oris e rubens q mltas ve-
 nas sanguis ad illud locu deriuat et
 huius signu e q sepe et mltu sanguinat
 et defacili erumpit et stndit Ad aut huius
 queto labij ad labio et oppresso ppter q
 labiu conhit ruborem hntoris aut motu
 e palatu totu rugosum ut rugis suis
 detineat alid et aerem vocalem et co-
 opitue pelle que nascit amori hoc est
 vphago et ascendit ab anteriori pelle sto-
 machi Et ideo aliquid vtrius eius ht m
 digerendo alid eius signu e q tritacu mas-
 ticatu maturat apo strata quod no facit
 no masticatu sed aliter contritu Secus
 em et alia q digerut m stomacho a vtrite
 stomachi contrahit Itac maturatu

apostematid Circa dentes aut vtriusq
 mandibule su gngue que su accat
 ex carne dura et m mobili ut m mobiles
 fortiter otmeant dentes Et h e disposit
 ois homis et eoz que circa os et i ore q
 timent ppter lngua de qua perse laqm
 m sequetibus phospnoma aut hays me-
 brois alexo ppho et phylomone antiasse
 accipienda e dypit em loqus Si au la-
 bia au vltis exagitant m fama et
 stulticia indicant Si em labia blanda pu-
 ruy videncia leas vltibus qtingut labid
 nosim ostendit labia aut tenuia i ore
 maiora si supus labiu exuberet aliquitu-
 lid super m fuis tanq se suppositu et
 magnanimo indicant et fortem pdm
 em plam hec ad leonem referatur pui
 aut ois tenuia labia mbeallem am et ver-
 situm indicant adpting aut ois stacy e
 qm no mms hntis e Nam hntitas ois
 labioz timidi e et malignitas arguit p
 mmonca aut mma stulticia ostendit et
 loquacitatem et audacia amp os pui mte-
 bre dicit e phylomon q uent em tam ul-
 tibus mltibilibz q aut effeat Os aut q
 manus e dntis q uent et vltibus vtriusq
 e confond Ad aut vltia modu dilatat
 tanq se acasid et deducit voracem indicat
 amtem et impud et bellicosu Talis em
 ois vtrius aptane marinis dat bellus et
 mstris q no emnanc labia si dentes a-
 liquiditudo dependencia quod os cannu
 plo vocat maledictu iracudu clamoroso
 et ad mferda munita pmpit declarat
 Qn aut os longe pmmet et e rotudu
 et pspitidme labiaz et aliquatulu ro-
 tortu et si sit repandu m labij extremit
 m mndie stultu voracem et forte futus
 epileptia ostendit plo accubuit Et
 aut labiu m fuis aliu labiu forinsecus co-
 cedunt no pgnificat hoc malicia animi s
 tanc declarat imprudencia et simplici
 loqus tanc dicit q tale labiu imparuo
 ore ostendit pudu laudis et handis eus
 Eusdem rei e iudiciu tenuois pms m
 gcaus tanq m desoso e pdm palemone
 aut hec spes ois malignitas et m vi-
 die et m temperanc e signu aristoteles
 aut hnt modu ois quod concaud vocat

libidinosos precipue dicit ostendit labi
a vero tunc soluta abore aliquatulo de
pendent ordinato habundantia in cre
dentur Inasme em et mequis anagis
hoc signu dicitur ee platoma qui omnia
bestiaru sunt per similitudine quanda
hamulus accubuerat

**Capitulu de can de quatuor lingue et pau sibi
quitaru et de voce et physionomia eius**

lingua aut e membru qd exaad
est ex carne alba dura bn mo
bili Et hoc ostendit color et
opus eius Rubedo aut qd e
ipad e ex venis multas qd veniunt ad ead
et ex arterijs et maxime ad m fion p
eius ppter quod ead ipad in m fion p
ta magis rubet qd in supiori copus aut
eius e duplex vnd quidem natus est
quod e ad gustu alteru aut e ad bn ee
et hoc e ad mter ptaom fmois in carne et
vociferacois in lylis atibus ab hame et
quidem gustus qd ex hoc qd e bn passus
in antiori parte extremitate sua in qua
e expansus nervus gustatus hic em
quirit magis anteq postius in radice
ipius qm discretio qd e ante pt valiter
aut recere aut transmittit abid sed pos
tior pars non adeo facile receret no
aut qd ai e mpositio radice eius iam
e in via glutinacois Et p ee ibi dis
creas m ferret nocumetud anteq receret
Et ergo melius ut expansus sit nervus
gustatus manioi eius ai carne sit ubi
q in lingua et mare aliquis ramistub
neru gustati adiuuandiu indisternendo
sapores sed perfecte no e m m antioi
parte lingue Cui aut gustus e quidam
tactus prut ostensu e in hys que de ad
sunt et ite lingua discretua omi reys q
subaliter nuntit corpus et hoc e calidi
frigidi hūidi et siccū hoc aut hē perly
q ipad subaliter tangit abid prut dictu
calidi et no s; hic reatara figura aut
lingue e q sit retro spissa et tendat
in tenuitatem Et ideo spissas aut lingū
hūides no bn formā fmanes et oportet
q sit bn soluta et extensibilis et plura
addentes et ad palatū ad quoy tactu fort
elementa artificialia et hūate vocē ppter

quod antius linguas ligatas hūtes no
bn formā hūaz ee dicitur vlep Et postius
ligatas hūtes no bn formā hūaz e et
dnt trauit Motus aut ipos lingua hē
ex neruis motiuis qui expandit in ipad
dequibus nos msequib; p p qm Inscū
autem lingue videtur ee superficiē qte
non signate uel diuise per lineā aliquā
et pellis illa m fion hūe qmnet subam
eius qmnet ee tēdi in fūis et qmnet
ad id quod arabice vocā meri quod mgeo
vspthaga dr q et nos vspthagū dīam
ita q m fion pellis lingue vna e cu
pelle m tior vspthagi et ai m tior pelle
stomachi Supius aut hē qmnet neri
lalem quasi sit distincta lineā ducta p
mediū longitudinis eius Et ut dicit io
hannes damastens e quasi sit composita
ex duabus linguis Creator em qlibet
sensū duplicauit ad m q ut dicit v p v
organū prut alterū saluaret lingua
ppter hoc ex duabus qposuit lingua
Et quia lingua e extensibilis extra os
et intra apm plicabilis no parte eius ab
stisa remanet ad huc loquela m p tacu
tenue ipius ab stndat Et aut mediat
ter molles carnis lingua adeo q bn sim
gat voces et modulēt hoc em multi
molle fieri no possēt prut prut ex hys
q dym q m gustu virtute lingua se hē
prut hys qui sapores pbat et t mōte
do aliud se hē prut manus molendmā
et m p rēctando fmonē se hē prut digi
ti fistulacois qui huc illucq in forama
fistule moti frangendo voces fauat mo
dulatas Melior aut linguas stōm po
tenad loquēdi e lingua q bn qmne suata e
in longitudine et latitudine et que est
tilis in antioi extremitate An aut est lon
ga et lata valde aut tūcta ac p spasmō
contracta sit se no obedit mter p taciō se
dym q Et q lingua m multos cōgruit
vpsū io plus hē m se de neruis motiuis
et sensatis et de arterijs et venis qd alij
mēbrū simile sibi m toto corpore lingue
aut m fion parte hē additōm spissā vbi
p tēdi in guttur et gula et subilla

parte sunt duo orificia q̄ ambo ingre-
ditur sicut in for̄ lingue Et hec orificia vo-
cantur duos fontes salivales et ista p̄tendunt
ad carnem glandulosa inguita que est
in radice lingue ad herens eis q̄ caro ead
vocat̄ generans salivā fontes aut̄ p̄tē
eā norant̄ due salivę hauritōia q̄ p̄tē
torem salivalem in lingua Sub lingua aut̄
expandit̄ due venę magne virides et
illi dividit̄ in multas venas ut aut̄
omnī ista notōia sūt aduigam̄ anatōia
epiglōt̄ et p̄tē sibi quētā q̄ illa oīd
sūt in radice lingue Scias ergo q̄ apper-
tura oīs in fiā sui parte in duo dividit̄
foramē quōrd̄ quōd eā inguiture qd̄ e
foramē vas alterū aut̄ e postius supra
colli spondiles quod e foramen meri sive
epifagi et hoc foramen s̄dm̄ sui nome
e per quod fit glutatio cibi et potus ep̄
fagus em̄ eos stomachi et ḡmūat̄ oī
et lingue Et ideo ap̄m̄t̄ nomē eius ab
ep̄s̄ greca p̄p̄e et latine sonat̄ m̄tus Et
ad greco quod e fagus quod sonat̄ gme-
dere ant̄us ergo foramen est artele cui
dam maxime que vocat̄ trachea et vulga-
riter vocat̄ canna pulmōis de qua infra
loquemur Et hec de cartēia si aliquid de
cibo in fiā se recipiat cōstringet̄ et s̄m̄
deret̄ pulmōne Et ideo quācūq̄ parū in
gredit̄ de cibo in p̄m̄ uel de potu statim
accidit̄ tussis vehemēs et pulmo m̄t̄ eicē
et ad eicē quiescit̄ Si aut̄ non p̄t̄ eicē
accidit̄ mors aliquid aut̄ egritudo cronica
ex pulmōis cōruptōe p̄tē quod nulla sup̄
trachea ordinauit̄ mēbrū quoddā ex parte
app̄itū quod vocat̄ epiglōtis et e ḡncōm
app̄ens in ostiā gutt̄is in nodo qui e inguit-
ture qui ead̄ moueri videt̄ et app̄are et dau-
sione eius Campani aut̄ hoc mēbrū ex-
t̄bus cartilaginibus quarū una e cartilaga
q̄ quā visum sentit̄ corā gula ut diximus
et hec cartilago est peltalis eo q̄ foramen
peltę habet̄ q̄ in filis e cōcauid̄ et supra
ḡncōid̄ quoddā Scd̄ aut̄ e cartilago que
e p̄ illā p̄tē versus collū m̄tus aliquid
tūlū et e colligata ad peltali dictū Et h̄
q̄ videt̄ nan̄ p̄t̄ vocat̄ in notōia sive que
nomē nō habet̄ Tercia e super istas car-

tilagines duas p̄tē cōprensas eas p̄d
q̄ tūnat̄ per alligacōz in notōia et oburat̄
nō ḡmūata peltali Inguitur aut̄ peltali i
duobus locis decentissime superior em̄ h̄
duas varietates sive cōcauidates et inferior
h̄ duo additamenta ex p̄tē cōcauidas q̄ m̄tus
cōcauidates superiores ingredit̄ et p̄tē q̄
nectit̄ ei for̄ nexū duplici aliquid carne
ecluat̄ ab ea sicut inferius patebit̄ Et su-
prior h̄ vocat̄ cōp̄tōialis peltę aquibusda
Ab alijs aut̄ cymbalar̄ appellat̄ Et hoc aut̄
q̄ cartilago peltalis aliquid ḡmūat̄ cymba-
lari et aliquid se ingit̄ ab ea tū nō p̄t̄ ei
ḡmūata sit q̄ epiglōtis aliquid ampliat̄
et aliquid cōangustat̄ Et hoc aut̄ q̄ cymba-
lar̄ aliquid non p̄tē tangit̄ sed aliquid cōp̄t̄
peltalem et ap̄m̄ tū cōm̄tat̄ et aliquid re-
cedit̄ desuper ap̄m̄ et sepat̄ ab ea ideo fit
quod epiglōtis aliquid ap̄m̄ tū recedit̄ et
aliquid claudit̄ tū venit̄ super ap̄m̄ et ḡp̄mit̄
eam et h̄ quidē e sicut epiglōtis et ḡp̄m̄
Ante faciem aut̄ epiglōtis p̄tē ḡp̄m̄ e qd̄
p̄m̄ os quod vocat̄ os laude eo q̄ e os tri-
angulū sicut lauda l̄ra greca Et nā p̄t̄
os illud ut p̄t̄ oīgō et p̄ncipiū ex q̄ villi
m̄tus epiglōtis or̄m̄tur h̄ em̄ epy-
glōtis sūt ad hoc necessarij q̄ peltalem car-
tilaginem mancant̄ ut applicent̄ se i no-
tōia et ad hoc cymbalarem applicant̄ app-
te duobus illis s̄dm̄ quod exigitur p̄p̄ate
et tempe et q̄m̄ et̄ duas peltalem vide-
licet et in notōiam aliquid cōp̄m̄t̄ ad cym-
balari et q̄m̄ cymbalarem cōtingent̄ ab istis
duobus q̄ epiglōtis app̄m̄ In s̄m̄ aut̄ ad
decāna loqm̄r̄ ostendem̄ q̄ ista epiglōtis
cōp̄t̄ canā et ḡmūat̄ tū cōtēmitate
orificij eius sed alligat̄ ad v̄s̄fago Et ideo
tū v̄s̄fagus glutit̄ et extendit̄ inferius
vers̄ stomachū tū cōtēmit̄ epiglōtis
et tū claudit̄ canna ne in canā aliquid
adat̄ de cibo et potū Cum aut̄ trāsūt̄
tūlū tū relaxatur v̄s̄fagus et redit̄ Et
pyglōtis elevata superius ad sup̄mā p̄tē
in for̄d̄ faucū cui est colligata p̄ os lau-
de de qua diximus h̄ itaq̄ notat̄ adhuc
sūt p̄m̄tē ad linguā et guttur duo mē-
bra quōrd̄ om̄t̄ unū vocat̄ v̄na uel v̄u-
la Un̄ aut̄ amigdali hoc aut̄ quod a
m̄gdali vocat̄ dividit̄ in duo p̄ om̄ia
similia Sūt aut̄ due carnes nate in

radice lingue tendentes ad superiora quae
sunt due auriculae lingue et sunt carnosae
et nervosae hinc forma duorum amigdalarum
vel duarum glandularum Et ideo eorum nomina
suis appellantur aduersis Sunt enim conbe op
ma figure sue sicut due radices duarum auri-
cularum et sicut sunt atinens quod ad meri-
tendit paratam habent aut hanc figuram
et componit ut sunt fortiores utilitas aut
ambax est continere et coartare aere rōp
caput carnis ut appellatur penitus et
simul quae fit contractio cordis Una autem
est sub carnosa pendens super superiora partem
epiglottidis per modum velaminis ipsius duo
radice eius quod prestat est quod gradatim
veniat carnis ad canalem frigore suo
noccat pulmonem Et eadem radice ut prohibe-
at puluerem et similia qui in os veniunt
ne penetrant ad interiora carnis Et 3° est
ut uiuet in frangendo aerem in uocis
foramine quia enim est sicut custodia carnis se-
quitur uocis sua qualitate et quantitate Et
ideo eius multo plurimum nocet uocis am-
plius ad hoc est quedam caro paniculosa pe-
dens apalato et amplexa sibi et pendet
sub una que eadem cooperit caput carnis et
multipliciter custodia Et super illa carne
est os quod habet quatuor latera propter quod
eadem quadrilaterum uocatur et duo latera su-
perius sunt et duo in finibus Ad illud enim al-
ligatur caro dicta quia omne quod ligatur ad
os ligari oportet quod est ligaturae funda-
mentum quod aliter non esset alligatio forma hinc
hinc oportet scire quod ueris factor uocis
est laceratio qui mouet epiglottim cum me-
sura debita clausura et appropinquat expulsi-
one aeris Instrumentum autem quod eius est
motus epiglottis et quaedam quod est membra
quod uocatur fistula de qua in ferius loquimur
radiceana primo habet admodum cum reliqua
sunt caadiuuantia ad uocem sed non sunt for-
ta cum uelamen cum quod uocatur dya-
fragma cum lacerat pectoris mittit materiam
uocis que est aer quae enim impulsus mouet
ad epiglottim membra et tunc format uocem
De omnibus autem hinc breuissime se opponit
aristoteles in primo suo libro de animalibus
dicens quod lingua est instrumentum sensus gustus
quia cum gustus est quidam tactus

Et ille sensus propter excellentiam non est
in extremis sua Illud autem quod de
lingua est amplius et minus sensus quod cum gu-
stus est quidam tactus ideo lingua sentit
omne illud quod est quicquid totum corpori
sensibili calidum uidelicet et frigidum dicitur
et molle et hoc facit moribus probus
suis sicut et cetera animalium membra linguae
etiam in sua formatione forte est lata minus
et forte parata minus et forte est medio-
ris Et hoc est sola laudabilis quia enim est
quicquid ad bonitatem et propter motum
qui articulat et uocem reddit uocem
et melius interpretatur et facit uocabula corporis
Adhuc autem forte est lingua absoluta et
forte nodata sicut accidit in blepharis et
aliis occisionibus hinc lingua. occa-
sionem autem dico defectum qui propter naturam
intentionem accidit in membro hinc non est
causa sed occasio Nata enim facit melius
quod fieri potest ex eo quod peccat in materia aut
in uirtute qualitatis eius Creatura autem est
lingua ex carne molli et demum parum
eis sibi quicquid est membris quod est supra
radicem eius de quo diximus Et eadem de
minus parum eis sunt ginguae et parte
ex carne dura et gingiuis pendentes et
in palato est membrum quod uocatur uicula et
illa est posita super tractum arteriam suae
carinae quae aristoteli uocatur propter concitamentum
sui uocatur quicquid est ad uocem quae autem
trepsit et tumescit uicula ex uicula
descendente tunc propter magnitudinem suam
uocatur uia aliam autem tunc trepsit quae stran-
gulat hominem amplius autem sub lingua
radice in lateribus interioris partis hominis
sunt due amigdale quae sunt due auriculae
sicut diximus Et haec quidem est dispositio or-
is ad interiora ipsius ubi alia membra capiunt
Mentum autem est membrum quod est sub ore u
generatur duo ossa mandibula inferioris et
super eam est caro posita ex musculis mo-
uentibus eam et quia quicquid est duo os-
sa ideo signum habet diuisionis in medio sui
et hoc caret in quibusdam hominibus physio-
nomia autem horum menti et uocis ex sen-
tentiis palemois quicquid est colligenda
et auertente et quantum propter quod
sunt amectenda mentum enim ad propter
linguae uacuum et in quibus turbatum demum

fiat autem aliqui eadem pietate declarat
 Nam qui puer et breue mentis vitandi
 sunt eo qd preter cetera vicia in mites et
 mundi sunt hos em pto adspentes refe-
 rebat Si ubi innotidid desinat metid
 antidices indicat mores et am hoc et
 signid e femerit ut dicit ptagoras Gra-
 lius e alie mentid gmesitratid pdm aliq
 ad quadraturid accedens Si aut longe et
 mplexid distendat mentid dolis afuetam
 mente ostendit Si aut mdiuisione media
 nimis in profundid depressid sit signid et
 venciis et gatis apur homines quid dcame
 dicit et hos aliq distordias facere phiso
 aut s vocis fere amibus auctalibus con-
 dicit astantibus confirmat dicit em q
 vocem quassatam et tamq ex quassato p
 ruit vasculo stula st et voraces p ne
 mel macrom oluorid aut poms votis in
 delectabilis e siue solidus siue oiuu siue
 capraz voti stie cons piltiac he uidi
 aut oliu ubi agrau voce marientes in
 acuta desinut mollis siue affectus et cito
 lugubres ai siue oliu aut acuta vocem
 ra pntate quada pferit vesp pelles ac
 subdoli pbant Siquide acuta et molle
 heant vocem effemari teste plone pro-
 bant Si aut vocem tamq ex grau per-
 toris emittit graue quide et inflexibile
 viriles mbellis sunt et magnanimi Si
 vero aliqui tardid vel graue edid vocis
 sanid tranquillid ee pgnant et notid et
 lustor apud oliu aut in modid auid voce
 in quiddam cantid intendit pm p advenet
 et de faali siue leues et in anes inflata
 vero uox et tenuis quasi lugubris tris-
 tem indicat et apm et suspnasim oluor
 aud uox maurit in narces ata q narces
 qsonent mendaces maluoli invidentes
 et malis alioms siue gaudentes Idhuc
 aut uox uehemens strepens tamq per
 mixtus poms violentid in iustid adu-
 corde getentem indicabit Tarda aut
 uox meritem papitem declarat et in-
 pudentem vlti aut dicit plo q attendid
 e ad atali aug hamis uox simlis et q
 indicabit ad hre consuetudme Et quod
 in omi physpa attendend e maxime q
 omis videlicet excellencia et defectus
 rectorqam ad autid et modid ad vntu

Capitulu vndeum et e digressio decla-
 ratio formae et nuni et utilitaton spon-
 dilu colli et dorpi

In illo mo pot dari doctna mebio
 corpis homis pdm smam azp
 msi faciamq digressionem et
 perfectam tradamq doctna ana-
 thome ossid et neruoz et musculoz et
 venaz et artiaz q h m om inuenit
 compone mebroz Subiciant ergo nobis
 ca q in procedentibus de ossibus bn mo es-
 gata sunt pdm vitatem q9 pdm aliquos
 u4 et amestras in capitulo isto et forma et
 nuni et utilitatem ossid que dicit p m col-
 lo et dorso usq ad terminid are linee que
 a capite postus trahit per dorpid usq ad fi-
 nem corpis homis dicit ergo q collid pn-
 cipaliter accatid e ppter trahcam artiaz
 et quia collid non pbtaret caput nisi eet
 ex ossibus dicit sibi colligat id optut
 vna tectid colligatoz ossid ee mcollo Quia
 aut collid oportuit ee flexibile in omne
 partem id optuit ee colligatoz ista comit-
 tas ossibus quia vere nihil distans longe a
 suo pncipio perfectid portit illius pnci-
 pij virtutem Cerebrid aut dat vntu sen-
 sus et motu toti corpi ideo optuit ut totu
 cerebrid et aliq sbe et aliq similitudis
 siue imitet per totu corpis longitudioz
 et hoc facit mettendo medullid alba q per
 colli et dorpi tendit longitudine q mcha
 qpc vocat Et e vntu cerebrid p ner-
 ilos ortos ab ipa motu toti in fieri parti
 corpis ad mmi stas Et aut pntid nam
 omibus facere quod e melius et qverencia
 Quid ergo melius sit msa pdm qntate et
 leuiq ee quod super emnet et maius et
 grossius ee quod supponit oportet paulu-
 bio q immores sunt spondiles colli q dorpi
 Et ideo spondiles colli siue saccuraz basid
 respectu spondilid dorpi Septem aut p
 nilo spondiles colli qui quide semper i sto
 inuenit nis msi sit miraculid q aliter
 aliqua de eis addat uel minuat Sicut aut
 omes in dorso suo quod vertit rotunde re-
 trorsid ad modid parcois q e maior semi-
 circulo et hnt an illud additamenta per
 modid alaz interqs et rotundid suu est
 foramen pas magne qntat p quod
 transt mcha q e vntu cerebrid al-

aut due sunt in qualibet una quide adgo-
tris et alia a similibus porrecta que ale
additamenta quoda defendencia nervos q
egreduntur sub ipis de mcha inter alas aut
os hnt durid ante per quod concludit fora-
men per quod transit mcha et illud medi-
osiu habet additamentu puulid can fara-
men quod e defensionis causa factu ne ali-
quod nocimentu in curvat mcha Retro
se aut habet predicta curvati porcione q
habet hanc figuram q descripta e in mar-
gine et hec figura quent ambus spondi-
libus nisi q spondiles colli ppter structura
colli minores sunt spondilibus dorpi Et
ppter hoc quod no impediunt calid et
ysofagi ad supiora tendencia cu mchis
sibi aduicis alia ante omiquodqz mpra
sua principu manus e qua ingressu et
sue ideo mcha ead e maior quantat
in spondilibus colli qua in spondilibus
dorpi uel tend aut caude Et ideo fora-
men quod e ante porcione spondilis col-
li manus oportuit ee qua forame spondiliu
dorpi Et q maior ante forame necesse e
debilitat ossis suba id optuit si recompen-
satione per ossis duricia et id facti sunt
duriores et maioru foraminu spondiles
colli molliores aut et minoru forami-
facti sunt spondiles dorpi q aut in collo
nec e ee duas vias expeditas s; vna
et tibi quas impedirent additamenta s; ad
sunt ascendencia an porcos curvatoz s; pa-
lit expeditat via carne et via ysofagi
Et an auxiliu pcale in ascendendo q
confortat ad portand caput aspensione
sua Spondiles aut dorpi no ita porrigit
supra sua additamenta et q multa motus
natus e in collo ppter caput oportuit ee
lavam uictura ossu colli Sic ergo sunt
structuraz colli basiu ppter colli structura
Solide sube ppter foraminis amplitudine
habentes alas ppter nervoz egredientiu de-
fensionem et aspensi eaz additamenta ne to-
tauitates carne et mchis impediunt Septe
aut sup in collo aut diximus Et aut no preter-
mittend q una queqz spondilud tam colli q
dorpi in loco quicquid et base in quo qungit
prome sibi supra et prome sibi infra
e dilatata ut apte locet et cartilage
supposita ne duricia ledat alas et in loco

quicquid an porcos curvati e alate fo-
ramis per quod transit mcha additamentu
duplex in feruis aspiciens subalis suis
Et duplex additamentu supius aspiciens super
alas suas osis et mchis illa e forame eo
quo nervi motui ad dextera et ad sinistra
egredunt ad corpus et hec e dispositio omi s; po-
dilu quasi compata ex noua ossibus quoz
vna e porcos curvati ad duabus basibus
suis Vn os est durius quod e ita forame
anag qm e additamentu quod e in medio
illius quod foramen concludit qm et
quid sunt due ale una hnt altera inde
vi est sub ala additamentu aspiciens in
feruis in una parte Et vii est respici-
ens in suis respondens illi maltera pte
Et viii est respiciens supius super alam
in una parte Et nono e respiciens supra
respondens illi maltra parte Et omi pte
hec e dispositio ppter pma colli spondile
et pma quas s; aliter e Et ad hoc
sciend q motus caput ad exteri et ad si-
nistri fundat super uictura spondilis yo-
tus aut eiusd an et retro fundat super
spondiles s; de uictura ad pma Et de p
quide sciend q mca sunt due supius
vacuitates in quas apte ingreditur
duo additamenta que sunt iuxta forame
capitis ita q eleuai et de qm pnt i eis
Et qm vna eleuat altera de pma caput
mouet ppter quod in ead spondili cum
st structa sicut diximus impossibile fuit
fieri uictura alia Et id s; s; spondilis
est stans p se hnt additamentu mediu
valde longu et quasi supra directe respici-
ens et in figit in forame pme spon-
dilis ante mcham ita mcha et addita-
mentu sunt in ead forame mcha in fig
et additamentu antiq Et illud forame
e eis que Et illud additamentu e valde
duru Et hac additamentu aquibusda
vacatur spondilis dors et hoc nomen
he motibus alijs spondilibus dens a
aste fortissimis ligamentis ligat antioi
parte spondilis ne forte soluta duricia
sua ledat mcha et ne pcurat ipaz
motu suo Solus aut que dicta sunt
velinquit q spondilis pma maioris sit
dimensio ab ante et postis hoc e

ab anteriori parte colli ad posteriora quod a
 superior ad inferiora quod maxima dimensio p
 portat capacitate duorum in forame sub
 ingredienad quod unum e mcha q e m
 grediens manus e aliam e dens m fons
 spondilis q e ingrediens m q mra autem
 mcha no pportat m q mra ingrediet
 quod e mcha dens aut predicti p fons
 pome spondilis ascendit et mvaucitatem
 que mcapite e m gredietur ita q apm con
 cauitas que e mofse capias aradad an
 tius et postus et colligat ei fortissimis
 ligamentis quad naca ideo feat q sic latus
 spondilis pome magis pfectus ppter pte
 tura loca Si aut apma spondili duos ma
 gis caput hret oportet apm m q dilatai
 Est aut ad huc alia ppetas pme spon
 dilis q no hnt additamenta illa q dicitur
 malis e spondilibus no em indiget
 huic pmissi custodienabus eo q submersa
 e spondilis pma m custodis pde spondil
 nax hnt alas eo q multa nerui et muscu
 li snt circa ipam p pncipij neruoz vna
 mitatem quod est caput et horz pntem
 ale impedirent Adhuc aut q ppetas hu
 spondilis est q nerui mea no m grediat
 m diobus latus eius sicut m alijs p p
 duo foramina q mea postus versu cote
 ruis colli adsupiore parte tendit Aliter
 em vehementer afferret capita m suis mo
 tibus Quia neru apd spondilis e pua
 ideo foramina ex quibus veniunt nerui i
 sunt pua valde et nerui pui ppter an
 gustiaz loca Seda aut spondilis habet fo
 ramina ante m latus suis m quibz nerui
 egredunt et lava quictiva valde quigut
 cu pma et ad capite q nicta laxior est
 q aliqua alia nicta spondilud eo q motu
 qui snt per eas snt valde necessarij et
 cu caput mouet nictura vna spondilis
 alia mouet msepabilis cu em caput mo
 uetur ante et post stat cu pma spondi
 li paut cent caput spondilis os vnu cu
 aut adduo latera moue sme transpore co
 torquere ipm maradu fit spondilis pma
 cu pda paut os vnu Alie aut quip spon
 dilis per bases sibi quigut et forama
 hnt quid supra desissimq m q p dente
 suu supio argut Dorso aut factu e

m hanc et alijs animalibus ppter quatuor
 cas quard vna pncipalis vt sit via miche
 q vnaus e cerebri m longitudine corpis
 motu neruoz motuoz Si em illi ameb
 orient acapite oportet caput ee multo
 maioris pntans q sit et pondere suo q
 uaret totid corpus et nerui apm minima
 extens longitudine et distantes apncipio
 gnationis sue desitueret afortitudine pda
 Et h e ad quare dorso est concauu m q
 concauitate est via miche Seda ta e q
 dorsum est languid durid vt sit defensio
 omz mchroz mollu et nobiliu que an
 pnta p totid corpis longitudine snt et
 ideo forte snt m eo pme et dentes et
 ale q a ta e vt paut mediu lignu longu
 m nauu cu amia alia ligna affigit vna
 et vltima ta e vt aliq sit motus m
 timentis et erectionis ppter quod etia fieri
 non potuit ex ossibus longis et magnis
 sed paruis et multis nec potuit hre ut
 bras nisi lapas valde Est ergo dorsum
 via pncipij mroz motuoz custodia no
 bilia mollud fundamentu ossu et mcli
 nationis et erectionis et status aduuaru
 Spondilis aut quidem e os ante cuius ar
 ticuli partoz est foramen per quod mcha
 transt Sur aut dicitur spondilud Al
 qua em hnt quatuor additamenta tantu ad qd
 vna et sinistra vna et aduobus latus fo
 ramis duo aliq aut habet additamenta tm
 p quatuor s q parte vna et duo apte alia
 Aliq aut hnt octo et m super dente vna
 aut hec snt ante m spondili q post vna
 dorso impediunt artutatem et cent ibi no
 rimentis oparta Anteus aut descendunt ner
 uos abapts egredientes Quenq aut horz
 additamentoz respiciunt supus m supiori
 pte spondilis postea dicitur etia q alia
 dicitur declinata m m fieri parte spondilis
 m suis respiciencia Spondiles q descend
 p longitudine pectoris snt ille quibz argut
 coste pectoris et mebra q trahut aerem Et
 p m vniuso p q quoz vi alas hnt et
 additamenta de quibus diximq Vna aut no
 e q no hnt alas tame ale hnt no snt
 equales nec etia additamenta eaz quoz
 em snt etia mchz nobiliabus hnt alas
 duriores et firmiores et ille quibz argu
 septem casto magna additamenta snt mag

et ale grosse ut fortissima sit ligatio cap-
tu copis et bases carplate valde Spondilud
aut que sunt super decima super hinc ten-
dencia quedam additamenta et nullis est
vanitas siue concavitas recipies prout bu-
cellam quando ex superior sibi colligata alie
aut inferior tendunt hinc gibbositatem q
ingredunt quedam concava illarum quadam ad-
ditamenta in ferus curvant deca aut spo-
dilis additamentis est rectis et hinc vltima
additamenta q quidam sunt apta et sunt ta-
na recipiencia alia in se prout bucellas ca-
va aut que sub decima sunt bucelle recep-
ta sunt ad superiora ptece et concavitas
sue alias recipientes dirigunt ad inferiora
et apud additamenta ad superiora manent deca
adeca aut spondilis alias no hnt qm illa
e apud renes q fert magna ptem copis
et oportuit est confortatim Et deca dila-
tata est et additamenta duplata p a p
quod subtrahit nutrimenta additamentarum
alaz qm non est indigna e-
and pta em est ad quid dvasagmat q
uiguitur ex tremis qm inferiores no spon-
diles que sunt quate rem hnt qm mto
hntes additamenta et alas latas et m q
uitione inferior dilatant valde ad aut
acem quod e sub illis e latid valde p
bas totius dor si superior et ab ipso egre-
ditur nervi pedis ad aut sembris sim-
pliat est perforatid et consistit mtrabz
magis ptece quicis quid sit uictura
spondilud Et ale horid triu ossid sue late
et faramida hinc inde egredientia mtrabz
nervi orit et farame mtrabz educe fo-
ramid spondilud per quod descendit in
cha Cauda vero q vltima e m dor si pte
ex hinc opant ossibus cartilaginosis
et firmiter et ptece colligat Et vltimud
e acutid m quo farame deficit per quod des-
cendit mcha et p faramida mtrabz latera
ex quibus nervi amcha orit ad motum
mtrabz corpis pmetes Sit ergo spon-
diles sunt de mtrabz vij quide colli
et 12 dor si usq ad locu extremitat et
dvasagmat et inferiores ossis ad os remid
qnt q simul 22 et ossa remid et ossa
caude tria silid spondilibus q simul p

triginta ad quibus p quingant duo ossa
gutturis de quibus superiora duom os p
triangulid simul per epoglossam existens
et os quadrangulid super vultu pendens
erit ossa 22 et hoc ptem cursum nalcem
et quer alqm aut p mtrabz p plura l
paucaora Ego em iam dvasidi ossa caude
duom mtrabz quoz omid ex qnt et
altera ex quatuor sunt opant ossibus p
pua erant et brevia admiranda aut est
sapiu conditiois qui nature opus fecit
telligencie Et deca dor si ad vltimitate
formavit eo q hec figura mtrabz pnt
hocumta et deca additamenta om spo-
dilis superior usq ad mediu sic ordinauit
q capita additamentoz superiora spondit
curant ad inferiora m qua mtrabz illius
recipiant et conusa capita additamentoz
inferiora curant mtrabz superiora et sic
colligant os usq ad mediu spondile m-
fius et superior media aut e deca non q
dem nro sed mensione longitudinis dor-
si et illi nulla dedit additamenta sed con-
traud fecit superior ut recaperet superiora
et concava inferiora et sic dor si mtrabz
natis et erectioms mtrabz haberet i qd
Remid aut et caude ossa curant voluit
eo q mtrabz pedes est et colligatio ea su-
piora quid inferiora ossid taquis corpis q
sue suspensioa Sufficiat ergo de ossibus
dicta

**Capitulu duodecim et digressio declarans
anatomia ossis terna et brachii et eis
quictor mtrabz**

Aut opus e m intelligencie
opus vniqz ordinans sapien-
tissime ppter hoc pectus totid
fecit ossid ut est nutrimentid
nobilitud mtrabz si cordis quod e m ipso
et pnt aliaz mtrabz que vadiu pnt
sicut rama et vspagus Et pulmo caud
ab eo habet ptece hnt caud decausa
sit pectus amplid et latid et sine hinc p-
sione mtrabz firmant Gomulas aut ossi-
bus fecit et ad lesio accidit om no mtrabz
det ex mtrabz sup totid et deca ut
est flexibilis dilatati et opitiam que

exigunt in respirando et in spirando et
 fatigatioe mebrozo nutrituoz et in amtoe
 conidem Constat aut apm coquadragita
 duobus ossibz quoz mis figura et compai
 sit in vent mdox tra quidem pte sint sept
 coste magne arcuales que in extremitate que
 versy dorsum est sint alijntilid reflexe et
 feus et moruate et hnt ibi nodulid puid
 q manat inter alam spondiliu ibidem conaid
 et in curvitate dequadryoma forassime spon
 dili per nervos colligat et her ead que e
 deflexa curvat nec illa curvitas plus durat
 m quozq vocat de spondilibz ligatur et
 tuc dicit arai in latere dssus antiq porrigi
 et h e figura et spatio om septem q sint
 in parte dextra m q media cas ppter
 maiorem corpis amplitudine est maior etis
 et longior per omes aut modid similes ip
 et respicetes cas dissonitru septem in la
 tere sinistro In medio aut pectoris agutte
 descendit os omid latid quod vocat asser
 pectoris et habet m dextera parte sui sept
 foramina et totidem in sinistra Es septem aut
 foraminibus occid ossa quoda septem recta
 bra qua sint coste quibus coste obuiant
 et sut breui et cartilaginosa ppter qd
 caa quoda dicit ea e ptes costaz ad tu
 cu tame moitate sint alia subla sube qua
 coste et per omes ad mod occid septem
 in sinistro latere obuiantia costis septe si
 mstri lateris Subqstis aut costis longis a
 spondilibus in foibus dextra lateris occid
 quq coste q qua breuiant qmuc ne tuo
 rem ventris impediunt et dicit coste fal
 se Et sic sut ead quq in sinistro latere
 Et na ordinauit cas in tutamentid nutri
 tuoz mbras que sint in ventro In ossa
 aut femois deficit hinc costas ut ven
 ter ante illud perfecte extendi ut m tues
 cere possit tam m captu tibi quid m cona
 tu egerendi Smt ergo coste 22 quaz
 12 in vno latere et 12 in alio latere a
 spondilibus dorpi 12 occid subalis apoz
 spondiliu et sut 12 ossa septem in vna
 pte toraco et septem in alia pte opentia
 et respicentia costas maiores Et est
 os medid quod vocat asser pectoris sue
 thoraco et sub illo in media linea ven
 tris est os q quidam vocant epiglota

le eo q h e figura epiglatis et e valde
 cartilaginosum iacens super os stomachi
 et alligatu asseri pectoris In sumo aut per
 tois iacet os humeri dextri quod superius
 e rotundid ut ming capiat de nutrimentis
 occurrenibus et m feruis e latid alijntu
 lid concavit ubi recipit supmid os toraco
 et hoc ptendit usq ad brauid et ibi h e
 poidem magid mqua occid vertebra
 adiutorij dextri braaz Versus collid aut
 h e furcam per qua vene nervi et arterie
 colli et capit ostendit Et per omidilli
 simile e os in humero sinistro Et sic sut
 in vniuo olij que sut ossa pectoris et la
 tero et humero h aut duo ossa forata
 sut facta ut ptegant alia Spatula aut
 est os per quod ligatur adiutorid braaz ad
 corpore et hoc non patit e de thoraco ossi
 bus quia brauid e mebrid multoz et
 magnoz et foreud motm Et illi qmibus
 sent cor et amid nobilia mebra si de ossi
 bus alieu pectoris adiutorid braaz colliga
 retur ppter quod sapiens natura spatula fo
 mauit et posuit ad costibus dorpi Nec
 fundavit eam in spondilibus quia ppter cas
 quid dymna conturbaret mcha et mebr
 nobilia miora quoru defenso est pma
 dorpi Et aut spatula alaco tendens in
 strictid sed in stricta parte rotundat et
 ingrossatur et ibi h e concavitatem cui al
 ligatur adiutorid braaz firmiter et sicut
 ossi humeri alligat indiget em alligati du
 obus ppter laboriosos motus quos h e
 habet aut duo addicameta et omid quid
 tendit supid et per illud alligat ossi
 humeri et illud phibet ne adiutorid a
 suo loco ad supora moueat Alterid aut
 e interius in spatula et descendit et
 phibet adiutorij dislocacom h e em i
 diget adiutorid sicut dymna ppter for
 tes eius motus et labores h e aut pa
 tula latu suu et tenuer vertit versus
 pnam dorpi ad dome suu corpis et i
 deficit m cartilagine ut leuis quiga
 pme et non facit can fricaco Sicutid
 aut suu et grossum rotundid quereat v
 sus adiutorid ad pluestre corpis et i
 lato suo erigit sibi adiutorid tran

gulari ut per illud defendat latitudo
cuius a notamentis necessariis latitu-
dini et basi huius vertitur ad siluestre u-
sus adiutorium et versus et angula qui ual-
de acuta quereat ad domesticam versus spi-
nam et hoc fit ne faciat timorem indor-
so et non faciat canfractum motu suo verso
adiutorium aut sub nodis ossu corpore ubi se
non videtur neque canfractum caro nouis
foribus ligatur factus sed e valde laxo
ut manus sit mobilis ad omnes partes
hec aut quatuor ossa dilatant versus pec-
ten manus et abinuem secundum longitudines
suas quanta aliquantulum paulatim sepan-
t manus capacitatem et in illa parte quatuor
alia obuiant eis et alligant eis ita stricto
novo quod secundum sensum eadem ad eis se
videntur et sunt eadem breuia et durissima et
sine medulla propter eandem causam quas supra
de alys diximus Statim autem quinguit illis
quatuor ossa et proficiunt pecten manus per
longitudinem quanta et hinc eadem quanta
stricto nouo in quatuor partibus ossibus arce-
te et dilatant paulatim abinuem ad re-
ceptionem ossis que sunt indiguitas hinc autem
quanta latitudinis manus fit propterea quod po-
ssit dilatari et contrahi se et concuac
et rectificare hec enim conuenit ad opera di-
uersa tenendi et acciendi manus et
operandi eo quod manus est organum sicut in
sequentibus docebimus Digni autem quatuor
obuiant predictis quatuor ossibus et in-
guantur eis laxi valde nouo ut sit
mobiles et flexibiles et quilibet eorum
stat eorum ossibus lauis articulis col-
ligatis ita quod os recipiens habet rotunda-
tes articulares in quibus voluit os receptum
apte et sunt ossa digitorum dura valde et
grossiora semper versus pecten et subtili-
ora versus extrema sua ut digitus paula-
tim auuat licet autem fortiores essent digi-
ti si ex uno otinus aut ex duobus for-
marentur ossibus et manus similis non
tamen essent ita placabiles ad apte operandi
et tenendi et propter hoc ania facta sunt
ca que sunt in manu et hoc quod in firmi-
tate affert multatudo ossis restituit for-
titudine ossis ligamentorum quodlibet autem os

quilibet digiti est aliquantulum curu-
et curuud suud e que ad comuud habet
sursim ad superficie manus exteriorem
Concaud autem versus interiorem quod hoc
fortem et aptam proficiat apprehensione et
tenentur pollicis aut tria ossa extra pec-
ten ad illud os vacete colligatum hinc quod
quartum additum se diximus hic enim digiti
factus e ut concludat pugnum manus et
ideo super alios digitos plucari debuit
quod non possit fieri si in lateribus corpore ad
pectine manus colligaretur Ungues autem
sunt de substantia mollis ossis vel potius
de natura cornu quod medius e inter os
et cartilagine et id mollificat in calido
siccato et in calido humido et sunt dati in
arma et defensionem extimitatis digi-
torum quod aliter in forti apprehensione digiti ce-
dent et ledent et quod digitorum ossa grauiud
sua hinc versus manus manus ideo eadem
in illo hinc carnositate et nervositate
sua musculorum et non extimitas ubi se gnetur
Si ergo omnia ossa dicta numeramus secundum
ossa scapularum tribus addicemus secundum
id quod versus adiutorium porrigit vo-
catur os scapule corui et non e speciale se-
paratim a spatula et sunt adiutoria vniuersa
brachii et quatuor humerum et vni-
ossa vacetis et octo pectini manus
duas et vni ossa decem digitorum et vni
ossa amguud mollia que omnia simul sunt
lxxij ossa in vniuersa autem lauis se ossa
systema de quibus superius diximus que su-
plent vacuitates et hoc non in vniuersa hinc
ergo quantum potuit sufficit intentioni sunt ossa
brachii cum hijs que colligata sunt eis
**Capitulum 12mo et 13mo de digitorum declaratione
modi et modi ossis et operis et curuud
et pedis operis**

Est hec autem investiganda se
ossa copari et pedis et capis
que eis alligantur secundum ergo os
femoris quod dicitur almea span-
dilat versus latus dexteri et in extre-
mo suo habet grauitatem rotundam ma-
gnam et fortem inter cartilagineo-
sam concaud enim est ut recipiat ver-
tebrud corpe et rotundum ut sit motu

apti et armentis a nativitate remota
 magni autem quia coxe os aptuit esse
 magno q portare posset pondus corporis
 forte aut e ideo q ptat supra omnia et
 ad ipm e colligatio omni infirmitat Simile aut
 amio e in sinistro hoc aut os reppat qtuor
 stitit quatuor habet nomia ad illustre co
 puto vocat os ylij ad antius aut copatid
 vocat os femois ad postius aut relatio w
 catur os anthe Si vero refert ad supius
 quod tamen in feruis respicit vocat pva
 sine prius coxe q vertebri coxe verat
 in ipso Super illud aut os in m tiori cor
 pis sint posita mebra mobilia vestra vi
 delict et matris et permatu receptacu
 la mouis ppter quod organa etia vna po
 ta e si nervo huius ossis sicut m pte huius
 ostendemus p omi etia super ipm fietis
 et intestinu rectu et quiddam alia Coxa
 aut non qe msi os vnu quod ptendit a
 loco femois usq ad genu Et hoc e manus
 amibus ossibus que sut in corpore homis
 Et e curvud aliquantulu sed in hac curvite
 quosid quertit ad plustre et graud ad
 domesticu msi em ata quertit accideret
 claudicatio adhuc aut si directa linea des
 cenderet per eque distanciam no hm qser
 uaret et sterneret musculos magnos et
 nervos et confortarent simul carnes
 coxae ppter ppositudine musculos qn su
 piori aut parte ht nodu coruatalem et
 ille dicitur arto ad domesticu ut pua
 di in mittat et hinc modis quidd dente
 vocauerit locus aut aquo ducit ad me
 stione ossis et paty ad ligamta fortia sus
 tinentia Inferius aut vbi genu sine pol
 licem attingit est grossa quasi malleus
 ut vbi ossa tunc recipiat et stas q se
 pes dat homi ppter firmitatem fixitatis
 ita dat coxa ppter motu pcessione Et
 ideo qui carent pede pcedat et no impe
 diat msi in fixidne pcessione sine curv
 aut compant Et duabus arudimibus se
 braciud et coxior quidem e magna arudo
 vocata et maior mcurv vocat arudo mi
 nor Maior aut no e adeo magna sicut
 coxa quia coxa e ad portand magis qua
 ad motu sed curv arudo magis est ad
 motu quod ad portand Et aut h au

do hns curvitates quaz vna medij ossi
 videlicet quosid ht ad illustre et concu
 ni ht adm tuis ppter causam qua dicitur
 de coxa illa e in suis m ture ibi em au
 uat adm tuis hns quosid et ad coxius
 hns curvud Sed curvatura illa e valde
 modica et est ideo facta ut pedis fixo
 sit firmior statim em nulla manvata
 ingrossatur os cedilata ad ossu pedis
 receptionem harudo aut ista supius q
 uigie coxe m receptaculo eius in pob
 lite harudo aut minor e breuior et
 minor qua ista ad attingit ad publicem
 et ad talud exalta parte e recta et pua
 curvata ad hoc ut stnuat nervos et
 mustulu magno qui sicut vocat que sut
 inter cam et arudinem maiore Agenu
 aut coxa ad ante est os rotidu quod
 vocat aquilud scilicet publicu et est
 ad hoc ut firmet in flexione publicu
 que sit ad coxa rectorum ne curv
 locado dislocet Et ideo antepomt quia
 vbiatq alia panetur impediret debita
 curvud in flexionem h ergo e dispositio
 curvud a femore usq ad talu pedis aut
 arudo ead in flexionem gressus et stans
 Et ideo pes vaitus est muis concavus
 et coxa tenuis et desipus quia ad os
 tius respirare et reflecti posset Ad mta
 autem no ppter curv in flexionem factu
 autem e antius longus ut fortiter tene
 at id cui in figur Et ideo digiti eius
 deorsum in flectit Compant aut ex
 plusq opplus quoru pmd e q talo sup
 pome vocat arabice chahab Et aquibq
 dam achibia latius aut vocat bap
 curv et tamen os quod supius habet pla
 natas receptationes arudim arudis dicitur
 et e dices in medio pedis licet quidd di
 tant q vergent ad domesticu pedis
 In aut os quod vocat calcaneu et co
 tinuat chahab et e tangulare m pedis
 chahab sed in fine m calcaneo e rotidu
 supius duru ut fortiter figat pedem
 In hoc em efficax e omnibus ossibz pedis
 Inferius autem e mollius ut sicut calcet
 caque sint subips et mta ledatur coxarta
 ante ad domesticu pedis stnuat ai chahab
 pedis os quod vocatur naviculae quia est
 super concavud pedis et e caud et coh

terminat postius in calcanei osse In tenuis
autem terminat in tribus raris pedis ossi-
bus Soperate aut plures in pedis continetur
os quoddam quod vocatur grandiosum et est
agendum in anteriori pedis et habet angulos
ad posterioris ut per ipsum pedem in figura in optio-
ri parte in naviculari ante in anteriori pe-
dis continetur ossa raris pedis que sunt
tria curta et durissima in eminentia pedis
posita que tamen quidam quatuor esse di-
cant quia ipsi os grandiosum tunc ad die-
tis tribus annis et hys omnia quibus
ossa pectinis pedis et hys alterius quibus
digiti pedis quibus quilibet habet ea pter
maiores qui habet duo differentia autem
est inter pedem et manum pterque in duobus
vnde et manus in plures consistat ossibus
quod pedes Vnde autem et in raris manus
sunt due acies ossium et in raris pedis
non est una causa aut huius et ad
manus sit organum organorum et ad subti-
lia opera optime ea habet plurima iunctura
pedes autem non est raris ad hoc sed ut firmo-
tus sit firma et motus eius certus et
inertis Et licet ad hoc exigant iunctura
tamen ad hoc magis valet paucitas ossium
quod excessus nervi corporis In digitis autem un-
guibus qui sunt ossa mollia sicut in digitis
manuum Et sic omnia ossa rigida et instrumenta
motus sunt due raris una ad exteriora alia
sinistra femoris duo dextra et sinistra
Deinde quatuor duo dextra duo sinistra
Oculus genui dextra et sinistra que cadunt
duo et duo raris sicut arcibus et duo cal-
canei et duo navicularia et duo grandiosa
et sex ossa duarum raris pectinis du-
orum quibus unus et quibus alterius et
ad digitos ossa pedum amborum et sex un-
guibus que omnia faciunt 12. Non tamen
putamus ossa systema que replent vacu-
itates laxas iuncturas in digitis pedum
et manuum Similiter non putamus os
cordis et os spatii quod alii inveniunt
Et sic pter subtilissima putamus sunt ossa
in hominis corpore 216 pter ea que ex-
pimus Quidam autem non putant unguibus 20
quibus diximus Et non putant duo ossicula

quibus dicitur in cartilaginibus et et
non putat ossa femoris que non sunt inter pro-
dices diximus nisi pro uno et os raris pro uno
et dicitur quod ossa raris anasarum eadem sunt raris
ossa femoris Et illi quia auferunt a predicto
nisi ad dicitur nisi ossium Ita quod ossa du-
centena sunt atque quater duodena

*Capitulum secundum de diffinitione de canibus
de mustulis inquit et de mustulis capitis et
membris que sunt in capite et collo et gutture*

Deinde de anathemia mustulorum
et nervorum et cordarum et liga-
mentorum est de raris Suppura
autem virtutem motuum artuum

descendere sicut heat cum meliore ad
tot sicut dicit aristoteles sicut heat cum
per se sicut dicit galienus Et in similitudine
motuum virtutis in motu voluntatis cuiusque
membris nervi dicitur ergo quod mustulus
quo completur motus cuiusque membris sicut
hoc est membris nervosum necessarium ad
autem ex libris precedebat naturalibus sicut ea
nem mediare in tactu Et tactus est diffusus
per omnia membra motiva eo quod motus non
est sine sensu oportet illud membris eadem esse
et carne sicut autem carne esse molle et
laxam per se ipsam membris autem quod dat
motum alii debere esse confusum Et ideo
constat quod oportet carne illam esse molli-
tam panniculo in quo afficit Cum igitur
reticulatum dividit nervus motuus optime
vacua reticulata repleat per carne in qua
nervus dissipatur et ideo nervosa est et
appellatur caro illa Et ut confusum appar-
tet ipsam fila nervi circuiti sibi in pa-
niculo qui concludit eam et inducit et
colligat virtus eius ne defluat in carnis
molliam Nullus autem corporis motor regit
in motu aliquid quod inordinatum habet
motum per se ipsum nisi aliquo corpore tra-
hente et relaxante id quod regit sicut
car regit membra et sessor equum et idem est
in animalibus aliis Et ideo mustulus motus
habet in medio sui nervum per se transe-
untem sicut apertum qui veniens per extre-
mitatem suam ad membris alligat membris Et
per illud trahendo et laxando movet me-
tem et in medio quiddam sui habet quia
virtus omnis in medio confortat Et ideo

Cum colligitur musculi membrum contrahitur
 versus musculum et cum laxatur musculi membrum
 recedit et recedit sicut amiculum. Contingit
 tamen quod aliqui tenuis est musculi et corda
 parua et subtilis ita quod uis uidetur aut eadem
 an fugit. Visum autem hoc est quod sic transiit
 per musculum et membrum quod mouet alligatur
 uocat corda. Et ophrys sicut quod amicus cor-
 da est nervus quidam sed non omnis nervus
 est corda propter quod quidam arbes dicunt
 quod corda est megnar musculi. Megnar autem
 idem est quod apud. Contingit autem aliqui quod me-
 brum habet plures musculos in oppositis partibus
 mouentes sicut oculus et tunc uno se collu-
 gente membrum ad se membrum trahente aliter
 extenditur et ut laxam cordam suam ne mo-
 tum impediatur se versus membrum extendit
 et si ambo se contrahunt in oppositis partibus tra-
 hentes tunc membrum directam partem inter se
 quod continetur. Nam ergo primo quid sit musculi
 et quid nervus motus et corda nulla aut
 asper caret sensu ligamentum aut non est ni-
 uis sed est miles diuisus nervus et tres nervus
 et ideo sensu non habet nec accerebunt. Des-
 cendit sed in colligatur duorum ossium egredi-
 tur ut in motu et dilatat se super ut
 tura sicut involutus primo sensu aut caret
 quod si hunc sensu est tunc hunc dolore ex
 motu et concussione ossium in uictura sicut
 superius diximus hunc magis habet de nervi
 et cordis et ligamentis et musculis in
 ramis anastomias musculorum capis maxie-
 tes amiculum faciei. Est autem his musculi
 faciei secundum nunc motum membrorum quod sunt in
 facie videmus autem moueri in facie septem me-
 bra uoluntate ab omnibus et a quibusdam octauum
 que sunt frontis oculi palpebre superiores et
 maxilla in quatuor labiorum et labia sunt
 maxillis due inferiores narium extremitates
 mouet autem eius mandibula in fide forti mo-
 tu frontis quidem mouet amiculum ad eos te-
 nuis quod acuto non separatur propter quod eadem cor-
 da qua moueat non uideatur hunc causa
 autem est quia membrum quod mouet musculi
 tenue est et latum. Quia autem maxie-
 tes aliqui melaudendo oculum laxando se et
 contrahendo oculi autem se mouent
 oculis quorum quatuor in quatuor partibus
 partem mouent oculum ad suas partes superius
 dorsum ad angulum nasi et ad angulum

intra. Duo autem generant in se partem
 circa oculum et gignant oculum tunc hunc uno
 in tantu. Nervus autem obtrahit qui est ret
 oculum tenet ab uno et quod ille laxat egredi-
 tur et prominet oculum et hunc quidem principium
 unum est. Et tamen sunt qui dicunt duos esse
 et quidam dicunt tres esse. Palpebra autem secundum
 duos motus quos habet appropinquat et claudit
 oculum duos habet musculos in inferiori quidem
 angulo oculi cuius corde in partem uenientes
 de pomulo cum in ortu autem pilorum superius
 est alium qui contrahendo se appropinquat ad
 cordas quas mittit in extremitate eius.
 Inferior autem nullum habet quia in mobilis
 est eo quod non expediat se paucis partibus quod
 potest et possibile fuit oculum appropinquat claudere
 per unum melius autem erat per superiorem
 hoc fieri eo quod est appropinquat principio ner-
 uorum. Si ergo due palpebre horum habent mus-
 culos et duo oculi habent duodecim. Et duo
 nervi duos maxilla autem habet duos motus
 unum in inferius et superius qui sequitur motum ma-
 dibule et alium ante et alium retro cum labijs
 quem sensu autem est uerum quod quatuor motus
 habet membrum qui est alius proprius habet cum amu-
 culo qui est illius membrum. Et si habet mo-
 tum quod cum alio membrum hic est per musculum
 quod uerum membrum motus ergo primo est a
 musculo qui est gena maxilla cum amiculum
 musculorum materiam maxillas operantur
 quatuor quod reuera villi qui inuolunt in-
 stulos motum maxille equatuor locis
 superius et deorsum dirigunt. Unus quidem
 est ortus aspicula cuius villi ad extremum
 labij inferioris perueniunt et trahunt partem in-
 ferius cum alijs in inferius reuolunt labium
 motu uoluntatis. Sedus autem oritur in ter-
 tium scilicet et thoracem ad ualibus partibus
 dextra et sinistra sed villi transuersi ue-
 niunt ad ortus cum dextro ueniunt in si-
 nistram partem labij in angulo oris et or-
 tus aspicula ueniunt in sinem dextri labij
 et contrahunt os ad partes suas et ad cal-
 liguntur villi coangustat os sicut con-
 trahit bursa per corrigiam. Tertius autem
 oritur ab osse spatule quod uocat rostrum
 corui et extendit se in musculo quatuor
 et contrahit labium per attractionem in duas
 partes. Quartus autem ab amiculum primo colli
 et extendit sub terminis aurium et quatuor

cū sine maxilla et mouet eam et motu
eius sequitur labium In quibusdam autē est mus-
culus venit sub aure et illi mouet aurem ad
nam vel ambas labiorum aut motus proprius
quatuor partibus musculis quorum duo veniunt
agens et duo ab in fovea sed ita omnes isti
per insistent substantie labij quod sensu ab
ipsis non disternunt Sed ad aliquos mouet
membra sua voluntarie per sensu contrac-
tionis et dilatationis diuersarum partium corporis
sui per prendere unde oritur villus. re-
trahens et relaxans per usque ad oram apud
sentit contractus et relaxatus cū lepore na-
si duo parui fortes quoniam musculi ap-
te genere venientes et mouent nasum improp-
situm suorum per aut ne alij magis ne-
cessarij musculi maxillae faciant im-
pedimentum fortes autē quia aliter pulte
impedit debiles essent ad mouendum. Mandi-
bula autē habet tres motus quos habet
musculos habet mouentes et primus quidem
motus qui est appiendi est motus habens
musculos inferius claudendi aut motus
est superior musculi molendi autem
abud cū sit motus transuersa mouens
mandibula habet musculos transuersos
aduersus aut claudendi perferat duobus mus-
culis temporum qui quidem cerebrum
sunt nec distingunt ab ipsis nisi osse ca-
pitis molles esse necesse est Et per animi
sunt cerebrum lesi inducunt frenesim et
morrem Et ideo natura sepeluit eos sub
osse poris et protendunt in carnali ossis
descendendo donec induriant et tunc ex
se cordas emittit ad extremitatem man-
dibule per quibus eam claudit Quia autē
mandibula in hanc partem parua est et vacua
in medio et non est ad fortes morsus Ideo
musculi parui sunt quales autē acribus ma-
gnas mandibulas habentibus ad morsus du-
ros ordinatas sunt magni musculi isti quia
cū frequens est iste motus indiguit ad lutorio
propter quod natura duos alios fecit muscu-
los interius descendentes quia ex medio sui
cordas et fortes sunt emittit et ad for-
mes siue arcus mandibule in necesse est
uiuunt ad claudendum precipue id est per motu
claudendi est contra pondus naturae mandibule
lo propter quod eadem in motu descendit

et appiunt os musculi aut appiunt maxilla
mandibulam veniunt ex quibusdam additamentis
sunt post aurem qui descendentes colligunt
et sunt unus musculi et parua separant
et faciunt cordam Et deinde ita transuer-
si implent carne et sunt musculi iterato quia
applicans fila sua mento appiunt mandibulam
Quia autē proprius est motus ille mandibule non
sunt indigentia ad motum illud alio musculo
mouet aliquo musculi aut qui est maxilla
cū est duplex est enim unus ab una et
alter ab altera transuersa mittentes villus
et sunt trianguli musculi quos vix vno
filo mittit ad mandibulam in suis et alter
ad os poris superioris ita quod inter ista est
basis erecta quoniam et per illam mouet tri-
uerse mandibula Caput autē motus quos-
dam habet proprios et quosdam quos cū quibus
spondilibus colli in foribus Sed siue mo-
tus sit proprius siue quos non est nisi vno quatuor
motus per anteriores vel posteriores aut aduersus
aut a similibus aliqui aut circueat sed ille
est motus proprius circueat quidem caput
ad in suis sunt duo descendentes ex latibus
capitis retro et villus siue per insistent retro
post aures superioris et insistent descendentes
donec eleuent ab osse thoracis Inferius
tamē quidam putant tres esse musculos dic-
tos quia duo extrema unus diuidit in
duo Cū autē unus iporum musculorum mouet
se colligendo caput in mediam in ferius et ad
ambo colligunt caput ad mediam partem
antiqua moderate Musculus vero qui caput
et collum anticus inclinat simul sunt parua
unus musculi qui sub maxilla siue sub yosofago
ponit extendens se ad partem spondilis per
et se hinc enim continendo se sub maxilla cur-
uat caput solidum Si autē extenso ad spondiles
dictas cooperat curua ad caput et collum an-
ticus musculi aut qui solidum caput curuat
posterioris quatuor sunt parua musculorum
que sub dicto pari ponit tam in iuctura
per malis et additamentis duobus spondilis
de quibus non oportet aliud scire nisi quod duo
primi caput posterioris erigunt aut sine decli-
natione aut cū declinatione peria toram aut
rarificat torturas declinationis quatuor

aut curuat ad posteriora caput cu man-
 festa transuersione ad huc aut cu tera-
 q̄ta aliquis mustulq̄ deest clinauit declina-
 bit eas ad partem eiusdem et ad ambo
 si trahunt teraū q̄ et q̄rad mouebit ca-
 pitu cu transuersione ad posteriora absq̄ de-
 clinacōe aut paria sunt p̄funda q̄ caput
 cu collo curuat quors̄ unū triangulū est
 postius cerebri et alia descendit in collo et
 ad alas spondilū ayustuli aut qui caput ad
 duo inclinant latera cu duo paria caput
 cu spondili p̄ma ḡtinuancia ante et retro
 ad extero et asinistrō spondilū quoderū aut
 unū ex quatuor mustulis mouet curuabit
 ad se caput cu transuersione et quicūq̄ duo
 ab una parte contrahuntur trahent ad se
 caput sine transuersione et si anteriores
 mouent inuabunt in declinando caput ad in-
 feriora et si posteriores mouebit remanet
 caput postius Et si omēs quatuor mustuli
 duos parū simul colligendo se mouebunt
 stabit caput erectū licet aut ista mustuli
 alijs sine minorēs tamē loci recuperant
 banitate quod q̄ntitate dimmutid̄ ē liberis
 iuncture aut capitis cu spondili super qua
 vertit̄ duo fuerūt nōtia unū quors̄ ē fir-
 mitas iuncture ut difficulter possit moueri
 motibus uolentibus alteris ē q̄ sint ar-
 ta eam multa nerui motui ex quibz̄ causa
 facultas mouedi per uoluntatem et ut
 laxa sit iunctura hic em̄ nō mouet q̄n̄ appa-
 iunctura ē in se firma p̄pter quod ead̄ mltos
 natura ista iuncture arripo sunt mustulos
 qui eam tingunt et aradant hij ergo sunt
 mustuli capitis et d̄tis mouentes Epyglo-
 tis aut̄ quo ē mēbrū guttis habet etia
 mustulos se mouentes quors̄ unū quidem
 par est quod ab osse laude nascit̄ et vadit
 ad anteriora peltalis et expandit̄ sup̄ ipas
 et extractione sua trahit cymbalarem ad
 interiora et anteriora guttur et hic dilatat̄
 epyglotis Et p̄dm̄ ē par unū Quod ad
 galeum inter mustulos gula m̄iat Et
 p̄dm̄ uisitatō ē que gula Et epygloticus
 origo ē in thorace et extendit̄ ad peltate
 et contractione sua appit uel inuāt in appi-
 endo p̄m̄ par de quo diximz̄ In multo
 aut alalū epyglotis sunt plura paria qd̄

dephendit̄ ex multis motibus guttur
 ead̄ et epyglotim que paria p̄ueniunt ad
 cymbalarem postius et contractione sua ele-
 uant eam et trahunt ad posteriora et hic
 separatur cymbalaris ita q̄ non coapit pel-
 talem et sic dilatat̄ epyglotis et quida in
 latitudine extendit̄ cymbalarem et inuāt
 ut epyglotis dilatat̄ Et hec quide sunt que
 epygloti appit et dilatat̄ Sed aut̄ sunt
 mustuli qui eam restringunt ex quibz̄ est
 unū per quod orit̄ ab osse laude d̄tis et
 extendit̄ ad peltalem et recedens p̄gitur
 super in nōiatū et ḡtinuat̄ isti et ad con-
 trahit̄ claudit epyglotim et coangustat̄
 Alij aut̄ quatuor mustuli qui aquibusdam
 duo p̄dm̄ dupli d̄tis tingunt peltalem et i
 nōiatū extremitates et illi contractione
 sua in flosa coangustant epyglotis unū
 aut par istos est occultū et alterū est
 manifestū ut ilius aut̄ fuit q̄ h̄ in mē-
 tribz̄ nascerent̄ peltalis et in fuis tra-
 hentes melius ḡstiment clausura Nas-
 citur aut̄ aradite in nōiatū et cymbala-
 ris ad extero et asinistrō et tali clausura
 claudit epyglotim q̄ mustulos pectoris q̄
 dyastagnatis ualeat refrenare ne acce-
 attrahunt illo tempore parū aut̄ ualde
 creati fuerūt isti mustuli ne in mētibz̄
 epyglotis facerent angustias fortes aut̄
 creati sunt ut phibē possent h̄is attrac-
 tionem qua diximz̄ et fortiter comp̄m̄
 epyglotim sic em̄ defectus quantitat̄ i-
 tatis magnitudine recuperant Guttur ē
 in simio h̄ duo mustulorū paria qui ap̄m̄
 trahunt ad inferiora et demō quide diximz̄
 quod ē que gutturi et epygloti Alterū
 aut̄ ex thorace ueniens extendit̄ ad
 os laude et p̄ca ḡtinuat̄ ad que tra-
 hendo ap̄m̄ ad inferiora duo aut̄ sunt mus-
 culi qui gutturosi d̄tis ap̄m̄ gula p̄ti
 in transglucōe adiuuantes lauda quide
 perse tria paria h̄ mustulorū quors̄ unū
 uenit a marginibus mandibule in flosis
 ubi quigit̄ mentū et porrecta lineam
 ḡtinuat̄ cu osse et ap̄m̄ ē q̄ trahit os
 uersus mandibula Aliud aut̄ orit̄ sub me-
 to et de sub lingua ueniens uenit ad h̄
 ossis extremitatem superiorem et trahit
 ad eand̄ partem cu p̄ori Tercū aut̄
 orit̄ ex adducament̄ que sunt ap̄m̄ au

rō et gtmuat ad extremos lince recta
 que ē sup os rpid Musculi aut quē ista
 ossi et alijs in parte iam dicti sint et in
 parte adhuc dicentur Musculi vero lingua
 mouētes nouē sūt quorū duo latitudinales
 ex figuris que dicuntur aurū additamenta ve
 mentes et cū duobus lingue lateribus
 gtmuati duo autē longitudinales qui a
 supremo ossis laude nascentes cū medio
 lingue gtmuāt duo uero qui eam ex
 transuerso mouent nata quodlibet laude
 lateribus et penetrant eadē lingua inter
 longitudinales et latitudinales musculos
 duo sūt nerui lingua resupmantes qui
 oriuntur subloca ultimo dictorū musculorū
 et expandūt vili corū sub eis sūm lati
 tudinem et gtmuāt cū tato osse man
 dibule. hys quidam addūt musculū solita
 rū qui inter lingua et os laude gtmuāt
 et vni ad aliud trahit os sū ad lingua
 et alijs dicit tamē satis p̄babiliter possi
 q̄ musculi qui lingua ad exteriora mouēt
 sūm longitudinē moueat eam uersū os
 laude quēnt em illi ut in extensione
 se ipsam moueat Musculi uero qui col
 lid mouent sūt paria duo vni ad dex
 tris et alteris a sinistris Et quicūq̄ as
 torū plus contrahitur transuē trahit
 ad se collū Si autē duo simul ab vna pte
 exōtia contrahant collū rectū ad illam
 ptem melmabit et cū omnia quatuor
 simul opant stabit collū in rectitudine
 erectū

Capitulum vni et edigro declarans musculos
 respicētes cauas pectoris et brachiorū et quatuor
 ab mēbrorū

Musculi autē pectus dilatantes
 sūt paria plura quorū vni
 est musculi dyastagnatū
 distinguit inter p̄ualia acere
 attrahentia et mutua mēbra
 autē ē sub firacula p̄uē quod nascit ex
 additamento spatule et p̄tendit uersū
 caput et gtmuāt costē p̄me adax̄ et
 sinistra et cū ipō vni Tercū quod dūdit
 in dupla atā q̄ supior p̄ eius collo gtmuāt
 et mouet ipm et in fide mouet pectus
 et m̄p̄tatur cū musculo que dūdit et cō
 tmuat cū costa quā et sexta Et quā
 ē p̄ qd ē in sup̄ spatule in q̄cauo loco

at quo gtmuat per quod descendit a
 spandilibus ad spatula et sūt ibi p̄uē in
 spatulis vnus et ad costas gtmuāt post
 orbis Et quā par quod nascit a sp̄ta sp̄o
 dili colli et ap̄ma et a sp̄da spandili pectus
 et gtmuāt cū costis t̄horacis Et ista sūt
 musculi pectus dilatantes anustulorū autē
 pectus constingentū sūt quatuor paria sūt
 quidem quod in latitudine constingit et dy
 astagna quēstens Vn ē par quod est
 sub radiabus costarū supiorū extensū qd
 h̄s m̄git pectus et abgrauat Et ḡme
 ap̄ut extēntates ap̄us ad herens t̄ho
 raca inter firacula et os epoglotale quod
 ē sub pectore et gtmuāt eadē cū musculus
 ventris qui recti sūt Et sūt alia duo
 paria que istud operant anustulū qui sūt
 ḡstingit et dilatant sūt omēs qui sūt in
 costas Et si quis subtiliter considet vide
 bit q̄ constingentes sūt alij adiacentibus
 Inueniet em q̄ inter omēs duas costas sūt
 quatuor musculi licet aliqui dicūt tantū
 vni inter eas Et hic em quem dicūt v
 nū ē ex viliis transuersis est ḡstus
 quorū sūt quidam mēuē et quida autē o
 pientes quidam autē p̄tensi ad partem car
 tilaginosa quida postus ad durā costē
 sūt p̄tensi Similiter autē dūctus ē p̄o
 tensū ante cartilaginosa et p̄tensū
 post addurā costē Si ergo vili sūt di
 uidit in quatuor oportet et musculos to
 tidem ē em aut istorū musculorū quicūq̄
 sūt supius p̄uē sūt dilatantes quicūq̄
 aut in suis p̄uēntur ḡstingentes sūt omēs
 aut musculorū pectoris nō ē 88. hos
 tamē duo alij musculi iūat qui a firacula
 ad spatule caput venientes ad p̄mū eius
 laterē gtmuāt et ipm sup̄ leuant et
 adiuuant in dilatando pectus anustuli aut
 desuēntes adax̄p̄ aduētois brachiorū p̄
 m̄la nō tres quidem venientes ap̄et
 tore mouent spatule iūcturā et aduētois
 melmant ad m̄fira vnus aut qui orit
 amamilla et p̄tendit ad antedentem ad
 uētois partem qui applicat ipm aduētois
 ad pectus et hoc modo sequit ipm spa
 tula vnus eadē qui supremo t̄horacē na
 scit et coipit domestico capite aduētois
 applicat ipm ad pectus cū p̄ia impulsōe

Et musculus magnus duplex atque tho-
 rata oportet et ad in fion parte aduitorij
 affixus opans cu nullo qui e super aduitorij
 rud hoc em aduitorij applicat ad pectus
 cu clauate et p cu alia parte in fion vil-
 li facit ipm adm fion descendit et opando
 cu ambabus directe applicat ipm pectus ad
 hic aut alij duo sunt qui nascit ap te vly
 siue femoris in terius vnus em illor ma-
 gnis veniens acapite vly et acostis pos-
 tioribus trahit aduitorij ad costas postiores
 dicit alter aut subtilis acute vly postq
 abosse oportet declinat magis ad mediu
 q pectus atnuat cu corda eius q vici
 amamilla et aduuar opacom pmo et ad
 hoc declinat ad postiora Et qm alij musculi
 qui nascitur abosse spatule implet villis
 ad quad e inter spatula et costam supore
 et ptingit ad suporem ptem caput adu-
 itory siue fion girans pau per addomes-
 tici alior aut duos e alate supora spatu-
 le quoz vnus e maior alio et qtmuat
 cu capite aduitorij ex parte siue fion alter
 aut est quasi pars eius et penetrat cu
 eo et eius pficit opacom Et qtmuat est
 transu su cu manifesto aduitorij et declinat
 a siue fion vici aut musculus e q replet
 canau spatule eius corda venit ad mfid-
 res ptes lateris aduitorij et eius opaco e
 ut aduitorij ad postus moueat Illus aut
 e qui venit ab in fion latere spatule eius
 corda qtmuat cu corda magni quod ab y-
 lio ascendit et trahit supm caput ad-
 uitorij ad postiora Illus item qui de sub
 spatula venit et acollo et gluat modum
 aduitorij et dicit hic duo capita hie et
 duas opades pficit et in super opacom
 quez quida aut amibus hys duos ad-
 duc musculos p pua queda musculus q
 venit amamilla Et alud qui in spatule in-
 cura e sepultus et cu hoc dicit musculi
 cubiti hie qitatem Similit aut cubitus
 p duc omes suos he musculos se mouetes
 quoz vna quidem e vici op hys quean-
 ceduc aduitorij ab in fion latere spatule
 qtmuat cu in fion parte cubiti Alter
 aut ab aduitorij collo venies cu exten-
 to cubiti qtmuat et cu hie ambo opam
 sedm rectitudme extendit cubitum Con-
 stringentes ad musculi p p aliud mod

Vnus em par manus cubitum trahit ad
 interiora ad alij declinat co q eius origo
 e a margine spatule cartilaginosa in fion
 et avosto corli et extendit corda nervosa
 ipm cu parte antecedenti focalis supora
 Et sedm par trahit cu declinat ad exte-
 ra co q eius origo est amam fion aduitorij
 postus hic aut musculus duo carnosu
 hie capita quoz vnus e mpostibus adu-
 itory et altero manibus et occultant
 ambo quas sint sepulta in suo mcessu do-
 net ptingant ad interiora cu co aut qtm-
 uat qm dicit ad extiora m fion et q
 tmuat cu co q declinat trahens supus ad
 supora ut sit tractus melior et cu am-
 bo simul opant tuc extendit sedm recti-
 tudinem facietes aut iacere supm bra-
 cia su par vnu musculor eius vnus o-
 portus in extior focalis et obuat focali
 li supora et altero subtilis plongatid nasci-
 a siue fion aduitorij parte ab eo q sequit eius
 matiam et maior pars eius vadit in fo-
 lia p tendit fere usq ad iactam et ve-
 nit deult focalis supois et qtmuat
 cu ea p amculis Hyram aut brauium su
 par vnu spatule extius eius vnus musculi
 incipit a supmo aduitorij domestica parte
 capitis aduitorij et qtmuat cu supora
 focali sub iactura racta Alter autem e
 magis curuus ipm Et eius villus ad
 latitudme est declinans et eius extreni-
 tas e plus nervosa et incipit ab ipm met
 supora focali et vadit super extrenitatem
 eius suporem usq ad iacta iactura racta
 ta aut ead p alia melia mouet ex-
 tensione et constrictione et gyrando et
 resupmando et hos motus facit musculi
 qui dati sunt ei De mo aut dilatantid
 siue extendenid musculor vnus est
 qui tamen cu alio e qtmua spat duo su
 vnus musculi Et iste orit amam fion
 in feloris eius corda cu pollice heret
 et per cam pollo elongat et abmdica
 Et alius origo e a focali supora eius
 corda heret pmo apud racta quod poi-
 coram pollice Et cu ipa duo simul mouet
 dilatant ractam cu pua giratid Et ad
 sedus plus mouet facit cam iactare re-
 supmam Et cu pmo plus mouet sit
 plongatis inter pollicem et mdicem

Musculus etiam qui iacet super facie su-
perius a parte plurius facit ad motu ractate
cuius ortus e ab inferiori parte capitis ad in-
teriori ab ipso em procedit corda duo hinc ca-
pita quare vnde heret medio capite pecti-
nis manus coram indice et digito medio
altius autem corda e in suis super facie
superius aput ractam et dilatat ractam
expandendo se ad giracione Constringentes
ad musculi p par vnde quod e super laty
pluete brachy quoz in fion magis ab an-
teriori duoz capite aduictory iuxta cubitid
et ptingit ad pectinem corda articulat su-
perius aut magis altius qua ille et pubeit
ad eude locid Et aut no eis musculy qui
magis ab inferioribus aduictory pibus et
mediat loca predictoy et he duo extrema
madencia se p modu cruas e postea he-
ret loco qui est inter pollicem et indicem
et mediu et illi ambo mouent constringit
Isti aut constringentes et pini qui su dil-
tantes giracione faciut et re supmacone
tame quicuz ex eis qui sunt apposti in
sua transuersue mouent Sed et mus-
culus qui heret pectini corda auriculari
solus mouetur ghorat plantid Cui autem
musculus pollicis predictus apm adiuuat
planate plantid supma ractate facit Cui
aut ille qui heret ad pollice mouet p-
lus girat apm parupet ad musculo aut
articulat hena offiat giracionem pfer-
tos digitos aut mouentiu musculoy q
dam sunt in vola manus quida aut i
brachy Si em in vola omis quida fuisse
mima fuisse carnositas eius quida a
apoz in ractate Et illi quidem qui in ra-
ctate qz elongant adigitas cordas hinc lon-
gas immittis panniculis qui eis ab omibz
pibus adueniut Corde squidem apoz co-
tunde sunt et factes nullatenq dilatare n
ai ad mebrid pueniut nullo em dilatat
ut mebrid euadentes bn comprehendant
Snditer aut omes musculi qui digitos di-
latant sup brachy su parte qui aut ad i-
fiora digitos mouent parte su indigit
ipoz edentis aut ipoz qui digitos dila-
tant est musculy qui e in medio mani
fosa ipius brachy et apte supma nasit
capite aduictory pibus in fion et quoz
digit cordas mittit Et eis no qui eos

ad in fion midmant tres sunt continui ad
motum in parte illius eiusdem quoz vna
oritur a parte capitis aduictory media in
pluete ipz inter duo apus additamenta
Et iste dilas cordas amilai et auriculari
transmittit quibus aut ex eisdem musculis
oritur ex duobus additamentis aduictory in
terius aput marginem facis in fion et
duas transmittit cordas medio et indici
Tercius aut qui remansit oritur a supmo
facis superioris ut corda pollicis mandat
aput hanc uictura e musculus qui e omis
musculos suos duoz inter musculos mo-
tus ractate notator et oritur a medio fo-
cili in fion cuius corda pollicem ab indice
plongat Constringentiu aut quida su q
conspicit sup brachy quida aut super vola
Et illi quida qui sunt super brachy tres
sunt musculi quoz vms p d m ordine in
medio super aliud e partus ex quibus
nobilior e qui in ferlus os e ad herens
ossi facis in fion Nobilis em e apus
operario et ideo optuit apm ee magis
custodiui Et aut origo apus a medio ca-
pitis aduictory ex parte pluestri ad in-
fiora versus de inde penetrando dilata
corda eius et diuidit in quz cordas quaz
quozad mania digiti p venit Illaz aut
que ad quatuor pueniut quelibet uictura
digiti pma constringit et terad pma qud
ideo quia amecat ei ligando quod e sup
cam Terad aut ideo q caput eius heret
ei quo aut ad pollicem constringit terad
et p d m uictura apus Cui eis em amba-
bz continuat et p d m qui e super huc
musculid e minor ipoz et magis acapite
aduictory et tangit facie in suis et diuidit
terminid quoz in ter latus domestid et
pluestre qui est superior sup facis facis
superioris Et ad p venit ad pollicem de
amat partid mebrid et uictur medys qoz
digitoy mittit cordas ut eas constringit
ad pollicem vno non puenit nisi ramiq puz
qui etia non e ex corda eius sed uenit ab
alio loco Et p m quida origo e p pncipid
quod diximq acapite videlicet superior fo-
cili et in fion Si aut origo est acapi-
te facis in fion sic aut fit ut pollex
no heat nisi vnu musculo constringente

Sed quatuor alij digiti duobus ostingunt
 Nobilior em opaco qm hnt qator digiti
 est constringit pollicis aut opaco nobilior e
 ut dilatam et elonget ab indice Tercius
 mustulus non e ad constringendu sed eius co
 da involam m teuis penetrat et dilata si
 cam Adhuc ut senacndi prestat auxiliu
 et piloro mca phibeat genaco et susten
 tandu illud quod e m plante manus m
 tiobus et ut fortis sit ad suas pagend
 opaco hii ergo sunt qui super tacta ex
 istu anupuli aut qui sunt m vola q est
 planta mag sunt id m duabus acibus or
 dmanr sibi mntem supposita Una quidem
 acies e ad m fiora muis tendes Et al
 tera e super citam extiorer Septem uo
 sut qui sut mae m fiori quoz hnz m
 elmanr digitos ad supiora et ille qui
 e delegatus pollicis orit aprapio offis
 tacta Scotus aut e curu et lata mli
 hnt transuersu et caput eius pendet ar
 tu apertine manus et ptingit ritudme
 medij digiti et corda eius cu pollice heret
 et melmat cu ad m fiora Unus aut est
 apur auricularem mays ab offe per
 tms quod e m duxto eius et melmat ad
 digiti ad miora Nullus aut hor vn m
 pulor e ad constringend sed qnz p ad ele
 uand et duo ad flectend m suis illi uero q
 sunt mae supioi sub mustulo qui expan
 dian sup plantam manus p solid gallienq
 cognolur mustulo vi qui sut de quibz viii
 sut quoz qnz duo cu pma mcuruaz quatu
 tuaz digitoz continuant vnus s; sup aliud
 ut cam constringant Sed semper m fior du
 oz constringit cu depressione et reflexione
 Supior aut mstringit aliquantulu eleuando
 et ascendendo ad supiora pariter Cu aut
 quatu opant dirigit Tercs aut pollicis p
 ppy quoz vnus ostingit pma mcuru et
 duo pcam dilatantes aut qnz digitos p
 qnz p et de reflexionibus excepto pollice
 aut auriculai vnauqz m e vnus pollicis
 aut et auriculai m sunt duo p vterqz de
 constringentibus aut vnauqz digitoz m
 sunt quatuor de hys qui ad supiora melmat
 vnauqz digitoz ad est vnq
 Capitula sedcam et e digressio declaras
 motu mustulor dorfi ventris testmoz

veste et alioz usq ad coram mēbroz

vstulorū autem dorfi sunt qui
 flectit apm ad postiora et alij
 qui curuat ad anteriora Sed duo
 bus em istis vnus alij motu
 dorfi orit ad postiora vero flexiones
 sut qui p dorfi mustuli vocant Et sut
 duo de quibus optimo e antiquoz q vterqz
 opponatur ex viginti tribus eo q vnqz eoz
 ab vna quaz spondili mustulus ad venit
 ab vna quaz namqz spondili ad venit ei vil
 lus transuersus nec appa et illi quide muf
 culi cu equaliter tendit stat dorso Et
 cu superflue tendit declinat ad postius
 et illi qui vnus existit latere mouent
 dorsum ad os melmat Mustuli vero au
 uantes sunt par de super partu qui sut
 cocis qui caput et collu mouent qui a
 duobus mēu veniunt latibus quoz m
 fiores extremitates cu qnz spondilibus
 pectois supioribus continuant m quibusda
 hamibus sed m plulibus sunt quatuor et
 eoz supiores extremitates ad caput per
 veniunt et collu et par quod sub isto est
 pōit quod vocat aquibusda rectale et
 her ambo a decima et vndecima mapiut
 pectois et ad m fiora descendit et plerq
 q curuat flectendo et medio quidem ho
 rō mustulor m suis motibus suffiat m
 venas qm mcuruaz et declinatōe duaz
 extremitatu sequit motu ad optia et p
 mstra Mustuli vero venas sunt octo
 quoz om e qm m vtilitas pteris videlicet
 et vna depmere ea q m mētabus sut
 conclusa Adhuc aut dyastigma sustinet
 et miora calefacit et opre et plures ae
 tales vtilitates sut mustulor venas
 So octo aut mustulor vna quidem par
 e recta quod dicit descendit ab epy glata
 li cartilaginis eius nulla pcam longitudo
 extendit usq ad femur et eius extrema
 corda apo expandit et huius partis sba
 e carnosā tota apicis usq ad finem du
 o alij mustuli sunt secantes istos m lati
 tudinem quoz latus e sub panniculo qui si
 tand extendit ventrem et subduobus
 et longitudinem ptenst Et sectio quide
 hor duoz parū quā facit vlli eoz
 et pcam angulos rectos aduo item sut

para que vadit per transversum quorundam
veteris in latere ad extra et sinistra
vnius muno et alter in alio et vterque par
corp ex duobus mustulis sese ad modum
ad rectos angulos secantes acartila-
gimibus costarum factas que dnt no complete
ab extremitate usq; ad femur et ab hoc lo-
co usq; ad epiglottale ptingentia Et duorum
quidem parum extremitates sue ad extra
et sinistra obuiant apud femur et aliarum
extremitates apud epiglottale ead obuiant
sibi et extremitates ipsas suppone super
carnosas partes ab utraque parte mustulo
in latitud malum Et h quidem duo para p
carnosa medietate donec medietate tangit ver-
tos mustulos in cordis latitud malum q pnt
pammiculis Testiculi aut vniuersum mustu-
lulos per ut testiculos custodiant et eos
deuent ne laxentur quilibet em testiculi
par vni h sibi pnt muliero vero testi-
culis sufficit par vni ita q vterque v
habeat mustulum Ears em testiculi no snt
suspendi neq; snt moperibus sicut testiculi
viroz Super os aut vesica omnis consistit
mustulus qui per ipam arduat et villus
dilatat super os eius Et apud auxilium e
vrina retinere et ad voluntas est nmi-
gendi tunc laxat eius constricis et tunc ve-
tris mustuli vesicam urgent et expulsi-
ua vntate vrina mustulorum aut vni duo
sunt para duo quidem vnius paris in
duobus vni latibus snt extensi qui ad
tendunt foramen dilatant et tunc ppermat
ipam faculter currit Aliud aut par a fe-
mois osse oritur et ad radice vni per
transversum quigit et ad radicem tendit
et tunc in strumetud snt longitudine eleuat
et ad constrigit reducit ipam ad postu-
ra Si aut sine alio tendit ad ipam pta
vni declinat snt fieris aut mustuli snt
quatuor vni quidem apud os quicatur
et ad eius carne vehementer mnt q
pmprom labioz apud mustuli similes
Eualde Et iste est qui constrigit et sua
expressione excitat ptercoris reliquias
Alius e qui magis in suis postis e cuius
staco e snt opatione capite hominis et
putat duo hnt extrema vni extrema
ad radice vni pto q tnuat et aliud

par quod e super os has transversis ex-
ipit Cuius auxilium e longaco snt ele-
uare nec accidit longacois egressu nisi ppe
ipius laxacois
**Capitulum decimum septimum et e digito
declinat anathama mustulorum quod ri-
gul vocat sive in strum ambulandi**

Mustulus autem coxæ maior
et nobilior est qui cum exten-
dit deinde qui constrigit qsi et
duo motus nobiliores snt mopa-
tibus suis Extensio tamen nobilior q fac-
tione non em strum nisi ad alij extensioe
Tercio snt qui elongant et quarto qui appm
quare facit Quinto et ultimo qui mntant
Et mustulus aut extensibilis est vni q
e maior omnibus mustulis corpis et ille qui
coaxit os femois et aneam et super tota
coaxam voluit ab mntibus et extensibilis usq;
ad pubicem cuius pntia vili diuersa habet
pntia Et ideo snt opationes snt diuersa
pccato vni namq; ex villis eius com-
fiori parte osse femois nascit et declinat
ad domestica dilatat Alius aut orit parum
alcius illo et hic coxam ad superiora deuat
Tercius aut multo alcius ab isto oritur
et hic coxam ad superiora cu declinatone
ad domestica eleuat Quartus aut e cuius o-
rigo est ab osse aneam qui dilatat coxam
snt rectitudinem ex suis mustulis ead
est mustulus qui tota coaxit aneam ue-
tilis postibus trahens capite ad duo extrema
Et capite quidem ab illo et aneam et femo-
re nascit quoz duo snt carnosa et vni
e pammulare duo aut extrema q tnuat
ad posteriori parte capite coxæ et ad vni
trahit extrema dilatat coxam ad ipam ad
declinatone Si aut ambo trahit snt lon-
gi rectitudinem dilatat coxam Ad huc aut
ex mustulis coxæ est ille qui tota osse ilij
orit superficie et q tnuat ad supmo ma-
ioris additamenti et vacat cartilagine ma-
ior et par quod ad mntia extendi Et
e alius talis qualis e ille qui mntis ad
in sima pte additamenti nmi q tnuati
de hinc extendi descendens et opatur
opacois paris nisi q facit pna dilatatoz
et multa declinatam vni aut eij e

ab in fima parte ossis vly. Et eisdem corpore
 e mustulus est quidam qui ab in fimo ossis
 anteq̄ oritur ad posteriora declinat et dila-
 tans eam facit parumper ad posteriora de-
 clinare. Et eis vero mustulis qui strigunt co-
 roam sine iuctura corpe et unus qui ad pua
 declinatōe strigunt ad domesticā. Et hic est
 rectus mustulus qui ad duobus descendit
 originibus quare una ē cū sine limbo et
 altera heret ossi vly et sic illi qui genuant
 cū in more additamento domestico. Et hys
 eam ē mustulos qui ab ossi femoris nascit̄
 et cū in fimo additamento in mōi gtmuatur
 Ad huc aut̄ ex eisdem ad est mustula qui
 ad duo latera corpe transiit extens̄ cō-
 tinuat̄ qui est sicut pars maioris mus-
 tuli. Quidam eam ē opus qui orit̄ are
 ppata q̄ stat p̄ os vly qui ead̄ cras cō-
 trahit colligando coram. Et mustulus alij
 ad interiora coram declinare facit̄ iam
 quidam nati sunt dilataōis et constipōis
 mustuli sic vocati. Speciem aut̄ hic mo-
 uendi p̄os habet mustulus qui nascit̄ ab
 ossi femoris et adeo fit longus q̄ ad publicē
 pueniat. Declinat̄ aut̄ ad opus facit̄
 sic duo mustuli quare unus venit ab ossi
 lato. Circūre aut̄ facit̄ sic similes duo
 quare unus venit a plues ossi femoris
 et alter ab ipse orit̄ domestico et cū sibi
 obuiant transiunt et sic carnos̄ in loco
 pfundo circa postius additamenti maioris et
 quare solus trahit corquet ad se coram
 cū pua dilataōe. Tres aut̄ sic mustuli ut̄
 turam publicē mouētes qui s̄ in anterioribus
 corpe positi et corpe opaco ē dilataō et vng
 corpe ē sicut ē duplus duo hns capita q̄
 vni ab additamento mapit maior et alter
 ab anteriori corpe et duo h̄ extrema q̄ vni
 ē carnos̄ gtmuatur cū ossi patelle anteq̄
 anteq̄ h̄at cordam alter̄ aut̄ ē pammilla
 re cancaud cū domestico duar̄ extremitat̄
 corpe. Alior̄ vero duor̄ mustulor̄ unus ē
 ille que inter coram constingentes nomā
 us qui a sepante quod est in ossi vly nas-
 cit̄. Alter aut̄ ab additamento quod ē in of-
 se vly exoritur et ambo i gtmuatur et
 vniat̄ et generat̄ opus corda eam q̄
 dilatat̄ et aradat̄ os sic et ipam ad
 alia q̄ sub eo ē confirmata demde gtmua

cū capite trus et dilatat̄ publicem et
 extendit̄ cras dilataōe vero iucture pub-
 licis quid h̄ mustulus qui ab obuiatōe ipse
 femoris nascitur et procedendo descendit in
 latera corpe domesticā s̄dm transiōnem
 demde ad pte venosa sup̄me part̄ crur̄
 gtmuat̄ et cras declinat̄ ad domesticā
 dilatat̄ habent ead̄ ut quiddam dicit̄ mustu-
 lus alud ip̄i op̄it̄ in parte plues̄ qui
 apit̄ ab ossi anteq̄ et s̄dm transiōnem
 tendit̄ in latera plues̄ ad locū venosū pa-
 uemens. Et dicit̄ nullū ē mustulū maio-
 ris transiōnis et cū declinat̄ ad plue-
 strā dilatat̄ et cū ambo dilatat̄ cū dilas
 recta. Mustuli vero cras contrahentes
 pmo quidā mianit̄ ab vno qui ē angustus et
 longus et oritur ab ossi vly et dilatat̄ ingre-
 dit̄ circa femur. Et postea s̄dm transiō-
 nem penetrat̄ ad interiora dilatat̄ extremi-
 tate publicē. Et postea exterior̄ egrediet̄
 vadit̄ ad eminentiā venosam qui ē in lo-
 co publicē et illi amittit̄ et ē quo cras tra-
 hietur ad interiora declinat̄ cū pede ad pte
 inguinis et tres alij mustuli s̄dm domesticā
 videlicet plues̄ et medius s̄dm domesticā
 et medius trahit̄ cū declinat̄ ad domesticā
 domesticā aut̄ orit̄ abasi ossi an-
 teq̄ procedens transiit̄ et p̄ corpe per-
 uemens ad locū crur̄ venosum in parte
 domestica et vniat̄ cū quiddam qui alij
 vniat̄ videt̄ h̄e coloris. Alior̄ aut̄ duor̄
 ē origo abasi ossi anteq̄ s̄dm declinat̄
 ad locū venosum et gtmuatur̄ cū illo-
 in iuctura. Et circa publicas ē mustulus
 sicut in flexuositate publicas sepulch̄ qui
 band h̄ opacione ad medio dicit̄ mus-
 culor̄. Quidam aut̄ duor̄ q̄ p̄ eminentis
 mustuli dilatat̄ dupli qui orit̄ a sepante
 ē qui publicem accidentalit̄ gtmuat̄. Et
 h̄c fit q̄ anteq̄ p̄videm tenē dicit̄ per
 cordam q̄ egredit̄ corpe et ad ea id quod
 sequit̄ ipam gtmuat̄. Et mustulus aut̄ po-
 dis iuctura mouētib̄ quiddam p̄ eleuat̄
 et quiddam declinat̄. Eleuat̄ aut̄ unus
 ē magnus qui p̄m̄ incane domestico ante
 cedente et ille cū ad posteriora egredit̄ sup̄
 cras melinat̄ ad partem publicē vadens
 gtmuat̄ cū eo quod radia pollicis est
 p̄m̄quā et eleuat̄ pedem ad superiora. Al-
 ter aut̄ orit̄ a pte plues̄ capitis

ex quo nascitur corda ad eo quod est iuxta
radicem minimi digiti continuatur et pedem
leuat ad superiora et tunc maxime quoniam ad eo
primo conuenit musculi secundum equalitatem et
rectitudinem operans facientem aut descendit
pedem et omnino par cuius origo est acapite co
pae quod postea descendit in cruris uentis
carne replet et ex eis corda nascitur que est
denud maior cordarum Et quod est corda nerui
que ad osse calcanei in posteriori pedis gemitu
et trahit pedem ad posteriora transuersa et
est tunc foras fixione pedis super terram hinc
aut musculi quidam adiuuat qui oritur a parte
pluuestris atalo cuius color est malaugmeus et
descendit ab ipso corda caro manens et gemitu
ad calcaneo sub concavitate quae ante diximus
et tunc musculi hinc aut cordis ipsorum noci
mentum accidit pes claudicat Et aut et
alius musculi ex quo duo nascitur corde
quarum una pedem constringit et altera dila
tat pollicem Iste aut acapite carne in p
te domestica oritur ubi pars illa obuiat
pluuestris et descendit inter eas et indu
as diuidit cordas quarum una sub raceta
in anteriori parte pollicis gemitu tunc qua
ecum corda pedis tangit concavum et altera
est corda quae ex parte ipsius gemitu musculi pe
corde per transit dignem et postea man
dat cordam ipsi pollicis et ipsam dilatat
ad transuersione ad domestica Alius etiam
acapite coe pluuestris parte oritur mus
culus et tunc uno duorum musculorum in publi
con ptinentiam gemitu et descendit ab eo se
parat tunc vadit per uentem cruris et ex
ipso oritur corda quae peruenit ad inferiora ped
et sub eo toto dilatat sicut musculi qui sup
plante dilatat oculum propter auxilium simile
quale est auxilium musculi Et musculi uero
pedis digitos mouentibus constringentes
quidam musculi sunt multi ex quibus est unus qui
oritur acapite carne in parte pluuestris et ex
tensus super ipsam descendit et cordam
ex se emittit que induas diuidit quae transi
git et medium digitum et medium Alius aut
isto minor cuius origo est a posteriori cruris
cuius corda etiam induas diuidit cordas quae
constringit indicem et minimum diuidit aut
ab utraque istarum cordarum corda quae continuatur
tunc ea que diuidit a reliqua et sunt corda
una peruenit ad pollicem et ipsam constringit
gens Tertia aut corda quoniam ante nouas que

est pluuestris duas extremas que in carne
domestica parte existit et inter duas desce
dit carinas etiam ex se partes transmittit ad
pedem constringend et in super eadem parte me
tat ad primum os pollicis hinc aut musculi qui
digitos mouent sicut est supra eius posterioribus
quibus uero quarum sicut est supra pedis plantam
decem sunt musculi tamen in his decem sunt
quidam et illi gemitu tunc quibus digitus ita quod
ad utroque sunt duo lateri unus ad dexteram
et alter ad sinistram et mouent et constringunt
secundum rectitudinem quoniam simul mouent ut de
clinant quoniam unus mouet Et hinc aut ad hinc
qui mouent sunt super racetam quorum unum
cuiuslibet et digitos est delegatus et duo in super quae
ipsi sunt ad stringend pollicem et minimum hinc
aut musculi adeo sunt per mixti quoniam tunc omni
accidit nocimentum euenit quod reliquorum o
paco ex compassione debilitat et in ipsius
opacibus corp gerit unicum illius alio
etiam mixti ipsius opaco et hac decem diffi
cile est hinc omnino digitum pedis constringere
sine alijs Et alijs aut musculis pedis quoniam
est sunt supra pedem parte qui pedem ad
pluuestris parte facit declinare Et quibus
alij sub eis parte quorum unus quibus trahit
digitum ad id quod sequitur ipsam in parte ped
domestica ut eleuat ipsam ad partem domes
ticam tunc motu Et ista quibus sunt ad duo
bus qui pollicem et minimum sunt pro septem
secundum similitudinem illorum uis qui sunt in pla
ta pedis domus ergo corporis musculi qui
nata sunt subtiliter computantur sunt quingena
et uero quod unus quingentens uelatur et
condeterecentis

*Capitulum de octauo et de digressio de
claris nervorum utilitatem et anathomas
nervorum acerebris descendenti*

¶ Una uero omnis musculi profectio
est ex nervis appetit nos loqui
de anathomia nervorum Sed tunc
qui oportet nos quodam promitte
de ipis dicamus ergo quod nervus est suba uo
pasa acerebris ducta per corpus ut per
ipsam corpus sensum et motum largiat cor
pae parti prima enim utilitas nervi que
est subalis et est ut ipso mediante sicut ar
gamus mediat totum corpus ueritatem su

cendi et mouēdi accipiat pagidens aut
 est ut dixerim ut caro torroboret involuta
 in reticulis et pamiatis nervos aliter a
 rous affluere et omnis dicitur in ipa
 mntate et pta dpa tuere opacoe Spali
 aut hoc nōm e quibusda mebus senp
 nō hntibus sicut e qvar Si em ad illa nei
 ui non descendit non habent nervos os
 pamiatos quibus dn voluēt debiles corp
 sube et cū sint sine sensu nō sentient no
 tumenta q accidit eis do apostematib. n fla
 ciombus corp et tū nō adhibito remedio
 pūet atal Nūc aut apostema ledit pan
 miculū et in flaco cotendit ai et per ip
 pūit nocumentū Scand aut nervos
 abp dubio accerebro diuidi omē em pve
 nūt sedm suas origine ad palle que cer
 brio dicitur et diuidit miam sub diu
 sionibus Inscius tunc ostendens q pūus
 virtus om e corde p subz neruosa q
 acorde venit ad cerebū ex qua pamiati ce
 rebri generant sedm apo traditōz Sed
 tunc q cerebri e pūcipū diuisio ner
 uos diuisus modis fit quōdā em pn
 apū sit e apd subz cerebri et quōdā
 e pūcipū mediante mēga q acapite pa
 pūditos descendit et e vicariū cerebri
 p totā corp longitudinem Ab ipō em cere
 bro nō oriūt nerui mī qui in partes ca
 pitis et facia descendit et in vīta illis
 sensū et motū tribuēt ad mēc aliq qui
 totū corpi tribuēt sensū et motū alibi ori
 ūtur a vicariū cerebri hoc e a mēga Sed
 quia nerui accerebro descendentes mōp
 cera mltū aflu elongā pūcipū et e corp
 vilitas q vīte pūciā m sensū et motū
 mīstrando p maximā pūciā et na
 pūc et tōt os mustulus duris et pam
 culis m diuersis locis pūcipue tamē ap
 epoglotim et costas impetore amplius aut
 nerui sedm mīstrantes melius mīstrado
 iuan mollia mollies aut melius co
 suant quo sūt mōlli pūcipū via autē
 recta breuior e alijs omēz et dicit plato
 lincā rectā diffinēns q apd breuissā e
 lincā mter duo pūta ideo factū e ut
 rectiori via descendant nerui tū sensū
 quā motū ad mōd em iuat aliq dur
 cia q ofortā in neruo p elongacōz apū

molli et idco per tūnaturas maiores et e
 tūtus descendit tam motū quā sensū
 adduian aut ad hoc iste die pūciā neruoz
 a suis oribus qm sensū magis oriūt ab
 anteriori parte cerebri q e hūdror et mollior
 Motū autē magis oriūtur apostoi pūc aq
 q e pūstior et durior accerebro quā dū pa
 rra oriūtur neruoz quōp am pūm e q
 ab anteriori parte cerebri oriūt m loco vbi ce
 rebri pūciā tendit versū os nāp
 quod pūter multa pūciā que sūt versū
 comē nāp pūngēcia vocat colatōz et
 ibi extremū cerebri duabus papulis mō
 millaris est simle m quibus e virtus odora
 tua In fundo em illius vāciūli duarū
 tūz papillaz oriūt par pūciā statim
 aut post ortū suū ille neruus qui oriūt
 ad extmā parte reflectit versū sim pūm et
 eantia ille qui oriūt a sim pūm reflectit
 ad extmā donec manet modū suū in medio
 oluāt et se ibi secant ita q anguli nō sūt
 recti sed potius triangulz cuius bas e in fron
 te qn sectione hū angulū acūm et illi ap
 pūtus e simle acūm et alij duo latera ca
 pitis respiciēcia sūt opant. Sectio autē h
 sit pūficiā q concūm neruoz m pūcto
 sectionis vūd concūm efficiūt q aliter nō
 pūmēt aliqua vilitas illius sectionis
 In dōmē a pūcto aut sectionis idem neruū
 qui oriūt ad extmā vāciūli cerebri redit
 versū dextmā et alius qui oriūt a sim pūm
 redit ad sim pūm et extmā corp p vilitas
 oculoz pūctū em ampliat q mē caput
 oculoz pupillas sicut dixerim in an hant
 Et sic ista nerui concūm pūter hoc ut
 pūc vilitas et fame mē dēcant ā ipis
 et vācant m gēco nerui obitā quā lūc
 sonat vīsiū Sectionis aut q faciūt pūc
 est vilitas. Vna quōdam vālis ut pūc v
 tūz vūmā alteri iūct ad et mūdēt
 ad alterū Et qd hoc contingit q vno oculo
 clauso per aliquā sectionē alter oculus
 adquirit pūm ipsius et confortat mīsu et
 ampliat pūamē vūce mīpō. Qd aut vā
 litas e m dūctōē vīsus mī em ambo ner
 ui fōmas acceptas ad vūd referent ter
 minū vīsonis accidēt q p vna vā
 due vidētent sicut qm ad pūmē oculū
 suū supponēdo digitū mē vūm dū co q
 tūc alia quēz neruoz sectionis forma e

angulostat nervi que fecit compresso Tercia
arteria est ut vix portet et fulcat et
q forte alteru ut sint magis bo hoc co
firmari Et istud quidem pmo par nervos
est sensum Sedm no par sicut paraper po
stius isto accubus parte antica Sed statim
ab ipso ducit ad pluestre capitis et descen
dit per orbita oculi et diffundit motu mu
stiles Est aut istud par valde grossum et
hoc ideo facit na qua adutoru contra se
non habet Et pncipio e pncipiu et ideo mo
lle et msi per quantitate restatid gacet
cet motile Est em hoc par de mus nervo
no motuoro Terciu aut par oritur a ter
qi pme partis et posterioris partis cereb
llyera basim sue simidm eius et ingressi
eius suo cu qto pari quod postea restatid
aliquatulu pmsit et ppari sepat ab ipa
et in quatuor ramos dividit unus quoz
egreditur supra ingressu evne que vocat
subceqie de qua m filis tractabim et descen
dendo super cervicem vadit ad vasa magna q
p transiens ipm ipm dividit in visibus
que sut sub vasa magna Sedm aut rama
egreditur per foramen tempoz et in illo
egressu continuat cu nervo quoda qui a
qto pari dividit de quo in suis naribus
ramis aut tectus ascendit in foramen
orbita aquo pmo par egreditur et ipso di
rigat ad mebra qm antialibus ptibus fa
cia sut paita Non em fuit possibile q
penta et viam pmo partis pars q ho
e cantid et odentis hns et facit ei co
angustacione et hoc cet dampnosu cu
pmo par nobilius et isto h aut ps suera
ma mares dividit paciones cu separat
ab orbita oculi qz una ad ptem latinat
declinat et vadit ad mustulu tempoz et
masfacim et supralij et frontis et palpe
bre Secus aut pda per foramen vadit
quod factu est apud oculos et ab inde
ad nasu tendit m dorem superficiem et pgi
m timca q ex pansa e m mioribus na
si Secus aut tertia e pars non parva
et descendit m concavum barbae q e mos
se maxille facta et ramificat in duos ra
mos quoz unus vadit ad miora cavu
oris et sepat midentibus Sed illud quod

inde dicitur pmet visu e manifestu
quod vero ex alijs medibz distribuitur ac
culat visu et pargitur et Inguis
supra alter aut rama pargit m corp me
briz sup facibus que sut ibi sicut curis max
ille et dicitur m nasi et labij supioris
et hoc sint ptes partis qe divisionis sup
dicta sicut vero rama tertia pars vadit
penetrans a forame suo quod e m madi
bula supra ptingens ad Inguis et m eius
manifestat dividit rama et tendit a sen
sum gustus qui e Inguis pms et illud qd
remanet m tectis dentu m foru et m
ipoz Inguis dividit et m labio ceta m
foru pda pars que ad Inguis pcedit sub
tiliar e qua nervus oculi qm ipius duri
tatem et illius molliorem temporant grossi
cies ipius et subtilitas illius sicut no par
nervos cu parud origo est statim post
terciu sed magis declinat ad basim cereb
et cu tertia sicut supra duxim mstet et
deinde abeo sepatim vadit ad ptem pa
lari et dat ei sensu Et hoc quidem est
pnu plus tamen dicitur existens qua ter
tiu et hoc ideo est quia palatu et pa
lari pamicula durior Inguis et Inguis
pamiculo sed vna pars que ad duobz
nasit medys pmo pmo dupli ppter qd
multi dixerunt q vna ipa par vna
per se cuius quidem origo aduobz est ce
rebri lateralis et pars quide pma cuius
q pars vadit ad pamiculu qui dilatata
est m mioribus auditus et mo dividit
totus Et huius quidem divisionis origo a
cerebri postia parte et p ipam e audien
dissima Sedm aut diviso e maior pma et
ipa egreditur a forame quo pforatu est
de petrosu Et ape idem divisionis se
nervus est qui vocat mandacu et cca
et quod multu torquet Et eius vic
m mioribus obliquacionibus hoc em
q vemens fuit ut tanto magis apncipio
elongetur ut longinquior cet apncipio
antiquu egredetur Qu aut egreditur cu
tercia pars nervus m pte quoz pluri
mi ad maxilla et ad vadia vadit mus
culu et quod remouet ad mustulos p
tendit tempoz Gustus aut m quarto
fuit nervus cca et auditus m pte qm

in facie auditus fuit. nōm aut eēt discog-
 peratō ne clauderit oīa acis qui ptinge
 debet ad ipm organū gustus nōm fuit
 ut eēt pteatō et clausurā cauernarū au-
 rīdatū ppter fontem salualem Et iō qm
 nerui auditus facti sūt duri et idco oris
 corp postremo fuit cerebrū pinqnor ad
 huc autē musculis oculi non potuit vnus
 sufficere neruus et muscūlū tympanū mltā
 plēcandi fuerūt eo q orbita oculi mltā mēā
 fuit amplitudo eo q neruus obitā vīpū
 afferens multā hīc dēmit grossitudinē
 ppter humores et tūcas et spūs oculi Et
 iō etiā factus ē ei venter grauis magni
 orificij Non em potuit os orbita q ad
 vīpū qphēnsōne ē multa tollerāe forāā
 Tympanū vero neruus multa fuit nēā
 duriciā sed grossiciā multa nō indiguerūt
 Grossiciā ē in eis faceret motus diffi-
 cultatem et egressio quo ē mōsse pteatō
 multa potuit sustinē forāā par autē
 septū apostremo cerebrū oritur ad quō
 et ē cū eo pāniculīs et ligamētis ligatū
 ac si eēt neruus vnus demde sepat ab
 eo et egressit per forāme sitūre in postre-
 mo capite qui laudē apstāe ut supius dī-
 mīq ante ingressū tamē aut iam mētes
 diuidit ptes q tamē omēs simul ab eis
 egressū forāme et vna quidē ad gula mus-
 culos suo pteatō tūcē et ad lingue radice
 Ad hoc ut par septū in suo motu adiuuet
 et pars ptea ad musculos descendit spatula
 et 3^a Et parū que sūt circa eā et plimū
 vīpū spargit in musculo lato qui ē super
 spatulā Et hī quidem pars ē magne qm
 hīc suspēsa penetrat donec pveniat ad
 id ad quod dirigit pars vero tertia q est
 maior est inter tres partes ad vīstera
 descendit in astensione vne sub etic et
 ē illi amosa et ad ea ligata et spant
 ab ipā qn venit ad epiglōtīs rectitudinē
 ramū qui ad musculos venit epiglōtīs q
 capita sūt ad supiora q epiglōtīm et vīpū
 elouat cartilagines vnde aut p transtū
 epiglōtīm eo eis ascendit quidā ramū q
 ad musculos vadit capita hīcēs ad m-
 fōra Et vīpū qui ad cymbalā appen-
 dam et claudendā p necessariū cū ad m-
 fōra trahere est nōm et idco aquilāda

nerui retro redeutes hīc autē neruus re-
 tro rediens idco egressit accubito et non
 amosa q p amosa ascendit ista ramū
 ab ipā pncipio subueht transiit et nō
 rectū Et attritas adm fōra p m decēte
 accū cū neruus ap facta nō pveniret
 Creati autē sūt a septo pari ppter hoc qd
 illud quod ē hōtūis molle aut molle vīpū
 quod videlicet ex eis fuit anteq vī dūi
 dētur in musculos facia et capitis et m-
 ca q sūt mēte ptes vīpū qōnca Et septū
 etiā nō p m rectitudinē descendit que
 admod pteatō descendit vmo comitatur
 eos transiit ad huc pteatō q ascendit
 et redit qm indiget re firma cū m-
 tutatur ad similitē qm vī super eam re-
 uoluat ascendens et ex ea adiuuet vbi ē
 situs vīpū rectus durū et foras et pla-
 nus et pteatō pūis Nec fuit dū ad hoc
 ita vdoncū sicut arteria maior et illud q
 existit ramū a sim pteatō descendit hanc
 vīnt arteria ad septū vō ascendit hīc
 vero vīmant arteria sicut pmo sed vīa
 natū et postquā pūū factū ppter ramo-
 rō diuisionem que egressit ab ipā Cui
 etiā iam defuit rectitudo eo q in situ tū
 fuerat fuit hīc ramū apellā declinā-
 do igitur nōm fuit ut aliqua re firma
 vīnt cū ligamētis in mēte quibus li-
 gamētis etiā sui ramū surgit aut per
 ipā corrigat illud quod defuit ex grossi-
 tūe minuta et rectitudinē sicut pūata
 Et pūa nature in hoc ē quod redeutes
 elongant ramos ut suspēnsio pūmī fiat
 ad similitudinē hūū et hēat fortitudinē
 et duriciā ppter elongatō aphāpū factā
 Et redeutes autē forāor ē ille qui in
 diuātū spargitur tūcē musculos epy-
 glōtīs cū alijs ramis neruorū vīpū
 ad hoc ferentū postea aut illud quod ex
 illo neruo remanet descendit a quo ramū
 diuersi separant q p pteatō in pāniculīs
 eius et mēte et in pulmone et in vīcīs
 et arterijs que ibi sūt illud vō quod re-
 manet penetrat in dyastagma et assa-
 atur ei quod a parte tertia descendit
 et in pāniculīs spargit vīstē et p-
 venit ad os latū Septimi autē pars oī-
 go est atērnū qī qui ē inter cerebrū
 et tūcā cuius plimū se spargit in

musculos lingua mouentes et in musculos
quos inter pedalem et os laude et ipis
in respiciunt malis pariter musculos q
hinc musculo sine oriam nec tamen p
idem illud et pterea q alij nerui ad a
lias reducti fuerunt necessitates et quia
non fuit bonum ut foramina multiplicare
in artibus et in foribus fuit melius
ut ad lingue motus iste neruus ab hor
loco ueniret quia lingue sensus iam ab
alio loco ad uenerat

*Capitulum de nervis et de digressio declarans
anatomiam nervorum aspectu colli spondilibz e
gradientium et ab alijs spondilibus dorsi
et et et et*

Et in aut qui ex morsa oritur
qui per colli vadit spondiles
octo sunt paria p^m quidem
paris ~~egressio~~ egressio est adu
olius foraminibus p^m spondilibz sed hoc
non in m^o incipit p^m musculos est
aut hoc par valde minutum eo q et loco
ille sit angustus sicut in anastomia as
suo est de terminatio Sed aut paris ortu
est inter spondilem p^m et s^d p^m for
ma q sunt inter ea et hoc p^m s^d
ramos suos fert sensu tangenda Tran
uerse em ascendit et ad maiora reflectit
et super fura aurum optinet spargit et
q par p^m m^o facit p^m sui p^mitate
et breuitatem p^mta sufficienter copadi
non p^m et dilatai in locis q ipm s^d
apud emendat quod aut remanet ex ho
pari neruoz q ad caput non ascendit
vadit ad musculos qui p^m in p^mibus cal
li et ad musculos latu de ad largit motu
paris aut tertijs aigo e aforaminibus q
sunt inter s^d et tertia et utiqz ner
uoz huius paris in duos diuidit ramos
et ab uno quidem ramo spargit rami q
sunt in p^m musculos qui sunt ibi et
maxime corp q mouent caput ad collo
demde ad spondiliu p^mas ascendit et ad
ad eas uenit tenent ad radiabus caro
et p^m eleuant ad capita caro et mus
cent ad ligamentis p^mcaulibus qui ab
auriculis spondiliu nascuntur postea ad
p^m aurum reflectendo eleuant et ad
ad auris p^muenit musculos ibi p^m

tos mouet in bestijs Ramus aut s^d
ad maiora vadit donec ad musculos latu
p^m ueniat et ad hoc quida quitta uene et
musculi qui ipm cooperunt ut sit fixior et
e^m et qn in musculos m^o s^d h^mpor aliq
pars eius et in quibusda bestijs in musculos
aurum plurimum in sic p^m s^d noue n
in musculos maxillaz. Quia uero paris or
tus est aforamine quod e inter tertia spon
dilem et q^m tam et diuidit diuisio eius
qui ante ipm e de quo diximus diuidit et
in p^m antecedentem et in p^m postius se
quentem sed pars antecedens e pars et ideo
in quito pari m^o s^d quida tamen dixerunt
ab eo ramos penetrare p^m telis arancus
ex tensis sup uena sub eiam donec p^m
m^o ad dyastagnia diuidentes p^m duo
latera dyastagnat ipm p^m m^o m^o
et diuidentes in duo media p^m s^d sicut
diximus Sed quicq de hoc sit eius mai
pars ad posteriora reflectit et in fundo
musculoz p^m fundat donec uenit ad
auriculas spondiliu et mittit ramos
musculos illis qui inter caput et collo
sunt quos demde ad optiora vadit re
flectendo et ad musculos maxille aurum
continuat dixerunt etia q alij ab eo dor
sum descendit ramus quida Quia aut
paris ortus a foraminibus que sunt in
spondiles q^m et q^m et diuidit etia
in duos ramos unu quida qui antecedit q
minor e et p^m uenit ad musculos max
illaz et ad musculos qui caput aurum
antecedit et ad alios musculos qui caput a
collo sunt quos Ramus aut s^d in duos
diuidit ramos quoz unus quida inter
p^m et s^d et medius et p^mtingit
ad spatule s^m p^m ~~et ante p^m et
s^m et medius et p^mtingit~~ et m^o s^d
in eo quida s^m et septimi pariu et
simil ad mediu penetrant dyastagnat
paria uero septimi et octauu ab alijs s^d
ordine egressunt foraminibus et inter
p^m spondilem dorsi caro rami uel hem
ter g^m s^m Sed plimud s^m ad
spatule p^m uenit superficiem et pars q
maior parte illa que separa eo q^m
et minor ea que sepa ex quo p^mtingit

ad dyastragma et plurimum septi ptingit
 ad aduicouid licet quidam ramos suos ad
 musculos capitis et colli et dorsi cu ramis
 quae associata ptingant et cetera ad dyastrag-
 ma pcedant et societate eius ad braciū
 et affeud ptingit et nullus corp pvent
 ad dyastragma Sed cu ille qui ex quo ad p-
 tem manus tendit no transt spatula et
 ex septimo no transt ad aduicouid aliquis
 sed ille qui a spatula pvenit ad braciū q-
 ex octavo mixto cu pmo ramo qui nast
 ex spondilibus et vadit ad dorsi ner-
 ui aut ipi ex dyastragmate dorsi no fuerit
 nisi nerui micha et hoc ideo fuit qd
 q ad ipm venit descendet ab alio loco
 ut eo melius impo diuideret et maxime
 ppter hoc q id q pmiū dirigit eos est pa-
 matus pectus per mediu diuides impos-
 sibile em fuit ut nerui ad ipm dūte a
 micha pvenirent alij melius angu-
 lari Et si omes nerui qui ad dyastragma
 veniūt accubus pcedent apoz mmsy
 longaretur mēssus neqz horz neruoz con-
 tinuitas facta ē cu medio dyastragmatis
 no em magis fuit ut spargent in dya-
 stragmate scdm qualitatem si cu extremitate
 et no cu medio iugent aut si cu to-
 to herent arcuū hoc em est qd
 via nōe Musculi em mēssil mouent n-
 sius extremitatibus Et id illud quod ex
 dyastragmate mouē est id quod ē arcuū
 ene oportuit ergo ut impo finrent
 nerui et no impo magerent Et q opar-
 tuit eos ex emre ad mediu appent ut su-
 ppeni pendent adpnt utitur ne defen-
 derent deferen et pamiculis ppter
 mumentū tegent hac ergo de causa fu-
 erūt tecti pamiculi ad mūasē defen-
 dente pamiculi qui eis associant Et ille
 ē qui pectus per mediu pteur sup quē
 emoi pcepit Et q huius mēbri opao
 nobilis fuit facta fuerūt neruus ems
 pncipia multa ne eius opaco possret
 ridere qsta sint ergo paria neruoz q
 a colli spondilibus opozita Et iste sunt
 diuisiones et sparpiones corp et cause p-
 quas sic dirigit a spondilibus aut pectori

nerui cetera orūt par amū orūt mē-
 pma et scdm spondiles pectus quod i
 duas diuidit partes qui aut maior est
 hanc pmiū in amibus musculis spargit
 costar et in musculis dorsi et quā rana
 nec super pmas costas extensū pcedit
 et octavo neruoz colli obuiat et simul
 ad manū ptingit dancē ad aduicouid et
 spatula pvenit par uero scdm a fo-
 ramē pcedit quod pcedit scqz para-
 men aut pars aduicouid tendit super
 ficem dancē a sensū et ipius respiciū cu
 alijs ptilibus que temāselūt aggregat
 in spatula ad musculos qui super eā sunt
 pater descendit ipius mouentes uicū
 et ptingit ad musculos dorsi qui ergo cor-
 tis neruus spondiliū pectus orūt et ra-
 mus qui ad spatula no ptingit ad musculos
 dorsi vadit nāe impo spondilibus pectus poi-
 tas Qui ergo ex spondilibus salis nast
 costar ad musculos uenit qui p in ter-
 costas et ad musculos uentris ad huc aut
 cu istis neruoz ramis arceis et uene
 quiete curru et ad micham ingredūt
 p loca unde ipi egredūt Nerui aut re-
 ind mhor gēant q pars corp ad dorsi
 musculos pvenit et pars ad musculos
 uentris et ad musculos qui sunt in dorsi
 copans tra aut supiora paria ad ner-
 uis mstant qui accubus descendit et
 nulla alia mstant cu illis Et duo paria i
 scora ad partes curru multas trans-
 mittūt ramos ad quibus ramū tercij pa-
 ris et ramū neruoz pmi paris uenit
 mstant Sed illi duo ramū ante no tē-
 sent uicū sed in apus pgit mstant
 alia aut eos p mstant mcedentes in au-
 ra Neruoz aut p dō et curru forma
 a neruis manū spant in hoc q no
 omes quigūt et declinant sub mēsi ton-
 dentes ad oculū no em ē forma con-
 tinuitat corp ad antea neqz eius q
 tinuitas cu origine suoz neruoz p
 qmuitas ipius ad suoz neruoz ori-
 gine Et illi quidam nerui ad ptem au-
 p dūerz pcedūt itūcibus et quidam
 uocis manifestant et quidā submer-
 gūt sub musculis coopt et q musculi
 qui apte opoz femalē orūt ut uas

ad utrosque pedes non habuerant apas-
 bus corpore nec ab oculis copari et qd
 ubi musculi multi et ossa bene facta sunt
 ut pars nervorum qui sunt ppy musculorum
 qui sunt impedibus penetraret in viam
 que descendit ad testiculos donec ad mus-
 culos pervenit femoris et descendit ad
 musculos popliteos par aut pmi quod
 oritur ex cauda esse mixtum cum nervis re-
 mid fiat diuina Alia aut paria et par
 quod ab extremo oritur in musculis sper-
 gitur fiteus et vngre et in musculis mris
 et vesice et in pamiculis venaris et in
 ptibus in tribus domestica ossis femoris
 et in musculis qui nascuntur ab osse vly Be-
 naliter em pnd qd xxx et vnd paria
 nervorum oritur a pndilibus et plus vng
 nervus qd similitate ossis cauda exoritur
 quorum vij a colli pndilibus oritur et
 vnu a pndili pma dorsi et vltima col-
 li sicut diuina que sunt acco Noue us
 alia oritur a pndilibus supra costas
 pectus et qng alia paria oritur a pndi-
 libus in fionu costas Ira us paria na-
 scuntur a tribus apibus vntu Et tra
 alia a tribus apibus cauda que sunt sit
 xxx et vnd paria ab extremo no pnc-
 to cauda farame oritur vnd qd qua co-
 par no ht impar vocat vij aut pa-
 ria acerebro oritur qd sunt sit 3d paria
 nervorum et vms nervus impar Sp
 ergo hominis nervi vij ad huc vntu aut
 isti nervi sic vocantur acerebro qd nihil
 operantur in eis cor aut vocantur ab ipso
 p cordis operantur in sanguibus libris mo-
 tid desinentia aialud est manifestu
 Capitulu vicesimu et e digressio de cluvas
 amathomd artelazp

Etne pulsatiles artie quas
 arte vie aeris vocant eo qd
 pulsat in eis pns aeris per
 cordis dyastolem et ptolem
 p cussis aut aduentationis cordis attractis
 aut ead tencus adunacois maaz vocat
 omnes aut iste pter vnd coponitur
 ex duabus tunc et in hoc dnt avcus
 que sunt vie nutimenta Et ex tunc
 duabus durior quersa est ad intus
 et mollior est cotnsecus huius aut ad

Et qd si mollior est mensuris no posset
 sustine pulsatiles pns sed frangeretur et
 tuc pnter aial ppter quod na fecit gros-
 sam tunc intorem ita qd pitagoras dixit
 septuplam ee tunc arterie ad tunc ve-
 ne Alia aut arterie sunt vie pns et
 pns e vchculu vice et vntus que
 vice hnt opacione et potencia qd in hoc
 consistit salute mduidui ideo ead na co-
 pit has vias duplici tunc ut firmior
 eet custodia aduul aut pter omes
 arterie acorde cu em sunt duo ventruli
 dexter et sinister dexter est vntus
 epur quersa et occupatur in attractu nu-
 trimenti et operaco quod exigit ad illud
 pncipue pdm apol et omes pypatheti-
 cos anquos qui dicit qd ad illud me-
 mentu elevetur et ibi accipit vice po-
 tencia et forma vera quia sicut mnti-
 mentu qua sicut mntimentu mouet ad
 corpore mebra sicut ex vli gnaco for-
 me mntimenti mbrud ad hoc igit ven-
 ter cordis artie generari non poterat
 sed a sinistro ergo ventrulo due oritur
 artie quaru vna ad pulmones vadit
 et mpo mntula duudi pterea ut aer
 p eam apulmo ad cor accrahit et vice
 versa sanguis acorde veniens qui sub-
 lis e et pu plenus mntat pulmonem
 decurrit em aliquis sanguis in arteris
 sed plus pns e in eis qua sanguis et
 sanguis qui decurrit in eis est subtilis
 et tenuis adms em mntimenti pulmo
 transiens pnt e ad cor et acorde vadit
 ad pulmones Venie aut huius sicut artie
 est origo est acorde pte subtilis mlo
 to mpo penetrant venie ad hpm Et her
 in hoc ab amibus alijs diuersifica qua vna
 ht tunc simplicem ideo ab amibus vo-
 cata e ut sit mollior et leuor ad dilaco
 et astionem magis obediens et ut meliq
 et facilius residet eo ipa quod ad pulmo
 dirigit ex sanguine subali vaporoso qui
 magis quemens est sube pulmo mnti-
 ende pter complemtra em digestiois
 que facta e m corde in sanguine alio pmi
 quo et subtilis e sicut pulmo nec
 e ei necia alia digestio magna sicut
 alia digestioe indiget sanguis qui

Decurrit mea vena que vocat vena
 ventrem hinc q' qm' noiamus. Maxie
 aut pater hoc q' pulmois locus e' iuxta
 cor et vadit ad ipm' vena cordis cali
 da facile digerens Ad huc aute' qua me
 bra in quo pulsat hec arteia q' rare
 suba et no' e' timor q' duricus arteie no
 teat cu' pulsat m'ano. Et ideo no' tanta
 grossitas fuit m'ia in hac arteia q'nta
 alia indignitate q' m'ibus duris sue via
 ne vena aut arteialis licet pulmois sit
 vicina non tame' vicinat ei m' gotremu
 eius ex parte dorsi. Et hec arteia vena
 lis manente pulmois pargit et iuxta
 submergit in partes et ramos diversa
 Si aut' compans ca q' q'uenit hinc ar
 teie Invenim' q' leuitas et tenuitas ei
 magis e' n'cia qua' spissitudo et firmitas p'
 dilatatoz facilem et constructam et respu
 atoz sicut androm' alia aut' arteia est
 q' e' maior q' aples et m'lti alij vocant
 orchi orit' ap' p'iori cordis parte et sta
 tim ut a corde orit' duos ramos ex se
 emittit ex quibus maior m' circuitu cord'
 reuoluit et in suis q'ntit' partibz. Et
 minor ead' ad p'iu cordis dextro re
 uoluit et pargit in ventriculo dextro.
 Et aut' remanet post hos duos ramos
 cu' sepaat' m'duas diuidit' p'tes quas
 pars e' apta ad descendend' alia aut' minor
 apta ad ascendend' quilla aut' q' descendit
 facta e' maior m'antitate ideo q' tendit ad
 m'bra q' n'io sine plura et p'om' q'ntez
 maiora. Et hec sue illa m'bra q' p'ib' corde
 sunt p'orta. Sub huius orchi essentia tres
 dure tan p'ue pannculi ab anterioribus ad
 posteriora p'orta. Si em' vnus uel duo fu
 issent no' p'ficent utilitate q' intendit
 meis neq' p'ficent magnificando debita
 q'ntitatem v'ius et fieret et p' ipos
 motus difficilis. Si aut' cent' quatuor et
 oportet et eos fieri m'nis p'uos ita q' ite
 no' esset vales. Ad huc aut' si cent' m'lti
 magne q'ntitat' coangustarent viam et
 desartet arteie utilitas. Venalis aut'
 arteia de qua d'v'm' p'us duos habet pa
 nculos respicietes ad anteriora duo em' illi
 suffigat' qua no' h' n'itatem maiorem
 qua' h' ista aliter em' no' posset oppelle

simosim vaporem m' cet' subtilis p'
 in antehic' e' d'ct'm'at' Orchi aut' pars
 illa que ascendit m'duas diuidit' p'tes q'
 maior ad p'tem vadit ad p'tem sinist'ra' as
 celle deinde transierit ad d'ext'ra' d'ant'
 p'uent' ad carne' lapid' q' e' m' parte illa q'
 dicit' moro similis m' p'cordis existens et
 m'ces diuidit' p'tes quas due s'icille que
 subet'ime vocant' sue subet'imi m'collo
 ad d'ext'ra' et a sinist'ra' p'nehrant cu' duabz
 p'tibus p'fundis vena' et m'diuisione ad
 eis app'ant' sicut p'tebit postiq' pars
 aut' q' m'horate p'argit et m'costis p'
 m'is et in p' spondilibus colli et m' p'ti
 bus s'icille v' p' p' v'ent' ad caput' spa
 tula p'ca e' m'ide v'ent' in adu'to'ij m'us
 culos oculatos dicit' razi et ad manifestos
 sacata cu' vena aselle ita q' p'p'it'ur
 eis semper m'tuens oculata d'ant' p'ueit
 ad cubitu' in m'ltis em' corpibus m'culi
 to pulsans m'ocent' In cubito aut' diuidit'
 m'duos ramos et p'ca p'git se in m'ltas
 et m'ustulis braci' q' em' om'ia it'ato col
 ligit' m'duos ramos quoz maior vadit
 ad m'iora braci' iuxta ar'udine' p'p'ior'
 braci' et dirigit' ad ractum et manu' et
 iste e' que m'edia tangit' m'ior aut' va
 dit e' eiusdem ar'udine' optiore p'te braci'
 ad racta optius braci' Et ideo e' q' pulsa
 aliq' m'ocent' in m'ioribus braci' aliq'
 aut' in optioribus pars aut' minor ex p'
 tibus orchi descendens ead' ad p'tem as
 celle vadit et diuidit' sicut diuisa e' p'
 tertia maioris part' v'ra q' aut' arteia
 duaz q' ab au'tena ar'udine' subet'ime vo
 cant' cu' ad colla' p'uenit' m'duas p'tes di
 uidit' p'tem videlicet anterior' et p'te
 posterior' v'leus aut' pars anterior' m'di
 as p'tes diuidit' p'tem videlicet scilicet que
 ad lingua' tendit et ad m'ustulos oculatos
 mandibule in fibris et in partem diuidit'
 manifest' que ascendit ad id quod e' r'ad'
 duabus auribus ad m'ustulos q' ascendit
 tympano in quibus manifest' est pulsat' q'
 p' transit' per eos relinquit' ad eis m'ltos
 ramos quoz vnus manifeste pulsat' in
 naso iuxta angulu' oculi p' r'ansiens aut'
 tendit ad caput' cacumen et ibi obuiat
 sibi m'icem d'ext'ra' sue extremitates et
 d'ext'ra' m'icem sinist'ra' Et pars posterior

illaz que sic ascendit in duas ptes dicitur
quaz pma quidem ad postiora leuatur et p-
gunt in miquibus qui capitis tenent uictu-
rum Et ex illa eor parte exit id quod adha-
sim postremi cerebri tendit in forame in
grediens magnu quod e in futura q laude
est similis Maior aut pars superiora ptes
subcehem in forame petrosi ossis ad recta
cerebri ingreditur ita ut dicit rasi recta
exco texitur ex uenis mult et tunc super
tuitas per modu rugaz plicatis ita ut
nullo mo una sola ex eis apprehendi possit
msi cu alia qmua sicut sic ad ea ligata
sicut recte et spargit ad anteriora et pos-
teriora et ad dextra et ad sinistra et sic
vadit splendo totu recte Tandem aut
congregat exco par amu duos ramos
sicut ante fuit et format q panmulus
et intrat cerebri et pgit in ipso pan-
culo subtili ptea mius m cerebri m tuis
in uentriculis suis et impelle uentriculoz
suar et ramoz orificia sibi obuiant e-
oru uidelicet que ibi ascendunt sicut
etiam ibidem sibi obuiant orificia ramo-
z non pulsant uenas q illud descen-
derit Ea aut quare non pulsant orifi-
cia sine descendencia et orificia pulsan-
tium sine ascendencia est quia non pulsa-
tium rigantia et firmencia sanguis et ideo
utilius fuit ut capita eor descendo meli-
nata illa aut q sine pulsant orificia dat
pud quoz nalis motus e ad supius et id
noceret si capita orificioz eor dorp
querfa q tunc multu d effunder qui subti-
lis e et spiritui asparat et puid in motu
suo hret difficultate coq ipse facilius mo-
let ad supius et id q facilius ascendit suf-
ficiat hoc q porse de pini ad cerebri uadit
et calefaciat apm Sub cerebri aut n
e expansio recte ms ut sanguis qui e
in arteia mcedat per ipm redendo et
similit spuis qui sanguis e in ea et sic
q plexionem cerebri sicut e p digestioz et
tunc demde pdm ordine ad cerebri uadat
Recte aut de quo diximus inter se et pa-
mulus duru cerebri e pante Ea aut ps
ortu q e descendens pmiu ascendit pdm
rectitudinem donec uenit ad quid span-

dilem illi cu m mite q sicut illius sicut
cordis est apertu et pulmo e ei sicut sus-
tentamentu qdam filans partem illa
ut faciat spatione inter ipm pulmone
et ossa dorp ayer aut qm p uenit ad lacu
pdm declinat ab eo ad dextra et no tri-
sit pdm rectitudinem demde mcedit ad pa-
mulus oppo ps illa cu dyasfragma per-
uenit ne faciat sibi coangustacioz hec et
descendens arteia cu ad spandilem quia p
uenit ad mpora trahit extendendo se sup
dorsum donec p uenit ad os gly et cu i
pector e rectitudinem et transiens inde
dimittit ibi ramu subtilem et quid et di-
spertit in receptaculo pulmone quod est
in pectore et puenit apud extrema ad ca-
nam pulmale et no cessat aramificaco
sed dimittit monibus spandilibz per quas
vadit ramus qui in ter costas et mchid
mcedit Cu aut per transiit pectus dicitur
duo exco due arteio que ad dyasfragma
puenit et mpo spargit ad dextra et
a sinistra et ptea ase emittit arteiam q
ramu in stomacho et epate et plene spar-
gunt et p hanc orit ab eo arteia que
vadit ad canales q sunt marautu colon
et mtestinu orbu Post hoc aut ab ea ta-
ramu spant quoz minor ramu sinistro e
pud et ipus pgit fasces et mcorpibz
que ipm arduant et dat eis uitam ay
aut duo adduos uadit uenoz adeo ut cu
eis uen uterq trahit possit sanguis a
quopstatem eo q uenoz multoies astoigo
et mtestino trahit no puid sanguine
post hoc aut ab eis due sepant arteio
que uadit ad testiculos sed ille q uadat
ad testiculu sinistru semper asparat eis
pportis aut que puenit ad uenem sinistru
est illud quod tunc puenit ad sinistru tes-
ticulu et no aliud e q puenit ad ipm ms
q porrigit ex uene sinistro origo aut
eius que ad dextra puenit testiculu sep
ex maiori e arteia et raro p tingit Et
cu aliqua eius portio que ad uene
p uenit pte pfectu Postea ab hac
maiori arteia due sepant arteio que
pgit in neruis illaz arteiaz q sunt
marautu mtestini recti et rami quida

qui in mēbra p̄gunt ecia d̄uidit ab e-
adem et illi qui in foramina p̄ondilud in-
gredunt et ille que adduo vadit illa et e-
similiter que ad testiculos vadit preter
superius m̄ductas. Et ipsius autē summa col-
lecta par parū egreditur quod m̄tibus
vadit ad viliud. Excepto illo quod in fia de-
timidū q̄ illud em̄ ē m̄vius et in m̄lic-
ribus et m̄tibus tū eis vene pulsantes
Postea autē h̄ maior arte tū ad finem
p̄venit p̄ondilud d̄uidit tū vena tū pul-
santi que sibi associat̄ m̄duas p̄tes s̄dm
figuram laude l̄d̄ grece hoc mō. A. Et
Una p̄ illaz dexterraz et altera s̄ms-
traz quaz vtraz coherit abosse vly
p̄tingens ad copas. Verū tamē antequā
ad copas p̄veniat vtraz cap̄ ramū di-
mittit qui ad vestrā tendit et ad s̄mā
et sibi ap̄t s̄mā obliant̄ in loco p̄cti-
nis hoc manifeste apparer̄ in nō d̄m-
natis embriombus q̄n̄ aborsū cicut̄ s̄d
incompletis ap̄oz extrema iam ex̄tata
sunt et remanserūt radices cap̄ et ab
ipsis quidem d̄uidit̄ rami qui in m̄st̄
p̄ergit̄ qui s̄nt super os vly p̄cti ad
h̄t aut̄ illud quod ex eis ad vestrā p̄-
venit d̄uidit̄ m̄ca et extrema illuz p̄-
tingit̄ et vergant̄ et resp̄duū ipsius
m̄licibus vadit ad viliud et ē par p̄-
uiliud due vero que s̄nt ex copis ad pe-
des descendentes m̄duos d̄uidit̄ ramos
magnos p̄uestrem videlicet et domesti-
cū et d̄mittit ramos in m̄st̄ ibi qui
s̄nt p̄cti postea declinat̄ et descendit̄
ex eis ad m̄iora ramus magnus inter
pollicem et indicem et quod remanet
occultat̄. Et ille p̄ctus p̄ctibus p̄ctis
tense subramis venaz nō pulsant̄ de
quibus in sequētibz tractabim̄. Quidā
tamē eaz non associant̄ vems nō pul-
sant̄ sicut due que ab epate ad s̄mā
m̄p̄ilius nō op̄lete nat̄z evident̄
p̄tingere et ramus pulsantis ille qui nō
impulsantis ē similis et pulsantis illa q̄
ad q̄m p̄tingit̄ p̄ondilud et ascendens
ad firculam ex illa q̄ declinat̄ ad as-
cellam et due subestemy q̄n̄ p̄argue
m̄tē et s̄dmā et illa q̄ p̄venit addy-

astigma et similiter illa q̄ ad ep̄at̄ et
plenem et m̄t̄mā p̄tingit̄. Et ille q̄
ad m̄r̄as ventris descendit̄ et ille que
solius p̄manet m̄sse vly. Cū autem
arteria vene non pulsanti associat̄ estat
arteria supra dorsū vene nō pulsantes
Congruit̄ em̄ ut ignobilis deferat m̄e-
brū nobilius in m̄bris aut manifestas ar-
teia subvena submergit̄ ideo ut sit ma-
gis cooperta ut sit non pulsantis duplex
pulsanti arterie em̄ nō associat̄ vems
m̄ p̄ter duo vna ē ut vene ligentur
p̄m̄ctibus illis qui arterias coopiant ve-
ne m̄villus m̄br̄az inter que vadit alia
aut ut vtraz aliquid et ferat ei
auxiliū de hoc quid p̄ct̄ ergo s̄nt q̄
de arterijs in qui et m̄p̄cti d̄ict̄ vō
lunus
*Capitulum vicesimū p̄m̄ et ē digressio de
clavis anathomā venaz.*

Itaque igit̄ m̄c̄ anathomā ve-
narū non pulsant̄ s̄dm̄ quod
ab epate derivant̄ non curates
an acorda s̄t p̄ncipū cord̄
p̄m̄ aut ab epate. De hoc m̄p̄ct̄
lib̄ h̄m̄ s̄t̄ d̄issim̄. Vene s̄m̄ s̄nt
vie sanguis in omnibus sanguibz h̄m̄
Et h̄c ē vtilitas venaz in omnibz h̄m̄
q̄ venas h̄nt due aut vne s̄nt q̄ in
p̄m̄ ab epate egredunt̄. Vna quidē sit
ap̄te concava epatis q̄ vocat̄ porta et
h̄m̄ vtilitas ē q̄ trahit nutrimentū in
ep̄at̄ s̄dm̄ aut̄ aut̄ superius in parte con-
cava que p̄sima vocat̄ et h̄m̄ vtilis
ē ab epate nutrimentū ad om̄ia m̄bra de-
rivat̄ et h̄ osuenit vocat̄ ab auct̄ibus
vena venarū h̄nt. Inap̄m̄ ergo ab
illius anathomā q̄ porta d̄icat̄ d̄ico
ergo q̄ porte ille f̄m̄ qui in epate s̄t
mergit̄ ventulie p̄ma d̄ivisione d̄i-
m̄q̄z partes et ramos ex̄t̄ em̄t̄
tit̄ donec ad quos epate p̄venit p̄
ex quibus vna vena ad fel tendit̄ q̄n̄
aut rami p̄sicut arborū radices que
vadit̄ ad fundū coqua s̄m̄. Et t̄e-
ntas aut̄ q̄ grand̄ epatis m̄sequit̄
statim ad ab epate egredit̄ m̄cto di-
vidit̄ p̄tes quaz due s̄nt p̄ne s̄p̄
aut̄ maiores vna nō ex duobz in

inibus cu parte intestini gromiat quod
duadent vocatur et nutrimentu trahit ab
eo ad epur alij tame rami dori pns sut
ab eadem vena in parte quada sine corpo
quod est thauris vocatur pars aut pda
diuidit se ad in fion stomachi apur por
tanarud quod in fuis e os stomachi ideo
ut ab ipo loco nutrimentu trahat ad epur
vna aut de sex maiabus tendit ad la
tam ptem stomachi et intrit ipius sup
ficiem manifestam ex sanguine diuato
ab epate ocullid aut stomachi tangit
pmd nutrimentu quod e mipo et exeo
p tactu mittit pcur nutrimentu radices
plantarum in terra pars aut pda per
venit ad ptem plenis et intrit ple
nem aqua tame anq ad plene nutrime
ntu pcurat sepant rami qui corpus
quod omicharid vocat ex clauu elus
pte que ad plene ptngit nutrimentu et de
inde puenit ad plene et corpora diuisa
restituunt sibi rami magnis qui
latus totius stomachi statim ad apm in
trientu diuidit Sed aut corpus quod
penetrat venit ad plene mediu as
tendit exa pars alia Et ad huc pe
tertia egreditur So illa aut parte que
astendit quidam pcur in medietate
stomachi superiorem ad nutrend apm Et
alta pars similis in plene ad apm in
trientu altera aut pars egreditur
usq ad stomachi gibositatem sine conco
ctatem que in duas diuidit ptes qru
vna in manifesto sinistro partis stoma
chi spargit altera aut ad os stomachi
submergit ut pcurat i humorem portu
et acetosum colore nigre p q stoma
cho excitat appetitu hoc aut ad super
fluitate stomachi egreditur q no po
tuit os stomachi tullec tillacone
desideriu famis excitare et h q ia
ante notauit ps aut q ascendit ad
induas diuidit ptes et ramu vnius
eand diuidit in infiori medietate ple
nis ad nutrend apm Alia aut ad te
tigitu epate vadit et mipo pcur
ad ipm nutrend pars aut tertia ex
sex pms ad latus vadit sinistro Et

in omnibus canalibus venarum q opstue
maverunt recti intestini pcurat
sugend illud quod ex reliquis nutrimentu
est in stercore pars aut qru ex
sex pms ad mod capilloru sepatur ex ip
mud sunt que in manifesto pcurat deo
partis gncoritas stomachi que e oppo
sita pars ei que in sinistro ad deu a
plene venit ad hoc aut ex eisdem st
venule ille que vadit ad epata recti
culi parte et ibi spargit q e oppo
piti que ad ipm epate sinistra venit
ex ramis vne pleneate Intra aut tra
mi ex po ptibus pms pcurat mediu
libus qui sine maverunt intestini colan
dici ut simant exeo nutrimentu So
ta aut vena est simile ista sed ipm
plimid maverunt ioum spargit et p
remancet pcur maverunt tuncas in
nutras et cu monoculo gromiat et tra
hit ab eo nutrimentu Omne aut huc nu
trimentu a stomachi et intestinis trahit
tes vocat vne miserace Ea aut ve
na que venat huc vocat pms quide
radicem habet mipo sub epate et
in superficie eius q fusa spargitur i mil
tas partes capillares ut per eas tra
hat nutrimentu ab apm q porta vocat
ptes em ventrem huc lagibo epatis
deo venientes venare et postea cu
spices eleuat aut epatis q febitatem
et in duas diuidit partes vna videlicet
astendentem aliam descendente sed as
cendens exa penetrat dyastagnia Et
duas in dyastagnate dimittit vnas
que in ipso spargit et dant ei nutrime
ntu deinde capsule sine ventricule cor
dis componi cu multos transmittit eas
qui ad modu capilloru diuidit et ea nu
trunt et postea in duas diuidit partes
quaru vna q e magna p venit ad cor
et mipo penetrat apur doctera cu
partem auem Et hoc quidem vena
maior e miter am vnas cordis et
no e h vena alij vne cordis maior
mst pcur q alie vne sine artice ad
aerem attrahendit et h e ad nutrimentu
Nutrimentu em aere grossius est

et ideo optat ut via p qua penetrat
 esset amplior et vas magis stat ecc maior
 Et hinc quidem cu cor ingreditur ecc ecc
 ant pamiculi quoz diuisiones sup ab eorua
 bus admittit appetita ut cor trahat ad
 gerit ab eis humectat et postea no vae
 taare cu dilatabit Et hii quidem pamiculi
 ambus alijs pamiculis sunt duciores h
 ut vena opposita cordis cons apur
 suam ptenfionem eccs quatit una ab ea
 ad pulmas vadit apur arteriaz origine
 nascens iuxta sinistram et in ventriculo dex
 tro ad pulmonem reflectit et ipa quide
 iam recata fuit duas sicut arteria hms
 tunicas Et ideo cam arterialem vena vo
 cant auctores hoc autem ideo e ne sit
 subtilior sanguis qui residat ad ea sicut
 congruit pulmas substance qua paru e
 coquo sanguis hic accide coit et no
 coit meo talis digestio qualis e eius
 qui ad arteriam effundit venalem Sed
 aut cohis tribus pibus mercanti cor
 dis reuoluit et postea in m tribus apu
 ingreditur ad ipm nutrendu Et hoc q tin
 git ad fex iam venit submersa et iam
 ante dextra cordis ingreditur ipm pars
 aut tertia in sinistru ppe dextra ad p
 tem sinistram deinde vadit ad quid spandi
 lem pectus et in ea filat et in octo
 costis in fibris spargit et magis qui
 quingit ab mustulis et alijs corpibus
 Quia vero que coventem habente
 post tres dietas penetrat partes par
 guntur ptes capillares postquam p tunc
 ptem cordis ascendendo in supmo pami
 cili pectus p mediu diuidit et in su
 pme capulle et in carne lora q mias
 vocat et postea apur fiviale p m pte
 duo ab ea sepant ramu qui ambo ad pte
 fiviale mcedunt transiit et q plus va
 dit eo plus ab invicem elongant Et
 fit octo pistoru ramoz diuisos in duos
 ramos in utroq latere dependentes sup
 coxerim t q ruz ad extra et sinistra
 donec ad epiglottim pvenit et in suis
 utinibus ramos dimittit qui in must
 culis spargit qui sit inter cordas q
 in orificia venaz abuant orificijs spac

lax venarum in eis et quod ex eis colli
 guntur egreditur inde ad mustulid pectus
 ex m secad cu ad epiglottale os h colles
 pvenit egreditur ex eis collectis coctus
 ad mustulos occultos spatula mouetes
 et spargit in eis alia aut collectis s m
 stulis rectis descendit ex qua in eis par
 git ramu quoz coxerimtaes cu pibus
 ascendebus q ruzan vena que diuisa
 eis in loco illo abuant sicut colligi p
 sequentibus Sed aut vna cuqz istoz par
 videtur vna duoz imparu singularu
 p qnz dimittit ramos quoz vna in pecto
 re spgit et quatuor in fibres mter cas
 tas et alter ramus mter spatularu load
 et tertius ramus edit ad mustulos sub
 mersos i collo et mter illos Et q ruz ramu
 penetrat i forata seu spandilid supoz
 q sup collo et deinde trit ad caput Et
 q ruz ramu q amba p dicit maior est ad
 astella m utraq late vadit et ille vltius
 diuidit in quatuor ramos quoz pimus
 mustulis qui sit super coxerimtaes pgit
 qui sit de mter cox qui spatule uctitudo mo
 uent Et p dicit spargit in carne lora et
 in pamiculis qui p m astella et tertius
 venit ad supmo pectus mter ad mtrach
 ritus aut ambus hys maior e et ul
 tibus mter diuidit partes quatit vna p
 pgit in mustulo qui e m concavitace
 spatule Et pda pars in mustulo mag
 qui e m astella Et tertius e maior q
 tis ambus p adiutoriu tendes ad ma
 nud p ruz et h e que vena astelle
 vocat Illud aut quod coxerimtaes remact
 ramos quoz vna coxerimtaes in multas
 fuit ramos diuisim ad ptem colli q
 tendit et anq ascendat m duas diu
 ptes vna quidem e vena mam festa et
 altera vena occulta vena aut manifest
 ca illico cu afurcula ascendit m duas
 diuidit ptes quoz vna statim ut se
 paratur ab anteriori tendit et ad latus
 Et alca vadit pmo ad mtrora descen
 dit et postea ascendit et reuoluit
 sup fiviale deinde eleuat et facta ma
 nifesta ascendit super collid donec ad
 p m ptem pvenit et m pte cu ca

et fit ex eis vena manifesta q̄ e visa
verumptamen̄ anteq̄ cū ea q̄m̄stra separant
ab ap̄d due ptes quas vna tendit ad la-
titudinem deinde ambo sibi obuiant i
loco vbi sibi obuiant ambe furcule collu
in loco p̄fundo Et p̄da manifesta i collo
transuerfat Et duo eius imparia nō po-
sta sibi obuiant Quis aut̄ duobus r̄
pibus ramis separant multi rami q̄ dnr̄
truncatos vne co q̄ sensu nō subia-
cent Et summa aut̄ ramoz istius p̄de
paris collecta tres vne iam p̄pate fu-
erit seu sup̄cepte quāditatem notabilem
hntes ad m̄es em̄ alie nō p̄cipit per se
sim̄ vna quidem h̄az t̄nd sup̄ pariculā
extendit et vocat̄ pariculā Et illa
que cephalica vocat̄ et due vadit addu-
o ap̄us vne pariculā altera ap̄m̄ et
ad caput pariculā simul comitātes quas
vna quidem torquet̄ ut serpens et p̄p̄
ibidem p̄da p̄ t̄st̄ cam usq̄ ad cap̄
adutorū et ibi p̄p̄t̄ pariculā vob
ambas has per t̄st̄ usq̄ ad vltimū q̄
est in maū vna aut̄ manifesta quā quē-
dam manifestam dicit̄ ducēna e que p̄
quā eius duo imp̄a q̄m̄stent̄ in duas di-
uidit partes quārad̄ una aculea quā quē-
dam aculeam dicit̄ ex qua separant̄ rami
p̄m̄ qui insup̄d̄ mandibula p̄p̄t̄ et
alij rami veniūt ex ea qui sūt multo ma-
iores istis p̄p̄t̄ in mandibula insup̄d̄
ptes aut̄ ramoz duoz modoz p̄p̄t̄
in arcuati lingue et in manifesto mu-
stuloz qui sūt ibi p̄nti Et pars altera
manifestat̄ et in locis capias et aut̄
p̄p̄t̄ vna autem submersa comitāt̄
meri et ascendit ad eo dicit̄ et in suo
atm̄e dimitat̄ ramos qui ad rami m̄i-
stent̄ quā vna manifesta veniūt et
om̄es illi in meri et mepyglia et in
ptibus mustuloz p̄fundo p̄p̄t̄ et pe-
netrant ad extēdit̄ eius usq̄ ad finem
laude caput̄ extēdit̄ p̄p̄t̄ Illi rami
qui p̄p̄t̄ in melis que sūt m̄ter p̄o
dilem̄ p̄m̄d̄ colli et p̄das et inde vadit
vena capillaris aduētū quē e m̄ter
caput̄ et collū aqua rami separant̄ qui
ad pariculā veniūt qui coepit̄ tranc-

um et veniūt ad locū in quo duo sibi
obuiant em̄gnica et submergit̄ ibidem
m̄tranco qd̄ autem quod post h̄az ve-
nā subuersionem remanet̄ ad tranci
ventrem m̄cis p̄tingit̄ in fine future
laude et ibi p̄p̄t̄ ramū indubius
pariculā ad m̄tendū eos et
ad ligandū pariculā durū ad eo quod
circa ap̄m̄ est et supra ip̄m̄ et postea eg-
ditur ad extēdit̄ et m̄t̄ pariculā
coepit̄ tranci deinde ap̄m̄culo subali
ad tranci descendit et in ip̄o diffigit̄
sicut arcū diffigit̄ quas om̄es p̄p̄t̄
pariculā grossi replicas et eas defect
ad locū amplū qui placca vocat̄ inque
sanguis diffundit̄ et congregat̄ deinde
separat̄ ab ea m̄ter duas replicas
et vocat̄ tortular̄ istis et ad rami
cū ventriculo medio p̄m̄qui sūt n̄ce e
ut ingrostant̄ et magne vne fiant
et sugant̄ ex tortular̄ et ex suis vne q̄
ab eo separant̄ deinde aventriculo medio ad
duos antiores ventriculos tendit̄ et ob-
uiant̄ atēris ad locū illū ascendentes
et t̄p̄t̄ ex eis pariculā qui vocat̄
p̄m̄d̄ ad h̄uc ead̄ modū dicit̄ de vne
manū p̄m̄d̄ aut̄ quod ex pariculā dūdi-
vena que cephalica vocat̄ in extēdit̄
adutorū veniens m̄te et i maū festas
mustuloz ptes p̄p̄t̄ et postea m̄ta ai-
bri v̄ctū m̄te dūdi- partes quā v-
na que vocat̄ finis braci sup̄ in
sup̄ior facili extēdit̄ deinde ad pluc-
te melm̄ ad facili in fibris s̄ curula-
tes quozam declinans et p̄p̄t̄ m̄es q̄
in m̄sibus plucibus est p̄tibus r̄ct̄
Et ad aut̄ ad cubitū flexū et in maū fes-
to facili ramo astellat̄ vne q̄m̄stent̄
et fit ex eis vna magna q̄ matro vna
que p̄p̄t̄ d̄ arazi Dicit̄ aut̄ submer-
git̄ et in p̄fundo ad ramo astellat̄ con-
m̄st̄ Et astellat̄ vero in p̄m̄s ad astellat̄
ortur̄ p̄cedit̄ rami qui adutorū sub-
mergit̄ et in mustulis qui sūt ibi p̄-
p̄t̄ et ibi finit̄ excepto vno p̄lo
ramo qui venit ad ap̄od̄ Et q̄m̄ astellat̄
ad cubitū p̄venit flexū in duas dūdi-
ptes quas submergit̄ vna et ramo
cephalica q̄m̄at̄ illi cū quo parūper-

pcedit et sepatur ab eo et declinat una
 eaz ad domesticam donec pvenit ad auri-
 cularem et ad mediu digiti medij et h sal-
 uatella araxi vocat et altera pars ele-
 uat et diuidit in tribus manib extimise
 tangentibus os. Sed ad aut pars a stella-
 ris apud asseod in quatuor diuidit ramos
 quos unus in fibris asseod diuidit
 et ad racetam tendit. Et pons diuidit
 super ipius pmi diuisiones et similit illi
 Ter tunc aut similitet diuidit in medio
 asseod. Virtue vero e maior eoz et ipa
 e ille qui manifestat et eleuat aquo pce-
 dit ramus qui ad vnu cephalice pcedit ra-
 mu et fit opcis vena magna tuq res-
 duu e q vocat basilica que ead ocula
 et submergit pda vice vena aut mag
 ad domesticam incipit et eleuat sup supius
 facile demde ad pluc stre pvenit et in
 duas diuidit ptes ad laude grece lre ptes
 quas superior ad extremu tendit foalis
 superior et veniens ad racetam pgit
 dorso pollicis et imparibus que sut in
 pollicem et indicem et in indice ps aq
 far vadit ad extremu foalis in fibris
 et ibi mter diuidit partes quas vna
 tendit ad locu qui e mter mediu et
 indicem et qtmuat illi ramo qui pvenit
 ad indicem a supiori parte et fit opcis
 vena vna parte aut pda que vocat
 salen aquilul pda pcedit et mter mediu
 et amilarem et in mter et ista postea q
 uiguit et indigias spargit hys aute
 hntis de paralius vena ventis hntis
 ascendentibus q amia diuidit a parte
 eius minore. Restat dicere de maui p-
 te eius dependente. Quid ergo quod di-
 uidit apte dependente apuis statim ad
 ab epate oritur anteq dorso appodiet p
 vena quedo capillares que vadut ad
 fapias dextri remis et pgit in cas
 mico quod e circa eos de corpibus maui-
 bus ad nutendia eam postea pcedit ab
 ea due magne vena que emulgentes
 vocant et ad venes vadut ad sanguis
 aquositate tollenda. Ven em no na-
 hit mps suu nutimenta quod e sanguis
 aquositas. A smstro aut emulgentia due

pcedit vena que ad smstru mustularo
 et femiaro testiculu vadut pda eund
 modu qui dicitur e de arterijs no em
 aliter se ht ad hoc in arterijs illis et
 venis ipas post hoc aut diuidit due
 vena que ad duas pcedit testiculos et
 illa quidem que ad smstru tendit a si-
 mstra hays duay accipit ramu et for-
 tasse maliquibus h amibus tota eius oi-
 go est ab ea. Illa vero que ad dextru ten-
 dit raro accipit aliquid ad extra emul-
 gentia q vno no qmisset ei neq alte-
 rat maliquo ascapa sed arene pvenit
 ad testiculu et tendit in foramen ma-
 sperma dirigit et albificat cu pus cet
 et rubad ppter multitudine tortuosita-
 tu suay venay et reuolutoz suay et
 quod ab eis ead pvenit a corde et h q de
 vena plim in vngta et collo mrae fi-
 mit sicut ead incipit de arterijs de-
 tatur est. Postquid vero due emulges
 et ead ramu nascit vena hnt em-
 tme sup dorso appodiat et capit des-
 cende aqua cora qualibet spondili spa-
 vna ramu et in cas mgridit et p-
 git in mustulis qui cora eis sunt pda
 Sepant ead vena que ad duo tendit
 vna et vadut ad ventris mustulos et
 postea vena que per foramina spondiliu
 mgridit ad mram due vena ad ad
 extremu pvenit spondiliu in duas diui-
 ptes quas vna ad dextru et altera tendit
 ad smstru et alia vadit ad vnu coram
 et altera ad alia ab utraq in apazo anq
 ad coram pvenit decem sepant tunc
 quas vna ad duas tendit venes. Sed
 vero tunc ptes subtiles sunt et capil-
 lares et tendit ad miores ptes syphat
 Tercia aut spargit in mustulis q sut
 super os cape. Quarta aut spargit in
 mustulis am omia no vadit ad collu
 mrae mlicoz et mps pgit et ras q
 qtmuat eadem tendit etia ad vespam
 sed tame illa q ad vespam tendit idu-
 as diuidit partes quas vna in vesp-
 ta pgit et alia tendit ad collu apuis
 et huius quidem pars in vris est val-
 de mag ppter vngta sed i mlicibus

est parua. Sexta uero ad musculos super
os femoris partem vadit. Septima uero ad
musculos qui in rectitudine ipsa sunt positi
super uentrem et hec quidem uene cum extre-
mitatibus illarum uenarum coniunguntur quas per
pectus diximus ad mirram descendere. Et ex
eandem quidem uenarum egrediuntur in mulieribus
uene que ad mirram descendunt et ad uuluum que
dem latibus uenarum que ad mirram tendunt
diuiduntur uene que ad mamillas ascendunt
per quas mamille mirra afficiantur. Octaua
uero vadit ad os et stercorarios uicinos et
ad mirram femoras que sunt receptacula
uicinos et femoras uocata. Nona autem per
uenit ad musculos partis que morsa est
occulta et pergitur. Et deinde uero
aperte emulgentibus manifesta ad duo ter-
dit. Vna et continuatur in extremitatibus
uicinos descendunt et precipue eis
que aperte mamillas descendunt et fit ex
eis pars magna que vadit ad natiuitatem
musculorum. Quod autem ex parte remanet
ad corporam tendit ad que locum eandem per
uenit rami quorum unus in musculos di-
uiditur qui sunt super antecedentem corpore
partem. Et alius in musculos eius quod
est morsa in feruis et in pueris domes-
tici in profundo et alij eandem multi rami
corpore profundo pergitur. Quod autem post
hoc totum re postquam uentrem publicum
parum cooperit in tres diuiditur partes que
plures super eandem diuiduntur sine ar-
dine minore usque ad calcaneum uentrem
que pro parte araxi uocatur et ipse me-
dia in flexione publici extenditur. Desce-
dens et in latibus occulta raris facit de-
scendere ramos et in duas diuiditur partes
quarum una diuiditur partes occulta in
eo quod est mantio parte raris. Altera
autem vadit inter duas ariditates exte-
sa ad anteriora pedis et amittit ramos pl-
ures que plus notantur. Tercia uero
est domestica ad locum raris uenosa de-
clinat et extenditur ad calcaneum et ad
extremitatem carnexam maioris hauri-
nis et descendit ad pedis domestica et
in ipsa est que sphena appellatur. Quae
autem tres sunt quatuor quare due ille
partes ad pedem ueniunt aperte ariditates
minoris et duas domestica una super

pedem incedit et in summo eius aperte
inimi parit digitum. Sed uero est illa
que cum domestico ramo plures uene in-
statur quam supra notantur et parit
ambo rami isti in partibus inferioribus.
Capitulum vicesimum secundum de quatuor et physio-
nomia colli ex canna et metri

omnibus hijs que dicta sunt ex
pede reuertuntur supra singula
membra hominis et animalium sequentes
opionem arales qui princeps per sympathetorum
dicimus ergo que membrum interiacens inter
faciem et labium pectus et quod sequitur
linguam et collum de cuius spondilibus et ner-
uis et uenis et arteriis iam dictum est.
Sed quod restat dicendum hic est que in collo
sunt due canales quorum unus est in anteriori
collo et ille uocatur canna colli uocatur. Et
alius est posterior in collo uersus spondilos
dorsi et ille uocatur arabice metri grece
autem ypsifagus et latine est os stomachi.
Circulus autem canalis est qui est in anteriori
parte colli et gutturis est ex cartilaginibus
circulibus araxi que figura sua et quatuor
est ac si circulus cartilagineus partem sit
super araxi et isti circuli in feruis sunt
rotundi et super uersus metri aut si
ipsifagus non sunt complete circuli sed sunt
portiones maiores semicirculi nam metri
in aritudine gutturis in sua duricia in-
gusta ut ipsifagus et impediunt in fluxu
tubo sine quo non est alius salus animalium
Ista autem canna uocatur annulus suus quatuor
tos habet pammulidum durum inuis ad scita-
tem declinantem ne impediatur aliqua ipsi
contractio et extensio que exigunt ad aeris
accratos et emissionem et uersus pul-
monem recuperat sub gula rotunditate cir-
culorum quia figura rotunda minus tangit
noctamentis. Ex cartilagine autem fit ne
sit nimis acuta uox si ex ossibus esset
aut nimis hebes si esset ex carne ad
huc autem si esset ex carne non bene tenet
figuram aptam qualem exigunt ad uocem in
summo autem suum est corpus in ea saramen-
tationem et ampliandam quod uocatur lingua
fistula quod in animalibus organum modu-
lat uoces et est in ea ex parte ante

in quibusdam ualibus nodus idcirco ad
 carne forame appetus in quo tenet aer mil-
 tus ad spiritum diu tenendum Et hec sunt aues
 aquatice q mergendo caput sub aqua diu
 tenent spm ad uictu in aqua querend p
 anas et merguloz genera Supra forame
 aut est epiglottis et opoita e tribus ca-
 titagmbus sicut in pharynx diuina depen-
 dent et ad ibi conuila et se quadrangulu
 de quibus opocuti sumy Inferius aut ubi
 attingit pulmone pmo quidem diuidit
 in duos ramos Postea aut ipso vterq
 in multa distri bunt de quibz mathama
 arteaio expeditio est her autem canna
 vocat vulgater ppter carne stitidme
 vero aut noie trachea arteia dicit et
 maior e om arteia q e in corpore vno
 ut aut spu aeris melius tenent ad uo-
 modulacoz h tracheam an corpus quod
 lingua fistule vocat dilatacoz et ubi est
 ipa lingua fistule h q spiritoz Et itoz
 h os amplid uery cooptica epiglottis
 aliter em fistule lingua dilatacoz et consi-
 rione non possit sufficienter artare et
 con stringe canna ad uoies factu debita
 ppter quod etia p amittit qui gemitat
 trachilas cartilaginoso sicut sicut durq ex-
 titit hic em opoita ad sonu percussu ae-
 ris qui no sonat nisi uerberet a solido
 plano dura etia qnd magis repdere
 valet pputis et catarris et malis fu-
 mis cordis in eam dependentibus hu-
 mor aut h pellicis aliquid ut molli-
 or et delectabilior sit sonus mea sicut
 etia andemus os qui sonant longas
 tubas quaz uel sex cubitoz hntes lon-
 gitudme facere pmo em uirorant
 cas pandoz melius ut mollius sonat
 et delectabilius ppter quod etia in fis-
 tulis organoz magis que plubid quid
 cupid ad tempandiu sonu ne minus
 sit acuz hac deca e q aliqui raudediez
 opoitate patentes pmo cantare no
 pnt et postea ad aliquidu cantauerit
 emenda uox eoz q ex conatu et pro-
 cace et ptenstone spu uenit ad spu
 color quide sonu trahens subtile humid
 quod maus canna uirorat ad hoc uox
 leuificacoz et emidacoz In buccina aut

opoiat ampla ad heret ei epiglottis
 suspensa ad os triangulu sicut diuina
 in hntes et e appta et in parte q no tangit
 tamam est alligata ad merij filaribus
 neruis et cu buccella e in transglucone
 et trahit in suis p motu glucone tunc
 epiglottim et canna claudit et sic fit q
 inglucone non intrat aliq alu et potq
 meama nisi fiat talis preoccupaco et
 festinatio q merij q turbaco glucone ita
 q uillus suis no extendat ad in suis p
 sola dilatacoz et ampliacoz deo uiam
 buccelle tue em aliq intrat morteam
 et tunc accidit tussis foras ad hoc etia
 et si est eia non pot accidit mors a
 egritudo canna eo q pulmo no est p
 foratus sicut stomachus et intrans in
 ipm ppter q aut q sumu paulat q in
 uox fieri pot aut pntestur meo In suis
 aut sicut diuina diuidit trachea pmo
 in duos ppter diuis ptes pulmatis ad q
 in respicando defert spm postea aut
 diuidit per multa stricta quoru strictu-
 ris aer attractu cordi pportioat et
 dirigit ut fiat q uenientis ad cor eue-
 tandu Quilibet tame una arteia equi-
 tat uena quetam ut ex ipa mitnerit
 accipiat h igit trachee dispositio forte
 qtingat etia q amib circuli arteie locu
 di sunt sed tunc oportet q colla illaz aliud
 in quibus hoc qtingit sint ualde ampla
 respectu suor corpuz ita q circuli q p
 sagi meo no faciant constrictos h ergo
 in sumia dicta sunt decana illa aut q
 merij uocant aut ex p sagus est opoita e
 duabus stibz quaz quide utraq est vil-
 losa sed interior e hntes uillos hntes uias
 suas pdm longitudinem descendit in
 ea qterior aut e magis carnosa et ad
 sensu manifestat carnositat ipius et
 hec hnt uillos transuersales pdm lati-
 tudine dispositos hnt aut ca e q quibz
 motus hnt spu in spu moues q uias aut
 e motus qui pfiat motu natu ppter
 alu duricia et silitate et ideo requirit
 duo instrumta et adiuuancia quoru un
 e trahes et altero impingens et ex-
 pellens Attractio aut fit p uillos lon-
 gitudinales cum em tubus est i merij

villi longitudinales contrahunt et p̄mittit ut
sub eo modo dicitur l̄mca p̄tens dila
tatione ad viam et sic complent motu at
tractione h̄m̄ e p̄dm̄ pellicule congruen
tiam q̄m̄ pellicula m̄tensa malis loco q̄h̄t
statim m̄lao qui super illud est et ita ad
abus ingrediens dilatat in suis villis
constituit sup̄ ap̄m̄ et ead̄ depellit ad
papue in m̄erij vbi h̄nt motu nō tm̄
d̄p̄t pellicule dispositio sed ead̄ d̄tus
aīe mouentis illa aut pellicula sup̄ior tu
mca m̄erij eōns h̄ villas p̄dm̄ l̄mca
d̄nem extēps et illi faciūt ad tibi de
pressionem q̄m̄ m̄am̄ pelle p̄ e q̄ad
in f̄or̄ opta superficie plana ad op̄t̄ig
extēdit sup̄ior pars supra cand̄ it̄q̄
m̄aruat et ita fit in motu l̄mca q̄m̄
illa quāitate sua in f̄orem p̄tem op̄
t̄ioris tūte op̄mittit ad op̄t̄is Sup̄ior
villus statim m̄aruat sup̄ eam et
dep̄mit eam ut descendat facit tm̄ h̄
p̄ncipalit̄ aīa eo q̄ m̄erij est pellicula
aīa Sed cū nā p̄t opus quēmet̄p̄
ead̄ op̄tet q̄ maxima q̄ esse p̄t p̄
gencia in m̄strum̄to Si aut̄ aliq̄m̄ p̄m̄
dit̄ aut̄ ledit̄ p̄m̄us m̄ior est l̄abo
riosa et dolorosa glutia p̄ attractio
Et si p̄ndit̄ sup̄ior uel ledit̄ p̄m̄us
ē laboriosa p̄ depressionem tibi Cū aut̄
glutia fiat duob̄ m̄ouētibus vomit̄
non fit m̄p̄ uno hoc ē per villas
latitudinales et ideo difficilis ē vomit̄
valde hoc autem ideo factū ē q̄ vomit̄
tūe p̄p̄ est contrariū nāe et nō ar
uat m̄p̄ per accidens ideo nā nō po
sūt facultatem ad eū sed glutia ita
fit ut saluat p̄m̄ Et ideo tū trahit̄
abus tūe villi longitudinales in suis
q̄tūe dilatai faciūt quod sup̄ior villa
latitudinalis p̄t sup̄ in f̄orem latitudi
nalem et complē glutia locus aut̄
m̄erij ē sup̄ p̄ndiles retro m̄collo et
hoc fit p̄pter custodia v̄t̄is maiorom
descendit aut̄ per collid̄ et m̄erij
par̄ nervos acerbis p̄t d̄p̄m̄ḡ
anastomia nervos Et q̄m̄ m̄erij est
indirecto q̄te p̄ndilis p̄ctois p̄m̄

fit quidem illa p̄ndilem et tūe p̄m̄
p̄ recedit d̄m̄ctens ad d̄p̄t̄erā Et h̄
ideo facit ut suo recessu dilatat locū
vne arterialis que venit a corde et de
inde descendit m̄erij cū pari n̄eris
deq̄ d̄p̄m̄ḡ sup̄ octo residuas p̄ndiles
que sūt sub quatuor d̄ctis p̄ndilibus
et q̄m̄ p̄ncit̄ usq̄ ad d̄yafragma ligat̄
cū eo ligam̄e p̄ quod p̄m̄per̄ sub le
gat̄ et non op̄mat suis p̄tes q̄ m̄m̄
q̄m̄ in quibus est vna magna art̄ial
descendit aut̄ iste nervos d̄cti p̄m̄
cū eo est ideo ut per om̄e gradus des
censionis sue succ̄e a nouit̄to quod
ei posset occurr̄e in v̄a sua extēsiōe
per gratuitates id est d̄ctis que aduenit
stomacho Cū aut̄ m̄erij p̄m̄ sit d̄y
afragma declinat it̄er ad f̄m̄st̄ p̄m̄
sub supra d̄yafragma q̄m̄ declinat̄
ad d̄p̄t̄ā h̄ aut̄ declinat̄ ē postquā
p̄ transit p̄ndilem decima usq̄ ad vn
decima tūe cū p̄m̄ extēsiōe d̄yafragma
et tūe dilatat et ampliat̄ ut om̄e sicut
se in f̄ori ori stomachi tūe q̄m̄at̄ post
m̄erij aut̄ statim est corp̄ stomachi in
t̄m̄f̄ca aut̄ pars m̄erij est d̄m̄ior et
amplior in t̄m̄f̄ca parte intestini p̄m̄ ad
stomacho in f̄us continuat̄ et ē magis p̄s
sa q̄ in t̄m̄f̄ca parte illius et hoc ideo fit
q̄ transit̄ est tibi d̄m̄ et gross̄ illud
autem intestino est transit̄ tibi et cocti
et mollis it̄er v̄t̄iḡ tamē istas ē me
dia in t̄m̄f̄ca parte stomachi vna aut̄
est et eadem tūca in t̄ior stomachi et
m̄erij q̄ ē m̄ioris in f̄uab̄ cooptia
Et hoc ideo fit ut attractio tibi sit con
tinue virtut̄ et ut sit continuatio ad e
pyglam̄ que pelle illa claudit̄ et ap
perit̄ sicut d̄p̄m̄ḡ Sic igit̄ ē vna p̄m̄
m̄erij et stomachi fere et vna ē v̄
usq̄ tūca m̄ior q̄ h̄ villas longitudo
nales et v̄t̄iḡ tūca ext̄ior ad q̄m̄
h̄ villas latitudinales Et illa ē plus
carnosa Et ad huc h̄ ead̄ ē plus car
nosa in stomacho quā p̄t in m̄erij et
p̄apue in f̄ido stomachi vbi ē calor
necessarius p̄m̄ aut̄ in t̄m̄f̄ca substa

macho enim non e pe stomachi licet
 sit alligatid ei et gtimatid eius signu e
 q non gradatim pcedit eius constructio
 ab amplo in strictu pcedm quod plongat a
 stomacho ad huc aut q tute eius no sut
 sicut tute stomachi et merij. Subd em
 merij plior lacerto et subd stomachi plior
 e nervus Incestm autem eveneri apilat
 In loco aut magis gtimuat meri ad stomachu
 rotidat stomachu ibi em oluat dyastug
 mati et rotiditas fiat hoc ut impucto
 uel quasi impucto tangat et magis gpmat
 In felis ampliat qz ab qntitas respdet
 in ferus Sic ergo patet q creatio merij
 pcedm gtimatid tucam merij est carne
 et qualiter e applicata ppondilibz colli
 Illud vo qd e sub ppondilibz colli postius
 dicit ps que inter iacet in ter mediu pa
 tulari hcc ergo sunt mebra homis aca
 pite usq ad clavand Que aut regmen
 vite ad melura referat disposm dicit q
 cervix longa et tenuis pgt eid qui ma
 ligna meditat Vasta aut ad quadu plux
 itata dicit cervix dicit aiosam Potanda
 aut pbat virtutem ai et corpus abilita
 tem Cervix aut soluta et quasi detides
 in valida nocetes designat homies et
 in pidiops Cervix item q nervis pate
 rilus composita e in optid mirat et in
 doalem et si confrant eia alia signa et
 in sanu monstrabit nimia nervos et ve
 nary clautas Vene em clare enormes
 mtopte cervix idem ides qd nervi mdi
 cant Qui aut vastam nimiu sine tan
 gam hnt cervix ruidos et mdoales
 dicit plato sius em hnt dicit ea Bre
 vis aut cervix re et exemplis plimis do
 cet quad iudiciu sit eius qui ad rem te
 est audax Sed aut inter gntioz spaci
 laz et cervix ad originem vnticuly quada
 eminet nec tota leuiter pbimet qime
 sed interualla se i ac p sit nodary sifia
 ce appa tales supbi et in plentes eia
 plentes salent Quia aut cervix andt
 mdoalem Inclinata aut cervix dicit ce
 doalem Inclinat em pph greei molle
 quidem no in ois mflexibilem et ouste
 ratiu sine enervatid ee dixerunt ml

tu aut eliminanda e huius dispositio hoi
 est em frequiter bona appa cervix Et
 aut cervix q e nimis creata no plidi
 dacilem sed eia in plentem et gtimace
 dicit qui modica non audiet Rigida
 aut et tamq defixa cervix eia signat
 mdoctid et in plentem hoc igit signu
 eia pntis alqn qvent Si aut vis
 sine q magis sit adverte an mobiles
 an fixa rigida cervix Et si e mobilis
 signat pnticid Si aut signat defixa
 signat mdoctid et cotumacia videb
 aut quosda qui qo studio mtendit et ro
 borant cervicem et postmodu fluxid
 huc et illuc per cervix detegit pnti
 cia q fluxu cervix est ppa Cu aut ce
 vix vides fluxid et labioz qnda con
 tractione visu tuda appmquatem et
 mordinata oculoz quetione et alias
 mconstancia mpedendo et stando et vo
 cem audis tremula constant pntia
 talem ee offematu An aut stabilitas
 cervix pporconata e optimos mores
 ostendit amp aut cervix supus re
 tarta in mitem et in plente et mane
 declarat homie Sed aut mfixa est
 cervix ad pctois partes am cogitaci
 bus occupatid ostende plet Aliqn aut
 pntet hoc signu ad pmoiaz An est
 attinet malignitati pcedm quod decent
 alia signa conaurencia Cervix aut e
 q nichil gmet simplex et nichil pcurp
 et nichil remissu Cervix ad sim pnd de
 clinata pntid aliqrens ac hmediu pgt
 dicit aut eia in phypa q alexandris
 parbit dicit ee hmediu sine caminu q
 hnt curru collid addox teta et ibidem
 dicit q hnt collid gracile languu e pno
 rus et stolidus Qui aut hnt collid bre
 ve valde est defraudator callida astu
 tus et dolosus Qui aut hnt collid gubspu
 est stolidus et comestor magna plato
 aut dicit q plida cervix sit et longa
 sine vasta q difficile plectit rapaces
 ostendit ad lupos em ut ait refert
 Quatu aut gracile gibosum longum
 fictura plisim uel cethyram dicit qnu
 rare dulcena appu aut indicat ai

leuitatem et oris loquacitate auuidā
ē hoc ut dicit plō Si aut nodus gut-
turū cum et p̄m quidam leuitatem pa-
lemon dicit indicare nō tamē indicat
audacem neq; maleficiū sed tristem et
tristificem in seipō declarat et sup̄p̄as
sunt ad alias

**Capitulum vicesimū tertium de coarctatione et
physiologia pectoris et mamillarum**

libanq; aut in anteriori parte
corpis om̄s diuidit̄ in duas
ptes hoc ē impectus et vē-
trem et in terca ē sepanō pellucida q̄
dyafragma vocat̄ de qua infra dicit̄ q̄
p̄ longitudinem et sp̄ritudine diuidit̄
corpus sepanō sp̄ualia hoc ē pulmone
et cor amebus que sunt in interiori q̄
sunt epax stomachus et splen et re-
nes et huiusmodi ergo pectoris ē
aduobus firtilis et sine eius ē supra
dyafragma quod heret ossi epiglotali
ex pte ante et duodecim spondili in pos-
teriori parte dorſi et hinc et inde uenit
uadit ad latera pectus aut in se diuisū
ē in duo scdm̄ longitudine pellucida
vnam q̄ sub firtila mapit et uenit
super pulmone et pulmōis quidem
vna pars subiacet vni et altera pars
subiacet alteri diuina em̄ in pcedenti q̄
trachea postq̄ p̄transiit guttur et
uenit ad firtilē diuidit̄ in duas ramos
quorū vnus p̄tingit ad vnam ptem pul-
mōis et alter ad altam Et in medio q̄-
dem duorū ramorū came distinguit pel-
lucida Et huius diuisionis est maior v-
tilitas sicut dicit iohannes damascenus
q̄ si contingat nocimentū vni altera
p̄t salua quā angelicus trahit̄ p̄ altā
ptem et hinc q̄ videmus quosdam in bel-
lo p̄ fossas ab vna parte pectoris qui e-
uascerūt q̄ autē ex vtraq; pte p̄fedit̄
aīal spirans tūc non uiuit diuina quā
p̄t aīal suffocari hoc em̄ aliqd̄m
uiuit sicut ostendimus in suis q̄ loqm̄
de pulmōe Sup̄ius em̄ diuina ossa et
necros et venas pulsatiles et quietas
pectoris Solutio ergo satis patet pec-

toris compositio et for̄ mēus Solutio
aut impetore sūt die mamille quorū ē
actio ē conerub et uenis et arterijs in
ter quas q̄tūat caro laxa glandulosa
alba q̄ modicā h̄t sensū Et autē mamilla
la in se lactis admittit̄ nati sicut
sanguis epax est p̄mactū admittit̄ mēto
in p̄o Et autē lac ē albid et sanguis ē
rubeus facit̄ apā mēbra gnācia dicit̄
liquores Epax em̄ q̄ ē rubeū molle et
q̄ coagulatus sanguis adeo r̄simū qui a
stomacho educit̄ calore cordis et p̄o q̄
uertit̄ in colorem p̄tes sibi hoc ē in rubeū
Caro autē mamillarū q̄ ē laxa et alba
sanguis ad se dicit̄ quertit̄ in sibi p̄tes
colorem hoc ē malbid sicut eadē alia
mēbra facit̄ id quod ad se demittit̄ mēto
duigit̄ Et hoc ē tā ex parte organo
opantis Et autē agens est calor p̄fē
decoctis hoc em̄ quertit̄ malbid sicut
patet in omnibus p̄fecte decoctis sicut
mate fame et brodus assatur et ely-
atorū Conuincant autē mamille ad mēto
mēbris in uenis et arterijs sicut in p̄hio
in anastōia uenarū et arteriarū dicit̄
ē Sed illa uena q̄ h̄t ē mēto et ma-
mille ab aliquibus aylicis vocat̄ et ad
mulier lactat̄ si ad hoc cont̄ nos cum
vno nacet pl̄mū in fanci q̄ subtile nu-
tinentū q̄ ad mamillas p̄ ayuertim di-
uari deberet ad se mēto quod ē uul-
ua deriuat̄ vlt̄ autē loquō elibamus
in anteriori eius parte duas h̄t partes
s̄ partes pectoris in quibus mamille s̄
Et mamille quide s̄ in p̄mctū lactis
in femis hom̄ et aliorū aīal Sed
hōm̄ s̄ impetore t̄m et in pauca a-
lyā aīalibus Solutio em̄ sic v̄r̄gā
lactatōis natoz forte eadē ē in mamil-
lis masculorū lac exumpens al̄m q̄d p̄fē
studo eius nō p̄metit̄ ap̄m egredi
de mamillarū et quod ex p̄mē nō est
in se sub aqua et serū Et due alie
sube remanent in eis s̄ sp̄ritudines
ē pauca in mustulis quod retentū con-
sistit̄ a calore nati Et idē mamille v̄r̄gā
nō sūt ad lactat̄ natos maliq; aīali nob̄
nato sed sūt ut dicit damascenus ad de

corem aut melius forte dicit qd p ipas
 purgatur aliqua supfluitas peccatis que
 expellit ad carne lapa et euaporet qd
 ea in mastulis carne e dicit qd hunde ml-
 tid hinc mamillas prominentes ita qd po-
 mamillaz vident formai meos in pccis
 aut non qn hunde quidem fit aln aliq
 tenuissimi lactis expresse Et aut de p-
 ctate mamillaz in femis qd mote staliu
 ad papulas exatant libidinem ppter qd
 multos quid hinc cu mure Et cu gapiut
 femie et retinet sanguis mearius re-
 dimdat ad mamillas et tuc maput im-
 pleri et subigi et pende ppter pondus
 gimbud aut timent sed no adeo sup-
 acte paut meos qd aln impgnate p Et
 em ut dymng exatatio mamillaz ex carne
 lapa molle vacua quidd a suba spiss car-
 nis impletas sed plena humore in lac q
 gultu hord aut mebray phypa qd aloyo
 tradita e ppho et abazale allosandru p-
 bente Si em peccatis et iuguli hoc e
 gule in fiorem partem apamg dicit loyq
 qd quibus iuguli condup p et expresse ad
 humeros et ad peccus carditatem mi-
 dicat sensud et ai stoliditatem Et ma-
 mie talis homo nec arti uel opri alcuu
 quod manibus ad studio sit ydoneas e
 iuguli aut qui lange ab humeis sepati
 sunt et largid et lato simi facie in be-
 llicatam ai declarat medietas aut in-
 ter hoc exit optima ad ad virtute qua
 ad prudencia peccus aut lato et in
 dispartid eius lato sit singule partes op-
 timid e qd hoc e naturale homi demie
 aut peccus et movaldu in bealte de p-
 nat am peccus aut quod multo cambiq
 coieptid e mdoales indicat et ignaras
 amp aut quibus mamille dependent et
 molli carne cadate sue efficiam et vi-
 olencia et ipahca pccu designant
Capit vicesimū fūto de anachomia pccu
ris figure ventis et inguui et mēbray
genitaliū et physionomia corp et est est
in ea de vesica et mure

p
 Est dicitur in antioi pte
 homis e ventris qui cad
 e pars dicitur ventris a

hic dicitur optiorem pellem mollem que
 cantinet in se omnia membra nutritua de
 quibus loquentur postius qn hac aut vent
 e umbilicus qui ladiy ventris dicit eo q
 pmd in ter nutritua distinetus formatus
 in ventru paut radis pmd e distinetid
 in planta formatid et per ipm trahit em-
 bris nutrimentid extra se formatid et di-
 gestid paut et planta trahit per radice
 Et idem paut nichil abicat de nutrimento
 attractid per radice nisi superflua aquo-
 sitas pauca qd ossidat mgulms plantay
 ita nichil amo reiat de sanguie attracto
 p umbilicid nisi pauca et modica aquo-
 sitas que reiat no per vesicam emb-
 amo sed per sudorem et os umbilica et
 reapiet moase pmdo et ciat i die na-
 tivitatis in sanctis paut dectmabit in sep-
 tibus huius scie ad degnatid et impreg-
 nate aialud tractabi hys ergo decais
 umbilicus radis ventris vocat nutrit
 em omi tempe que embrio mo planta
 nutritur Cum aut papm nutrimentid caput
 cad extra se digestid sed mipo digendid
 tuc cadit umbilicus ab officio radies et
 tuc padi et ligat et nodat in superficie
 ventris ne per ipm ad quod in vent
 e egrediat ay embrio aut quod ab ombi-
 lico ad vayas latus distendit Iguines
 vocant pmd quod duo lata respiciunt
 In se tamen conspiciunt e iguem vno
 infus ead mventre vbi fit diuisio au-
 rit est pars qd dicit peccen methasai-
 ce qm pars qmua exqua plm qd alio
 partes pbrigit ~~Et dicitur pccu~~
 peccen vocat paut manq et peccen pe-
 dis et peccen iguims Et due p pos-
 tuis post inguines paut peccet vbi lo-
 cuti sumq de ossid anachomia Illud aut
 quod directo e posterius inter anchas
 vocat dorsum nutritiu ad draz dorsi
 peccois An ossa em illa iacent membra
 nutritua videlicet stomachq et intes-
 tina et dorsum illud e locus anguli dy-
 mng em in anachomia ossid spandilem
 ibi ce qd e sine auriculis in qua e au-
 natio dorp cu homo adm fuis curuat
 Curvitat aut illius angulq e in loco i
 spandilis et ipd e in loco nutrituoz Et

vasorum spermatis in mulieribus cum testibus
 carid est quia membra que sunt vasa spermatis
 in mulieribus sunt vere similia eadem molliac
 leuitate testibus caro et non sunt nec pl
 indurare ea et indurare parumculos globos
 eo que sunt mensuras custodita in canaliculis su
 is et id non indigent longinqua distensione
 et id fecit nam omni gremium ligamentis
 quod sperma portat in via sua et que est
 via per quam perit in collum matris in
 viris autem non est sic que carnalis qui ori
 ex testa viri non est omnis et gremium cum
 eo per que exiit per virgam distentio
 atio autem ista facta est facta que durities
 eius que in virga est nascit multum illi que est
 in teste et impedit exitum spermatis et
 similit mollietas eius que est in testibus im
 pediret exitum sed gremium illi que est in
 virga et illa que ori ex teste virili
 eleuat et refundit semen in eam que
 est in virga et remanet molli sicut debet
 esse secundum naturam et hanc est causa que parit est
 mediu inter duo carnalia quod vacat
 ex pulsat spermatis quod sperma ex
 pellit acamali testiculorum eleuatum et
 pellit antius in carnate virga per que
 egreditur inter matrem autem in testibus est
 tior extremitas sive superficies rotunda ne
 uosa que ~~quidam spermatis sunt~~ Et in illa
 sunt additamenta plima medietas sup ca
 sta que quidam spermatis sunt apud esse distinctos
 camerarum mea que in non est omni sicut ex
 sequentibus prebit et in medio sunt m
 tes quedam plamias que sunt similes semine
 adhuc autem creata est matris que plimas h
 venas pulsantes et quietas ramificatas
 mensuras sui ut sup orificia illarum vegete
 embrio et distillet per ea sanguis me
 struus hanc enim omni exiit aduersus
 membra ad que diuant aduabus exiens
 quare una est pulsans que oritur vocatur
 et altera est quiesca que vocatur ventre
 hinc ligatur etiam matris foribus ligam
 tis cum dorso et versus ad femore sed dicitur
 autem ligamenta sunt laxa et cum ligam
 gremium quidam nervi et quedam vone
 sicut dicitur in anathomia nervorum

et venarum superius posita facta autem est
 ex suba nervosa non quidem ex nervis
 preteritis acerebro sed nervosa dicitur sub
 stantia eius eo que est nervorum nature plus
 que est suba alba purpurea sanguine viscosa et
 extensibilis hoc autem ideo factum est ut ex
 tendi possit impugnatore et canthi iterum in
 partu et post partum Nunc autem propter
 quantitas gravitatis eius nisi in impugnatore
 sicut etiam quantitas mamillarum non proficit
 nisi in impugnatore per infusionem lactis
 ante illud autem tempus est vacua et non
 necia corpori Et idem matris puellarum virginum
 et immor est immor et frequenter per vesti
 ta et in femine hominum habet quidem duas
 cavitates que sunt quasi due camere ipsa
 sed malis aialibus frequenter inveniuntur
 hoc hinc divisiones quos hinc papulas
 sunt mamillae due autem camere in femine
 hominum sunt sicut due sunt matres ad unum
 os que aquo procedit collum ad vulvum quiete
 et in illa gluteo sicut sunt testiculi femi
 narum lacus autem matris matris in muliere
 est post vesicam et extendit ultra eam
 superius sicut et vesica extendit super eam
 in femine antius autem matris sunt intestina
 ut sit ea tam subtile que supra strameticum
 molle et leue hoc tamen leuitas strati
 non principaliter fit propter matrem sed po
 tius propter embriorem qui in ea capit
 et formatur distendit autem matris secundum lo
 gitudinem appropinquo umbilici usque ad os
 vulve matris et collum quod est ante os vul
 ve matris Et etiam de suba ipsa usque ad
 os vulve extensio longitudo autem hanc
 est supra sex digitos et usque ad pyram
 et nervi qui sunt inter hanc induerit muli
 eribus inveniuntur Consuevit tamen plus per
 longum in multitudine coeuntibus et magis
 contrahi per absentiam coeundi in canthi que
 aliam mensurat se virga eius qui
 sicut coram ad milia Aliam autem tan
 git intestina superiora Creata autem est
 matris est dilabilis tunc quare matris
 magis videtur nervosa et similit mag
 apparet que est in interiori apertis et per hanc
 tunc plura sicut duosque orificia ve
 narum que vocantur par sue foramina

matricis ad quas striguntur pammiculi
in quibus formatur primus embrio p. ovipio
fluit sanguis menstruus ex quo nutritur
embrio. Exterior autem hanc duam ad huc
magis videtur esse nervosa utraque tam
constringitur et dilatur ex natura sue sive
et tunc quidem contracta est omnia et in
tensa est sicut diuisa sit in duas tunicas
quod distinctas ita quod si contracta tunc ex
terior contracta quasi ex duabus membris
quibus est collum omne. Et ideo diuiso quaz
superius diuisa est in duas cameras non
est nisi in interiori tunica adhuc autem omne
speces villorum longitudinalem et latitudi-
nalem inueniuntur in tunica omne in tunica.
Ad huc autem membra aliqua inuasi sunt et
puffantur quasi impinguita sunt et hoc
fit in hora menstrui et postea ad pingu-
lata est extenuatur et contracta. Extrema
causa et dilatur per extensionem embrio
quod extendit membra tunc enim tamam dila-
tat et prolongat secundum quantitatem embrio
corporis. In coitu etiam exit ad os vulue
et appropinquat ei quasi desuper attrahit
sperma et post redit per coitum. Et ideo
dicitur Pythagoras membra esse alia distic-
ta per se ipsum. Nervosa autem dicitur sit
diuisa superius propter similes substantie
sue cum nervorum substantia quod cerebrum
non adueniat et nisi nervi pauci qui
dant ei sensum et motum. Collum autem membra
est lacertose carnis quasi sit optima ex
cordis musculorum et dura quasi sit car-
tilaginosum et rugosum est sicut ruga
super rugam meo. Et hoc maxime fit
quod pinguedo de qua diuisa facit eam du-
riorem et quanda cum cartilagine similes
dum est in ea os mensuratur in fine colli
membra quod est oppositum vulue quod est os
contractum apertum et illud diglutit sperma
et emittit menstruum et per illud emittit
impetu fetum sed meatu ut meo mollior
ue est locus alius sicut sit superior more
vulue inueniuntur hinc alia membra pro
matricis collum recurua ad sinistram et
alique quarum collum recurua ad dextram
Ad huc autem corruptionem in collo et ore membra

virgine sunt pammiculi contracti ex ve-
nis et ligamentis subtilibus que valde
que sunt signa dignitatis per aspectum p.
bata et hinc deservuntur per quibus autem eadem
per in missionem digitorum et parum sanguis
qui est in illis tunc effluit. Hinc quedam
medicis ad huc competentes rugosam
post multum coitum et ab quibus factum
membrum in collo vulue. Et rugositas ef-
figiat pammiculos et virgines in ovipio
tis appellatur. Hec autem dicta sunt de membra
villata autem que sunt quibus membra et
collum eius sicut diuisa hoc modo proponitur
Duo enim testaculi sicut in antecedentibus
est declaratum sunt omne de membris p.
in quo sperma generatur ex humiditate nu-
trimenti que defertur ad eos inueniuntur hinc
igitur humiditas est magis subtilis san-
guis de toto corpore ad globos testaculi at-
tracta hinc autem quomodo membra per spiritum
et eis est et dirigitur et compleatur. In membra
hinc enim testaculo plume per venarum
pulsantem et quietam partes que omnes de-
rivantur ad duas venas ortibus videlicet
et ventre hinc totum enim de illis ad tes-
ticulos et totum membra quomodo quod per unum
suspensum omnia globi madat appellatur
plumaz venarum massones quod apud suspen-
soria eadem ad tactum ascendit se esse com-
posita ex plume filis venarum. Cum autem
completa est sperma in globis effunditur
membra inuasi semina que ducunt membra
nates inque sicut diuisa superius et in
coitu parat in muliere vuluam ut attra-
hat amantem et obuiat ei orificium in
teris membra cum hyatu et forte attrahit
tractat diuiso ambo simul parantur sperma
viri videlicet et sperma mulieris. Testacu-
li autem creati sunt ex carne alba et gla-
dulosa dura replete inter quod placiones
nervorum et venarum et arteriarum. Et hoc
caro magis inter omne carnes similes
est carni mamille. Et sicut de carne
mamille diuisa ita et ista apparet sa-
nguinem delatum ad se coloris suo et facit
eum albidum. Inuasi autem ad hunc colorem
eadem aer et spiritus qui sunt in globo ex
venis pulsantibus. In plume enim non

oportet latea qm suspensia testicular que
 sunt vene et arterie et nervi globos occurrunt
 hincamibus ossis femoris et descendunt palle
 que vocat pphat et apud pelles pphat
 ibidem extendit se contra suspensia apud te
 gens ea et tu contra corpus non dilatat et
 concludit in se globos et fit mensura tunc
 orei. Gortpeta aut tunc eius dicitur sit ex
 tiori deute hominis. Et ita patet q pan
 culi cotiores copientes venas et arterias
 et nervos suspensios globos sue de suba
 pphat. Et mureca panniculi eozod depam
 tulus miche q e in ossis femoris et meatu
 perque penetrant e pphat no quid per
 foratu sed q i illa parte cu eis ad cotia
 stratu porrigit et tuc dilata ad maote
 ptem tuncam orei contopenda. Nam etia
 dicitur e in anathoma venar q ad globu
 sinistru venit vena portae sanguinem
 in mimentu addotru aut venit a
 ab alia q findit mpm sanguis magis
 digestum et magis ab aquoitate mdatu
 Neq e mybabile q etia p spongiop
 tate mebror aliquid intestinales descedat
 quod in sperma format et licet onvtoq
 globo sperma format tunc ut fecit q
 docter ad hoc fortior e q sinster m
 pt desitua ab aliquo accidente vasa aut
 pmales sue canalia manuid p se singu
 laiter ab utroq globo separi pnt etia
 globi separi sue abmuetem licet omq am
 bos q tincat secos et no sue duo ppter
 hoc q unus complere sperma sine reliq
 Sed sint duo q si contingat am naam
 tu q per alius opatoz fiat ne mteco
 pstarid aut viaz pmat utraq sensib
 dilata ppe globu et ppa mapiet qstrig
 quis in muliebibus diudam. vasa ylia
 sicut dicitur supus h aut vasa in vms
 ascendunt mpm et demde declinat vpus
 collu vestre in fioris sub meatu amvrie
 Anqa vero mebrud e ad coia panti ex
 mebris singulari sue ligamntula et ner
 uosa et acciata pnapud em originibz
 corpus in quo distendit raro medij pec
 timis ligamntale et lateale sue cordiale
 plime q gravitate m q fit ventu et vie
 hnditand ducersaz q eiaut p apam

quis sit multas cooperand et qn reple
 ventositate grossa forti erigit et indu
 rat. Veniunt aut mupaz plime arterie di
 latate et aduenit ei nervi plures ex
 ossibus caude et renid cocutes et ipi p
 distenti per subam ipius tunc poalis in
 det ponit ex ligamnto quoz no e hre sen
 su sicut dicitur in anathoma nervoz
 Galienus tunc dicit q nervi sue liga
 mnta extendentia alia sue ancrus sue
 ligamntis mollificantibus ipm sed hoc no
 e necm lacertoz aut ppos cognosimz ex
 musculis ex eius de quibus dicitur in ana
 thoma musculoz amplius aut m virga
 tres meatus e pban quoz unus est v
 rine per collu vestre quod e pars vir
 ge. Et sicut e spermatus p expulsa
 spermatis. Et tertius e meatus humoris
 qui medius e inter sperma et q sicut
 qui glri pnt distillate ab aliquo contactu
 mulieris aut a muliere q tactu viri et
 ille non facit pollucioz sicut nec verna
 sed est quedam mntaco ad pollucioz p
 tactu mulieris se h ad coitu cu ipa n
 e ptermittend q virge erectio et ven
 tostas extendens cam no ad uenit ei n
 ex cerebro et mcha. Et sanguis subtilis et
 desideriu sue libido et gupia no aduenit
 ei sicut dicit plato m q opate. Venes
 in aliq vrent ei nale dependu ut dicit
 plato sed libidmem dicit accu ex parte
 qm dicit h nos in sya de opatibus
 gnilus aut et corpis ostendimz puenit
 acorde et de hac loqm in p vmo hinc
 pte libro h q de virga dicta suffinat
 Quia autem collu vestre pars est virge
 tam mure q in muliere. Ideo etia nos o
 portet loqui de vestre anathoma dicitur
 igit m q q vestre e receptaculu super
 fluitat hunde que vocat verna ad hoc
 facta ne anal gutta tagat verna emitt
 ere sicut faciunt qui distillatoz parit v
 rine verna em colligit mvestra ut pl
 emittat cu voluntas mgerendi affuit. Cre
 atur aut ex sba alba coisosa ex tempore q
 e sicut nervi suba et ideo nervosa vocat
 Et locus eius e sicut mter femur et ante
 hns collu carnosu ad virgam viri et v

quam mulieris Ita q̄ canalis urine est se-
cundum permat. Adhuc autē duas q̄
tūtas quatuor inior quasi dupla e ad ex-
tiorē ut melius obliuet et resistat ac-
tione urine. Si autē diuina q̄ e nervosa
intelligim q̄ sic ad similitudine ligamēti
quod suspēnā hnt sicut et matē et va-
sa permat. diuina autē q̄ due uene ve-
niūt arēmius ad vesicam q̄ emulgentes
vacant h aut ptuēntes ad vesicam
p̄mū perforant tūca eius supiorē et
tūc diuertit uerq̄ collū vesice et in
collo ipso perforant interiorē et effin-
dunt hanc mēdianā uerq̄ h dco
autē anfractus idco fit ut q̄ homo in-
clinat non effundat urina neq̄ arēt
hōies. Sicut autē in istū et corde eōp̄te
qui constringit eam usq̄ ad uoluntatem
m̄gendi sicut diuina manachōmā nūc
culō. Sic ergo urina in uesica antor
tes h anfractus quorū p̄mū e uenarū
emulgentiū p̄ tūca p̄ma penetrantiū.
Secūdo e diuertio qua diuertit inter
tūcam et tūcam usq̄ post penetratiōē
tūcē et et 39 e ad collū vesice ex ipa
vesica q̄ mulieribus aut h̄ duas p̄
tercū mēis tū p̄do p̄ter conge carū
breuitatem q̄ e mēis collū vesice h̄c
igitur dicta sūt de uesica vlt̄ aut sūg
sub noua e uenter genitali tū sūb
appendicis tam mōris q̄ in fem̄is
Intermno em pectinis e uirga mōris
et os totius uulue in fem̄is et creas
quidem uirgē e ex carne replente in-
ter q̄tōrōne ligamētōrū artēriarū et
uēnarū et ex cartilagine nam quidā ve-
ra cartilagine sed potius ex ligamētō
que adduriam uenan̄ cartilaginē et
idco extendit et retrahit. Illud autē q̄
sp̄e libidinis auentōrate grossa acorde
directa in tūcē sit et cartilago dictū
p̄ similitudine ligamētī sūc lacerti ad
cartilaginē. Extremitas illius q̄ est
caro mollis ualde sensiblis uocat̄ pre-
pucū s̄dm ueritatem q̄n usū tamē uol-
gi uocat̄ p̄pucū extremitas pellicule
interioris op̄tēntis uirgam Corū autē

extremū coapiens uirgam uocat̄ latē
culpa et hoc est ex humiditate p̄matā
et id s̄m tūcē p̄tēntē aliquod de ipō
non adimat p̄ restitutiōē sicut nec id
pellis in florē lacrimalis oculi que e in ex-
mo sup̄iorē genarū h̄c em similit̄ et p̄
candem eam nō accēdit abstrā et sub
uirga sūc tēp̄culi et creas illarū nō e
sicut h̄c creas carnis sed sicut ex ca-
ne alba glandulosa sicut diuina neq̄ s̄m
contraia et remota est creas s̄c corp
accēdit subē carnis et in septibus in
gemātibz subtiliter rememoratiōē con-
s̄dm congruentiā diuersorū aialū et in
uirga est exitis q̄ et carnalis sup̄fluit
humide etiā p̄matā per diuersos can-
nales qui omittur par ad om̄ū foramen
p̄pucij sicut patet p̄ anecdota physio-
nomia aut hōrū mēbrorū ab alye ad al-
lexandriū et phylemone phō sumenda
dicit em phylemon mēdendi e spa-
tū quod est ab umbilico inf̄us usq̄ ad
om̄ū pectinis et spatū quod est ab
umbilico usq̄ ad collū in tūcē in firulis
hoc em in bono ex tēp̄ hōmē s̄dm
natāz equale est et si quidem equale e
laudabile significat et si ueritatem et
dispositōē corpis. Si autē pectis tangit
sit uerit̄ ai uerit̄ corpōis h̄tūdem
et est quidem prudens sed nō uerit̄
acorporalibus illecebr̄ prudentiā. Si
autē spatū uentris uerit̄ spatū sup̄ius
est formator et voluptuosus. Si autem
quid spatū ead multa carne solida uer-
titū sit que quidem inna sit incompacte
quadrat̄ statur̄ masculinā quidā signat
Non autē uerit̄ et voluptuosus uen-
trem aut molliorem atq̄ inpressiōrem u-
tutem ai et magnificentiā dicit loyq̄
significare d̄p̄ aut dicit q̄ qui magnū
h̄ uerit̄ est indiscretus stolidus sup̄bia
et coyū amans. Mediocritas autē uen-
tris tū appetenti s̄ctā pectōis sign-
ficat altitudinē intellectū et hōi q̄dij
Capitulum vicesimū q̄ntū de uerit̄one
mēbrorū et anatōmā s̄phat

it' dispositio antialis ptilibus
 locus apostemat' quod dicit' spina
 ra qui e' in collo super media
 p'oblem colli super latera epiglottis de
 h'itans sive medius inter pectus et supra
 p'tem colli ubi ad capite iugit' in p'pon-
 diti p'ma subastella aut lacus e' qui g'itac
 inter pectus et lacus et aduitoriu' dicit'
 em' h' equali p'p'riitate respiciat' astella
 pectus quidem ante et lacus sub eo et ad
 uitoriu' super ap'm e' d'no quingien aut p'
 hunc modu' e' g'itans r'oe que e' a la-
 tere et r'ahab h'ic e' rembus postius et
 in suis h'e' locu' qui mirach arabice dicit'
 qui vocat' latine fictis Quis anathama
 post modicu' tonemq' q'ntus aut in fra g'
 uen et sup' mirach est pellis retines in
 testina que vocat' syphat amedic' h'et
 ergo mebra q' d'no q' sup' pectus et ea q'
 sequitur ap'm et quingit' ei anticus an
 h'ome ad intellectu' aut horu' que n'ic d'no
 imq' o' nos determinare anathama subtile
 syphat et fictis et eoz que circulant
 locu' fictis dicamq' ergo q' post aut co-
 tidie de qua n'ic magis d'no q' an h'et
 tina sunt ad imq' tres p'aniculi aut duo
 p'aniculi et illud vocat' r'ubiu' inter p'no
 et stomachi et h'oz appet' nos s'ire p'ay
 et oragenem et ualiditatem p'mus aut i'oz
 p'aniculus est ille qui e' in mediate p'q'
 tatem exordiem et ideo etia' vocat' vul-
 garter tuis g'itior aph'ic' aut vocat'
 syphat et ip'e' e' qui g'phendit amia in tes-
 tina anticus et ad hoc g'phendit lacertus
 venaris Et aut' p'issus et vinctusq' iste
 p'aniculus sed villos no' h'e' neq' tuas s'
 e' simplex Sedus aut' e' m'ior illo et vo-
 cat' iste grece p'it'era hoc e' arat'ionu'
 du' q' r'egere uel r'egem e' rotundu' r'aco
 aut' nois y'ius e' q' q' singulariter est
 extractus ab alijs est p'out p'era sup' q'
 s'it quod d' addita mollia et s'ramia s' que
 dam in ip'o et h'ic extendit' sup'ius addo
 astagmat' ac si p' cont'ptus e' similis
 dyastagmat' a r'eflexis et dependentalis
 in suis q' loco magis g'enua' cu' epiglo-
 tall' et d'oz et lacibus marantiu' ex p'te

antia et laterali et posteriori ventris
 et h'ic e' subtilis et extensa sub cute ex-
 tiori venaris et suo p'aniculo et adheret
 ei ex latere ventris dextri andelic' et
 sinist' forte adherentia valde post' q'
 adherentia g'itua' dyastagmat' sicut d'no
 imq' mastendens et p'ibus dyastagm' ca-
 nos g'itua' que e' uicis cu' extemita'
 eius sicut p' p'ucta ex ip'o sicut d'no q'
 Sed ante in via qua ascendit adheret sto-
 macho et ibi magna h'e' confirmaco' et
 soliditatem s'ite suo et dilatat' ibi super
 stomachu' valde et cu' extendit' vltra
 epax et adheret ei effiat' in loco d'ice
 super epax cont'e' subtilis valde Sed cu'
 elevat' ad stomachu' ab inf'io' et in reflexio-
 ne qua descendit a stomacho adm'os-
 tina adquirit firmitate magna ex hoc q'
 apponit' ei ab i'ene et arterie magne
 suspense cu' eo et tunc descendit subius
 testina ~~ayula' em' de subtilibus~~ ~~venis di-~~
~~latis~~ et includit' certu' pellem que
 vocat' r'ubiu' anula' em' de subtilibus ve-
 nis dilatat' et lacertis au' it' super
 vna' tunc ap'us p'aniculi qui p'it'era
 vocat' Ita q' aliqui r'og'it' q' r'ubiu'
 p'it'era eius p'pter ext'itaco' et p'it'era
 que h'e' ad r'ubiu' Similitudine aut' hanc
 et g'itua' p'ecipue h'e' g'itua' p'it'era
 Cu' aut' p'it'era singulariter p'it'era
 r'og'it' considerat' p'it'era azurbo est
 valde subtilis ext'it' et h'ic r'ere e'
 et p'it'era et subtilior pars eius et
 posterior pars e' iuxta ep' g'it'alem sub
 pectore ubi g'itua' cu' dyastagmat' e'
 et in loco ubi d'it' ex dyastagmate in
 inf'io' costar' m'ior' aut' ad ext'imo
 dyastagmat' e' p'it'era vna' res g'itua' e'
 p'li lacertis aut' am' s' postius super ca-
 nem glandulosam q' e' quasi p'it'era sub
 tracta et est ead' sub tracta venis magis
 q' in s'ite vocat' p'it'era ab intestinis
 p'it'era ad epax r'ehit' q' g'itua' d'it'
 ab epate ad stomachu' et intestina Sic
 aut' qui op'mant' istos p'aniculos no'
 h're villos tunc ad tunc adherentia qui
 sunt in intestinis ex stomacho p'it'era

ostendendum postius q̄sta aut duo uelata
sunt duo tucama videri in concantate de
tris in flus Et tū p̄uenit ad p̄ctine fut
meis duo forama p̄que transeunt duo si
p̄p̄soria duos testiculos de p̄ctis et sim p̄
sunt diuina in anathoma testiculos in
hitis ita q̄ sit ex eis ibi capis duos testicu
lori q̄ uacat acens Sub hys aut duobz
uelamibus syp̄hat videlicet et p̄ p̄theron
est zurbid sicut iam an diuina zurbid aut
est compoide ex duobz panmculis quorū
vniū coapit aliud inter quos sūt arceie
plūne et uene sed uene sūt paucares
arterijs Et figura istius zurbid quidē est
sicut sit aſas queda et alligat stomacho
et imperuac et tū colon sed orcus ei
ē sicut p̄cedat ex quada super fluitate re
flecta et p̄theron descendente apur
stomachum et duodeniū Et ex m̄fidi p̄
te est sicut sit sup̄fluitas p̄theron q̄
reflectit de sub̄tis ascendendo ex p̄ctie
p̄m̄ ergo quod coapit ventrem contra
ē curis de inde sub̄ hys ē panmculus
p̄mus qui ē syp̄hat deinde sūt lacera
et postea est p̄theron et infra aliud zu
bum et postea intestina Aliqui tamē sūt
qui de hys aliter determinat quod tū ad
idem redit dicit em q̄ ex similibz dua
flagnans orit syp̄hat et ex syp̄hat p̄de
et ex duobz uenis pulsatili quidē et
no pulsatili ex ramis corp̄ extensis super
stomachū coapit sub̄ zurbid et ex duobz
aut plūbus tūc q̄cepta sūt ex est sim
loca diuersa sibi inuice sup̄p̄soria et sūt
p̄m̄gues coapientes stomachū et intes
tina et plenem et miseruac Et hec
tūc sūt reflexe ad lacus intus hoc
aut zurbid licet sit separad sicut a sto
macho et hys opit que tamē ē suspensa
sup̄ ea Alligatio aut illius suspensio
p̄cipue sūt glandule queda q̄ sūt
inter uenas misp̄tas et intestinu qd
uocat duodeniū sed suspensio sua p̄uap̄
et debilia Aliq̄i etiā andēt q̄tinuari
tū epate et collo dorpi sed q̄tinuac etiā
leuis ē et debilis Suspensioes aut n̄
ad uocō nisi fixationē et ad hēncas
zurbid zurbid aut apud est sicut facta

quidā qui si est separatus et ponet aq̄
in ip̄o retinet ip̄m dicit aut ista q̄ in
uitate mirach est panmculus qui est p̄
autem et ē carnosus Et hūc nos sup̄p̄s
duos ē syp̄hat lacerta aut p̄ctis in
sup̄ma tūca uentris ē de sub̄ta mirach
tūca aut infima q̄ ē in sup̄ma tūca lacer
ti uentris tū panmculo subtili q̄tinēti uē
trem p̄m̄ uitatem ē syp̄hat et hūc nos diu
ina sup̄p̄s et mirach uel p̄theron zu
bid aut ē sicut panmculus syp̄hat ista
et sicut p̄ctis panmculus p̄di et hoc ē
cordat tū sup̄radicta uelitas aut astorū co
porū sūt inq̄u ut calefaciat stomachū
et q̄tinēant et q̄ tūcēt uiscera zurbid
aut p̄ctis inuac sua p̄m̄gitudine q̄m tū
p̄ctis ē sup̄ stomachū et epat et omnia
intestina hām eo q̄ multo magis egent
ad uicis digestiois digestiue in hām
quā malis aialibus Et idē etiā facit nā
ip̄m p̄ctis ut diu retineat calorem sed
ip̄m sub̄tile ut leuor sit eius ad ep̄s ad
portand et feat ex adipe p̄m̄gu ut fa
cile q̄phendat calorem et diu teneat ip̄
ad ep̄s em recipit hū calorem et diu te
net tū p̄pter uiscositatem Et hoc etiā
de causa apo sūibus dorpi extēdit sup̄
ip̄m uena pulsatilis magna calida ut
ferat et augeat calorem tū etiā appōtā
hūa quicta magna calida p̄pter multitudine
sanguis qui ē tū ca Summa igit̄ dicit̄
m̄e h̄ ē q̄ syp̄hat ē panmculus p̄mus
et spissus et uiscuosus et q̄phendit uis
cera nutritiua omnia et et tēgit ea
et declinat ab eis m̄tiora et alligat m̄dā
p̄ et m̄lābus et ante m̄sup̄p̄soria ad
diaphragmate inferioris aut adheret ue
sice et duobz vlyz et ibi h̄ forad
duo que sūt due uene per quas tūc
sūt suspensio testiculorū Et ad illa fo
ramā dilacant descendit p̄ ea uiscera
inocū syp̄hat em ligant omnia uiscera
simul et ad dorpi ita q̄ firmē q̄gregari
et uicē syp̄hat dorpi et maruacū
diaphragmati sicut orit ex ip̄a et p̄duat
ex similibz eius sup̄fluis dep̄denabz et
no h̄ uillas sensibiles sed ē corp̄ sim

plex et utilitas eius e que dicta e et in
 super quia uiuat intestina ad expulsiōe
 fecis et ventositatis et uiuat uentem ad ex
 pugnatiōe orime et ideo e p̄p̄tū p̄phat
 et calefacit sua p̄p̄tū dme intestina Sed
 aut est qui uocatur mirach aut p̄p̄tū
 et utilitas illius e reple quod e inter tūc
 tas uentris et intestina simul ut nihil
 sit uacū in quod cadant sup̄fluitates et
 q̄p̄m̄ intestina et in fīora uiscera euacu
 antia ut repellant faciat ase humores
 exquibus causaret uisidropis et alij mor
 bi si remanēt in aliquo loco uentris h̄m
 aut e zūbid cuius utilitas iam dicta est Et
 hys igitur p̄p̄tū s̄bā et locus et utilitas p̄a
 mularū uentis qui m̄q̄ nōis ab ari potile
 tela uocant̄ ab alijs autē h̄m̄ uocant̄ p̄phat
 Et quidam uocant̄ eos mirach Et nō cu
 ramus de nōis q̄ res b̄n̄ terminata tene
 de anathama autē fectis hic nō deter
 minam̄ m̄p̄ q̄ arcūdat ip̄m̄ optius fic
 tens autē p̄p̄e in tūc e intestina ex quo
 motu m̄p̄tūlarū p̄or et later tōr̄ p̄at̄
 in anathama m̄p̄tūlarū det̄m̄abim̄ eiat
 p̄tūlarū et hoc ab alijs longior uocat̄
 Si quod arcūdat ip̄m̄ est am̄is qui est
 callis p̄tūlarū uehementis sensū p̄tūlarū
 melibam parte in fīma callis autē e iō
 ut educt̄ per ip̄m̄ sup̄fluitas p̄ta p̄tūlarū
 uehementis autē e sensus ut sentiat q̄
 claudi et appetiri debeat et iō q̄m̄ pa
 lincat̄ em̄tū p̄tūlarū ignorante h̄m̄
 et hoc e fectū in m̄fiorū autē p̄te et iō
 q̄ sup̄iorū sūc m̄tūlarū aut p̄tūlarū et illa
 corripunt̄ per fectores p̄tūlarū p̄ cet̄
 eis app̄tūlarū ergo q̄ m̄fiorū s̄bī deputa
 rent̄ dūbam dūq̄ aut uene arcūdat̄
 ip̄m̄ q̄ om̄is em̄tūlarū grece uocant̄ hoc
 e sanguis fluentes eo q̄ p̄pter conatū ap
 p̄tūlarū et sanguis effluit Similit̄ ead̄
 multi nerui conerentes eo offe caude eo
 quibus e subtilitas sensus ip̄m̄ Et in
 in fīori h̄m̄ p̄tūlarū p̄tūlarū e p̄tūlarū
 ut facilius ad ip̄m̄ descendat p̄tūlarū
 cuius p̄p̄tūlarū motus e descendē hoc ergo
 deceptiōri p̄te fectis hic pauca dicta
 sūt q̄m̄ in fēp̄tūlarū dūp̄tūlarū m̄tūlarū
 ap̄tūlarū cū alijs m̄tūlarū uiscibus deca

bing Sed quia nos sup̄ius de locis q̄ pli
 bus q̄t̄ant̄ fecim̄ m̄tūlarū p̄tūlarū locus e
 p̄nancie et astella e m̄tūlarū h̄m̄ sc̄nd̄
 q̄ locus q̄t̄ant̄ m̄tūlarū om̄ibus plūbus de
 duobus m̄tūlarū unus quidem mod̄ ille que
 dixim̄ q̄ plura m̄tūlarū referunt ad ip̄m̄
 alius autē e qui de locus q̄t̄ant̄ plūbus
 q̄m̄ e m̄tūlarū quide p̄p̄e sed habet collim
 tacōm̄ cū alio p̄p̄e neruū ligante sicut
 dicit labiū m̄fiorū habere collim̄tūlarū
 h̄m̄ ad stomachū Et ideo motus labij in
 feruus iudicat futurū uomitū eo q̄ iam
 mouent̄ latitudinales uilli stomachi ad
 aliu cūcendū Sedus modus e q̄ dicit̄
 m̄tūlarū q̄t̄ant̄ ad alio q̄m̄ exp̄llit ad ip̄m̄
 sup̄fluitates eo q̄ dirigūt ad ip̄m̄ et
 q̄t̄ant̄ sicut dicit̄ astelle q̄t̄ant̄ cordi
 et pars que post aurem e dicit̄ q̄t̄ant̄
 cerebro dicit̄ modus e q̄m̄ se mouēt̄ in
 uant̄ et impediūt m̄tūlarū dūlert̄ op̄tūlarū
 bus suis p̄tūlarū dicit̄ fīons q̄t̄ant̄ cū
 cerebro q̄ b̄n̄ op̄tūlarū uiuat ip̄m̄ et in
 alijs stomachus destruit cerebrū Et ita
 e ead̄ eonūp̄ q̄ cerebrū malū q̄ fluxū
 ueniat̄ impedit et destruit stomachū
 Capitulum uiscum p̄tūlarū de anathama
 p̄tūlarū m̄tūlarū et uiscū et p̄tūlarū

unc autē q̄nāa rōis exp̄p̄
 at q̄ ead̄ p̄tūlarū m̄tūlarū
 op̄tūlarū et lateralia determi
 nem̄ dicam̄ igit̄ q̄ totū id
 q̄ q̄m̄ nōis dicit̄ dor̄sum et p̄tūlarū astā q̄m̄
 tatem op̄p̄ndit p̄tūlarū et spondiles et
 h̄m̄ quide op̄tūlarū s̄t̄ eo anathama app̄
 et neruū et m̄tūlarū et uenarū q̄ p̄
 m̄p̄tūlarū lata aut p̄tūlarū q̄m̄ dor̄p̄ et p̄tūlarū
 q̄m̄ q̄t̄ant̄ inter dor̄p̄ et p̄tūlarū et
 s̄t̄ coste corp̄ ut dicit̄ ar̄p̄le octo op̄tūlarū
 q̄ latere octo uideliq̄ h̄m̄ et octo inde
 Et ueritas e q̄ nō s̄t̄ m̄p̄ s̄p̄t̄ sicut
 nos sup̄ius dixim̄ Sed ar̄p̄ q̄m̄at̄ cast̄
 ossa duarū fūcularū q̄ s̄t̄ sup̄er ea et
 non uocat̄ costas m̄p̄ costas ueritas Et
 m̄corpore hom̄is plus quā malū alia
 aialis corpore s̄t̄ dūp̄tūlarū s̄tūlarū ita
 q̄ m̄co e pars simpliciat̄ sup̄ior et pars
 alia simpliciat̄ in fīor et pars simpliciat̄

destra et pars q̄ simpliciā et sinistra et
pars q̄ simpliciā est ante et ea q̄ simpliciā
est posterior sicut nos in deo et in uero deo
ita Sed ea que sunt destra et sinistra et
similia in figura licet dicitur sunt in uirtute et
ita huius est q̄ hec omnia p̄tinet ad unū mo-
tū s̄ sunt membra motua quia tūc deo
est unde est motus et sinistra per quā
fit regressio uel retractio motus eiusdem
Si autē nō sūt motua membra tūc p̄tinet
ad eandē op̄ sicut duo oculi et due aures
et due manus et sic e malis Deo tūc
aut et sinistra simpliciā p̄tinet ad loca-
lem motū Membra autē posteriora q̄ sūt
in dorso neq̄ in figura neq̄ in uirtute p̄tinet
sūt membra anteriora eo q̄ nō p̄tinet
ad eandē officia sed potius posteriora sūt q̄
fundamenta sustentantia et anteriora sūt q̄
p̄ncipia altitatis sensibiles Similia autē
hec superiora sūt similia inferioribus i fi-
gura nec uirtute p̄ causam quā dicitur
q̄ uidelicet nō s̄ formant ad eandē officia
et op̄atōes q̄ superiora sūt ad aut op̄atōes
que sūt aiales inferiora autē dicitur que
sūt nālia dicitur inferiora autē totius
corpis sūt ad motū p̄gressiū seu pro-
cessiū formata organa organa quedā
videntur h̄c p̄portionaliter similitudinis
abmutem in bonitate que est fortitudo
carnis Sicut aduocorū p̄portionaliter coe-
mhor q̄ utiq̄ op̄onit ex musculis et
cordis magnis et ossibus fortibus ad
motū retentō et retractōis et induc-
tionis p̄tinetibus in hoc modo videt̄
in similitudine op̄is et motus p̄p̄o-
nati pes manū sed pes digitos habet
ad fortiter figendū Et magis h̄c digi-
tos ad fortiter apprehendē et tenē et hec
similitudo p̄portōis facit q̄ quidā a nāte
carentes manibus et brachijs opera ma-
nū multa faciūt tū pedibus et auribus
eo q̄ manus et bracia sūt curua et
pedes lapidū sūt quādam et h̄cia
musculos et neruos inter manus e
reccionis uidelicet et contractō et ar-
tū ductō Sed nō lateat nos q̄ magis

et pedes et coxa et bracia sūt p̄tecto
membra destra et sinistra que sūt p̄ncipia
latitudinis et nō in se ad respectū alij sūt
in fine et superius que longitudinis sūt p̄ncipia
huius autem p̄ncipia et uirtutes destra et si-
nistra quo ad motū localem nō exp̄munt n̄
in manibus et pedibus et brachijs et
manibus Et ideo eadē contingit q̄ q̄ nālia
aduocorū bracijs dicitur sicut fit in si-
nistra parte tūc eadē in eadē p̄te dicitur
eadē coxa et in eadē modo p̄tinet dicitur
eadē dicitur manus Et causa quide dicitur
diminutionis et diminutio dicitur Causa p̄-
tinet huius figure et conformitas officij
et op̄atōis Adhuc autē os quidem adu-
torū est unū p̄tinet q̄ auctura huius us-
q̄ ad cubitū porrigit ossa autē bracijs
inter cubitū et ractam p̄ duo que
app̄od uel h̄titudines sup̄ules vocari dicitur
magis in eadē modo sūt os quidem coxe
unū autē autē duo Et h̄c gemi non
h̄t aliquod respondens malitō q̄ nō sūt
necessariū q̄ os q̄ h̄c gemi vocat̄ tō
p̄tinet et super uirtutē ne mittet exgra-
tuitate corporis et sustentet in ea parte
ad quā curuatur braciū autē nō sustentet
aliquid sed op̄at̄ que exigit diligentia et
p̄tinet Et h̄c melius sūt mala soluta
luctura q̄ h̄c limitata et ligata post braciū
autē et manus ad h̄c que apprehendit
sibi et e motū bracijs quo ad op̄atōis
Et e in manus p̄ncipio racta et postea
p̄tinet manus q̄ diuidit in quinq̄ digi-
tos quos quilibet diuidit in eadē q̄ a manu
separat̄ et inter articulos et h̄c ossa
et h̄cturas que sūt ossa p̄ncipia dicitur
tūc p̄tinet replētō in ter p̄tinet p̄tinet
pollicem qui in h̄c quod separat̄ est a
q̄tuitate manus nō diuidit in se t̄ du-
os articulos et duo ossa et due lucture
sup̄plentes uacuitates laxo uirtute p̄tinet
in h̄c in quinq̄ autē digitis sūt uirtute symetra
inabilis quod in quolibet quatuor digi-
torū p̄ncipia duo articuli sūt ossa duo p̄
sūt autē in digito equalia sūt unū q̄
et postius in eadē in quo digitus quinq̄

pectini manus et omnia ea ossa que sunt in di-
 gito siue tres articuli ex quibus totus spat-
 digiti equalia sunt ossa respondenti sibi in pec-
 tine manus ad ossa vacete usque ad asseod au-
 alligant et ad sigillatim considerata primi est
 breuius secundo et tertio quarto et tertio et in polli-
 ce aut duo que faciunt pollicem equalia sunt
 tertio quod extendit ad asseod sed vni-
 quodque in se ipso est equalia alteri spatium
 aut longitudinis totius manus equatur
 spatium quod est a cono nasi usque ad prima fu-
 turam post frontis et os smapitatis et ex
 hoc relinquitur quod digitus equalis sit fron-
 ti et smapiti quia inquit digitus qui longi-
 or et medius vocatur et qui os frontis et
 os smapitatis sunt equalia sunt nam licet hoc
 non videatur secundum curuaturam smapitatis ma-
 iorem quod sit in osse frontis spatium con-
 quod est a cono nasi usque ad lineam que est
 sub naso in latum est equalis frontis et hoc
 idem est equate spatium quod est almea que
 est sub naso usque ad finem menti adhuc
 aut pede in mobili tempore mombilio
 et araducto ad spatium extensi brachii et
 manus usque ad mediu digiti longitudine
 digiti tangit eam propterea committitur pol-
 licis impedire sed recte corpus exten-
 et latitudo sub humero in humero sub
 tripla est longitudini totius corporis a
 vertice summo capitis usque ad plantam pe-
 dis et in super hinc palme secundum quod pal-
 mus geometre dicitur latitudo vole siue
 pectinis manus et si aliter est error est
 et miraculum spatium aut a foramine colli
 usque ad umbilicum equatur spatium quod est
 ab umbilico ad finem fetoris amplius
 aut quicquid que tractio aut clausio digi-
 torum dicitur ad domesticam sit manus et ad
 illam partem flectit digitum ut foratorem
 apprehendant et ad extendunt et expan-
 dunt flectit ad siluestre et ideo secundum
 nam extensi digiti paruum articulatione
 debent hinc ad domesticam et si in curua
 digiti in finem que in medio accipiunt cur-
 uatam hoc signat nervos commisso-

et molliam propter quod hoc impedit
 femur si aliquid videtur Similiter autem
 pro nervos et musculos contrahit et ex-
 tendit locus ubi est radius adiutorij in
 osse spaulo et in osse humeri Et hoc videtur
 patere per ea que diximus in anastomosi
 ossium et nervorum parte aut maior manus
 propter plicatas ossium vacete et digitos
 pectinis propriam quasdam lineas ma-
 ifestas propter quatuor motus uicinas que
 sunt in parte ibi cum est fracta et soluta
 et ea que est per longitudinem ossium et ea
 que est per ossium extrema siue secundum latum
 ipsius Et cum ille duo lineae sint uel tres
 tota palma fundetur dicitur phosponom
 quod significat vite longitudine Et hanc
 lineam una vadit per longitudinem vole
 et curuaturam causat acuruatione pallias
 ad vole in curuam et aut vadit per lon-
 gitudinem vole causata acuruatione in
 diem ad domesticam manus et manit
 a superior latitudinis manus Tertia uo
 niabit ab inferior eisdem latitudinis
 causata acuruatione auricularis versus ma-
 nus domesticam Cum enim iste somnitate
 a virtute formatua optime proficit in ex-
 tremis longe a corde distantibus signum
 est quod iniquis existens potentia multum
 possit super corpus in fluendo vitam
 hoc autem nalis potentia causet vitam
 et vite acuruatione in tempore longum
 aut fuerint due breues signum malum
 ex humore in ordinato et intermiso
 vniat supra dicitur formatua et se bre-
 uiabit vite prope putrefit cum ante
 tempus in terminato et breuiabit vitam
 Nos tamen phosponom in suis subtilis
 horum omnium articulatione que de se ipsa in
 amp aut siluestre palme sicut et sil-
 uestre pedis est venosum valde et her-
 nosum et multa continens ossa plus quam
 alia pars corporis sibi equalis et est
 pauca carnis que caro non potest sustinere
 opera multa et dura que sunt in melis
 illis sed est acuruatione dolor operantibus
 in suis aut in latitudine siue capite
 alligantur antebis et postea sunt genua

super que est os quod arabice vocat had
daycon quod sonat lūm gemm am vtilitad
iam dyoma plurico et post gemma suē
ra dicitur aut aur vbi est tibia ppter
curuitatem et agumē q̄ hē nassus auris
vocat et postius est vbi in concavo of
sis pendet sicut vocatur venter in au
tus ppter similitudine tumois et molliaci
Et illud quidem sicut cū sit musculus mag
nus creatus ē ex carne repleta et ner
uo et vena artilis sicut gorgit magis
musculi compoias Et mēbris quod est
in suis curuis et antius apus alacere
est id quod arabice vocat rhahab est
femur tale vbi esse vacate pedis in quoda
bssa quod supius noiauis os aur mfi
gitur postius aut minoris p̄tis pedis ē
quod vocat arabice achib hoc ē os cal
canei maior em pars pedis ē antior
et minor postior hec aut omnia māifes
ta sunt p̄ ea q̄ dicit p̄ in anathomia
mēbris sicut q̄ sunt ossa et nerui et
musculi et vena et arterie q̄ sūt pulsa
tes Adhuc aut id quod ē in p̄tis impede
sub extremitate q̄ respicit antius ad aliud
pedem et ē eadē in minor pedis hoc est
in minor parte q̄ ē pes vocat pectus
pedis ppter sicut contauit dicitur et
hic minorem pedem totū mēbrū p̄cipi
ui motus quod vgil arabice vocat vo
canus pedem et huius minor in tres p̄
ipius que sunt corā aur et pes ē mē
brū quod pes vocat Et huius vltius mi
nor pars ē calcaneus et sicut hūc sicut
eadē vocat abazle minor manus et q̄
minor ē trū p̄tis q̄ sūt aduocū bra
cū et manus Quod aut sequit quietū
supiori parte pedis ex mulas opone oss
bus et neruis et vens et in cōmūte
q̄ inuicem digitoy sicut unguis et
similit sicut indigitis manus qui sunt
ossa mollia ut supius dyoma dicit aut
digi tam pedis q̄ manus contrahunt
et extendunt p̄ modū q̄ supius dyoma
Adhuc si ad physionomia paululu re
spiciamus dicemus quod cū in suis quoda
ante vocat pectus pedis sicut car

nosum et non contauit ita q̄ ambulat
sup apm aliq̄li superficie ambulat sup totū
pedem equaliter superficie plante mēra
lacente signat astucia et malicia dypos
hoc em ē signū frigidū flenat habim
dantis super formatū Et hoc quide facie
reapit formas et de faali mouē eadē a
motore debita Et ex hoc causa astucia fe
mie inebus p̄tis et in valibus et no tuis
Quā aut pectus pedis sicut contauit ean
ūso significat pectus huius hominis
intellectus et compoias bona mox nisi
fuit inna in aae cauitatis pes hoc et
melancolice est q̄ sumptus De aut quod
arabice ut dyoma vocat haddaycon q̄
ē lūm genu est q̄ uictura inter coram
et aur vbi in flexio fit non quide ad
ambuland sed ad alios curuis motus sicut
supius dyoma Sic igitur mēbra q̄ noia
uis inoptior corpis q̄a sicut vult et
femur nec ē sicut in eis aliquis nisi
q̄ dyoma sicut sicut supius et in feruis
et dicitur et sicut et ante et retro
Nō em dubid ē q̄ omnia mēbra q̄ ex
tius sicut sicut in corpore sicut cogmeta
sicut sicut Sensus aut ostendit dypos
mēbris quā dyoma Quā aut hūc fecimus
rememoratioz ideo fit ut completz et
perfectz sicut in sicut de sicut aialū Naq̄
em intendimus compata oia mēbra a
aialū ad ista que dyoma mēbra hūm
Et ideo apparet q̄ nihil nos lateat
de situ et figura q̄ ē in eis sicut nāz
perfectū em ē p̄cipū cogno sicut i
perfectū Solus aut homo perfectissimū ē
aialū Solus em homo mēbra sicut po
sicioz p̄p̄tionan perfectissimū quod est
mundus et celo et ḡtmenā ē mundi to
tius Et ideo perfectissimū corpū mouēt
et hūm Supiora em vgenia et fo
malia in hūm dirigūt sicut sicut ad
supius mundi Et intelligencia mouēt
et regit in eis p̄tis facit supiora mundi
Et hec intelligencia nō ē alio corpis
actus p̄tis nec intelligencia q̄ mouēt
et regit id quod ē supius mundi Et hō
nō ē ita in alijs aialibus quoda em
corp̄ mysticū sicut nec omnia aia mēb

hinc quedam aut hinc sed non secundum partem mundi sicut homo hominis enim caput in quo sunt delices intellectuales et animales potentia est super totum corpus regne regie et partem secundum orientem et partem mundi totum sicut supra divina Capita vero aliorum alia sunt corpus quidem sunt regimine sed non sicut declinant enim autem prima interit et non sunt erecta sed in hac quoniam quod quedam ordine potentia inebriat cum homine incorporalibus suis sed non in situ mundi quia in omnibus eius post caput est colla si hinc colla aut id quod est latus colli si colla non hinc et post colla est pectus et dorsum pectus quidem antea dorsum aut postea et venter est post pectus antea et dorsum in eo directus postea et postea sunt antea et rore crura et pedes sicut divina in antea hinc Sed sensus malis animalibus differentiis sicut mundi non respondent deesse sensus vero organa ex maxima parte animalibus sicut oculi et nares et lingua sunt potentia antea in facie preter solus in summitate auditus quod potentia est in lateribus capitis cuius causa iam supra assignavit in anatomia aurium sed dicitur respiciunt oculos secundum altitudinem oculi aut hominis magis vicinam proportionem quantitatis sui capitis quam oculi aliorum animalium Inter oculos namque aliorum est latitudo frontis aperturam sed non est inter oculos hominis nisi aumen nasi Et sensus quidem tactus qui solus iudicat exploratorem et apertis lomenta est in homine subtilis valde et post ipsum gustus secundum quod est quidam tactus alii autem sensus qui exploratione non indicant sunt in homine hinc ebriores etiam multum alibi Iste ergo est sensus membrorum manifestus manifestus sicut qui sicut est in eis secundum ordinem partium naturalis et hinc membra sunt cognita secundum consuetudinem quam tenet natura in membrorum parte sed si aliter fit contingit casu et per errorem horum aut membrorum physionomia accipit apalemose et loco apertis qui subtilis quod alii sunt eam rimati Inapiamus igitur asperitibus dicentes secundum palemonem quod quidam crassi sed solidi virtutem indicant laxi autem in similitate animi et timiditatem ostendunt humeri autem tenui

es et qui in acumina erecti sunt in pedibus osim indicant haec Qui autem digitos hinc arcuatos et nodos ad stultitiam referunt Totam autem uictam aduictorum et brachia et manus quod in tantum pleritas extendit ut erecto corpore extremitas medij appropinquet ad genua licet forte mensura quatuor digitorum deficiat humiles ostendunt homines et fortes Qui autem pleritas hinc ad femur defuit parum ultra maluios declarant homines malis aliorum gaudent qui mundi vocant Quiaque autem sicut a brachia ad deorsum summes ostendunt et extendunt os ut accurrat manu breuia et decurtata hinc manus et brachia et sicut similitudo matuoli et in uidi et in malis alienis gaudentes Tonnes autem cubiti aut etiam pleni sed in becalles signant eos qui sunt in daales et rudes Amplius innumera breues et ex manibus et exiguas fortes demonstrat et bene sagaces Crasse autem manus si digitos breues ultra modum habent declarat tergum suum in pedibus osim et firmum manus autem in tota et tenues larem signant et voracem digitos autem longos longitudine auricularum epatis ducentia dicit significare sicut et magnitudo eorum eius epatis declarant magnitudinem et paruitatem putant Ungues etiam albi pleni molles et tenues et subrubetes et bene plucidi optimi in homine ingenium indicant et hoc est signum ex signis quod raro fallit quia unguis ab aptima procedit exploratione Ungues autem in floori et curui rapaces indicant et imprudentes et si sicut ad macie digitorum signant futuram ceteram uel pessimam aut utrumque illorum Qui autem in medio signant et innumera pueri si pedes homines et stolidos Breues autem innumera unguis declarant malignum eiusque dissipatis sunt indices Et pallidi unguis et nigri appi autem et rotundi pueri declinant ad uenerem Qui autem sine macula causa unguis radice defacili leporem indicant futura digitum etiam tobentes et quia in uidi ostendunt haec Colletti autem et aglobati auaritia auaritia dicitur et malignum pueri uis et tenues

stulci. Contra autem pui et crassi inuidia
et audacem indicant et feru. Qui autem in
vna vna p et tenues digiti longe su
a sapia. Si autem moderato spacio inter se
distant leues dicitur et loquaces. Qui
uo tempore su magnitudinis et honeste
spei mores optimos indicant. Et hoc etiam
anima impedio digitis et unguibus. quod
ad signa corporis que dicta sunt attendit. la
tera etiam tenuia et angusta et depressa ti
militatem indicant. Alue autem referta p
carnibus duru et inuocalem homines of
tendit. hoc enim secundum adrianas secundum pa
lemon referunt. Amplius autem dorso la
tu et solidu virile est et si motu e
milibus multica stultu genci. Quoru autem
dorsum manua e si in molle carne sunt
Et si que iuxta illa sunt angustiora et
sunt succincti hij in omni opere. virtus
precellent et inuencatoz studio sum erit
ad hoc speme pars inferior si latis iace
at naalibus et molli carne circadata fe
minu est et effematos ostendit. Si autem
h pars plura e et desinit in plura a
cutam incompantia. acta ostendit libi
dinu et timiditatu virilis autem et solet
qui moderata et plida. Si vlia plida
fuerint cedura et discreta oppibus sunt
indicant feru et bellatorem hoioz. Ta
lia enim vlia dicit placu ad leone referi.
Si autem sint molle carm repleta vet
muliebre ingeniu designabunt. Alue at
minu ossa su et rugosa tenui aute
circadata sicut su vlia symax malig
nitatem ostendit. Carude autem vix caa
femur su signa secundum palemonem q
cau femur et vlia sub lecto no dnt
sed rone sicut patet ex anathomia femo
ru. Nunc autem signa sumamq occurrunt
q su inter genu et pedem dicit enim ap
q genua q inter se quisa su quasi collidant
ad femicam referunt. appetentem autem cada
pars aruris q sub genu e et vacat sura
e plana et q grauida sordidu signat
hoioz et impacu et impudentem. Ser
ules enim mores h signat comprehendit
Quia autem moderate p magnitudinis et
plenitudinis solide et discrete adnuat
optimu ingeniu indicabunt molles aut

stura effematis assignat et sexu mulieb
yme aut partes carnis su pome talis
yma igitur pedu et calcanei sed longa p
et referta carnibus stulci indicabunt et
in sanu et refert hoc palemon ose sepiq
oportu preapue carne est efficacia signu
si contingat in eis huiles et digitos et
vastos. Quoru autem pedu e ambitus circui
tatis solidus hij recta et circaspecti et ho
nesti et ostenderunt pedis em yma in
discreta fuerint rime et articulis claud
generosum et virile ingeniu indicabunt.
Molles autem si sint ampla carne circui
dati molle indicabunt ingeniu. Crassi autem
et breues valde indicant firmu hoioem.
Nimiu autem pluri ad hoies dolosu referunt
et ad ad qui multa cogitat pnie per
tenues autem et breues pedes pdu hoioz
malignu. Inui pedes et qui plantu hnt
longam caud et reducta sunt implu. Tudu
Qui autem non plantu in plantu verputa of
tendit et malignu mentem. Amplius autem
crura densis capillis oblecta secundum loydu
inuoalem et feru homines indicabunt ho
em indicant ingeniu si nimis sint capil
losa. Venter similiter et pectus si nimis
pulo su terra leue hoioz et instabile signu
declarat. hoc etiam hoioem in ad qui sine
religione est et sine pietate. Sed autem plid
pectus capillos pfectu calidum et ad su
designant. Si autem que corpus capillo q
textu e quadrupes autem pars q hoioz
indicant. Cervus autem q iuxta caput e
cu su capillo sa faciem aiosum indica
bit. In vero ad media frontem capillu
descendit et ex utraque parte repssu et
floxus e ad equu ptem hnt similitudine
Incessus quoq hominis ex melmatore nate
precedens annuat deos qualis se animi
et qualis moru qui em longis passibus
incedit magnam esse signan et efficacia.
Qui vero angustis passibus incedit in
efficacia su pue mentis et parti atq
doloi astrexi et si su artifices su ab
sture metis. Celeritas autem ingressus
cu erecto et clavo corpe et honesta hitu
dine calidum homines esse indicat qui res
agendas magis q pfaendas aggreditur.
Si autem relecter quide moue si submit
tit oculos et opime se et vultu deducit

atq; tota complicat corpus significat
 minus timidus parca uersuta et mlti libe-
 ralem Si aut ad celeitate motus accidit p
 turbatio oculorū capitis inconstancia et an-
 helicus pressus hoc iudicia pducit hōis mag-
 no cladio et inuame et audacem Qui uero
 breues passus hē asdem qz accelerat ma-
 lignus et dicit plus tamē timidus et in-
 beallus habendus est Tardus incessus pna-
 lis ē amū indicat pinguorem nisi alia p-
 gna potencia dissenciant Si aut pna-
 ta pē tarditas et interdū respicit et cer-
 uicem reflectat et circūspicit suplie ho-
 conat signū Recte aut cuncte et mollis
 spatulas gerente et compūto gradu me-
 tū et mōtū pūciabit Qui aut pedū
 et manū motus tū coaus motibus corpis
 pferant et tū bñ et moderate et mōtū
 quille mferit tū melinacōe aliq; capitis de-
 tenas et ceruicis hoc indicat hōis mag-
 animū et fortem talis emē incessus leo-
 nis qui humores qmōdo mcedit erecto
 collo superbus et m solens uerti simie in-
 dica Qui aut tempe instabilis mouent
 et declinant pceptus ad dexterā ptem
 que mollior ē sula pila sunt iudicandi
 Arces aut pbant frequētū quoz corpus
 declinat ad sinistram qz illi retinent mo-
 tus in stabili Qui uero sepe submitit at-
 qz corpus in honeste mfirmū blandi p-
 qui ad carnes blandientes referūt dicit aut
 ad alexandru dicit qui mouet frequēt et
 loquit manū est in uidus et eloquēs et
 decaptor Qui uero abstimens est amoni-
 manū hie ē perfectus in tellad bñ dis-
 positus et sani qpli

*Tractatus tertius pmi libi aialū in quo agi-
 de mēbris mēioribus Capitulum pmi de gen-
 ra aialū in mēbris et anathomia cereb-
 et nā ipūis*

*In hys qram pmsimū locuti suz
 de ptiāibus et nō de mēioribus
 nisi de illis q quēta suz extioribz
 pcut ē matris et uerpa et caia
 pellicula uentris Nūc aut de mēioribz q
 sunt in strūta utriū pualū pcut cor-
 et pulmo siue etia sine in strūta utriū
 nāliū pcut epay splen et mēstina et
 uenes Dicamus igit q mēbra mēiora
 nō suz itacognita pcut extiora q pbratē*

sensu Nos igit oportet rememari de
 hys que saltem p hōie mō cognita suz
 et ut compem ea mēbris aliorū aialū
 quoz nā quo ad mēbra mēiora ē pma
 mēbrū hōm quia aialia multo p ptiā
 hōm in mēbris mēioribus qz in extioribz
 Et tū hoc fctōm tūc ēit qpletū et pfectus
 liber iste qui de pta aialū et p amēmbra
 aialū cognoscemū causa aut quāc in mē-
 ribus magis similia suz aialia sibi inuicē
 et hōm qz in extioribus est qz in fctōra p
 p elementalia facenna matiam extiorū et
 pcut ē similitudo mineralū in mēioribz
 et sicut hōmōta hūc matiaz plante ita
 in mēioribus quēit aialia quas matiaz
 extiora aut exerceat opa et illa fctōra
 et dissimilia in p sicut ptiā pationes p-
 sicut sunt organa corpus qui ualde ab p-
 tus ē et ideo oculi aialū similiores p
 omniū alyz mēbris extioribus Nō et
 q fundat mulat in aialū nāz pcut tac-
 tus et gustus post hoc aut simlior est
 auditus et pē ē deolefactu post auditū
 Supius aut et tactus ualde pē dīgitēs
 et gnaliter in strūta passiuas utū
 eo qz mferit eis pationes ab extiorē
 que suz ead ad amā ptiā sunt multa ptiā
 ra in strūctis actiuis p fctōralibus mo-
 tū que suz extiorū que ex pta pcedūt
 aialū natura Et ideo p dūm dūler ptiā
 nature aialū dūer p fctōra et illa qz
 tamē ipoz hūc magis in natā magis
 etia ptiā in organis illis pcut equū
 et a simq impedibz et bos et ceruus et
 pē decaly sū mēioribus magnā fere
 amā aialū hūc ptiā pē pata corp
 et cerebella et pulmōnes multū quēit
 et simliler stomachi et mēstina hēc
 em p vasa matie amēmeti q mgnē ead
 ē plūbus aialibus Et fctōrales dūas
 accipit adigōe uolūta q qpletur i mē-
 bus organie fctōrales differētibz hēc
 ead etiā causa ē q quēit aialū plus
 in similibus mēbrū qz in dīspitibus Etia
 em magis referūt ad matiam et dīsp-
 mliā magis ad fctōra Inter amā aut
 mēiora et similia maior quē ē ē que
 mētia aialū mēiorū ptiā illa em